Kouvolan hyvinvointikertomuksen vuosiraportti 2022

Väestön hyvinvoinnin tila vuonna 2021

Sisältö

KOUVOLA

	Dian nro
Johdanto	3-5
VÄESTÖN HYVINVOINNIN TILA VUONNA 2021	
1. Indikaattorien ja muun tiedon osoittama hyvinvointi aihe-alueittain sisältäen tiivistelmän ja painopisteiden, tavoitteiden ja toimenpiteiden arvioinnin	
1.1. Talous ja elinvoima	6-10
1.2. Terveelliset elintavat ja kulttuurinen hyvinvointi	11-46
1.3. Osallisuus	47-59
1.4. Työllisyys	60-66
1.5. Arjen turvallisuus	67-75
Koronan vaikutukset	76
2. Johtopäätökset ja toimenpide-ehdotukset	77
VALTUUSTOKÄSITTELY	
3. Kertomuksen laatijat	78
4. Kertomuksen hyväksyminen	78
LIITE: Luottamushenkilöiden kommentteja hyvinvointityöhön	79

Johdanto 1/3

- Terveydenhuoltolain 12§:n mukaan **kunnan on raportoitava valtuustolle vuosittain kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista** sekä toteutetuista toimenpiteistä ja valmistettava vähintään kerran valtuustokaudessa laajempi hyvinvointikertomus.

- Kouvolan kaupungin laaja hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2021-2025 hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 15.11.2021 § 130. Laajan hyvinvointisuunnitelman keskeiseksi tavoitteeksi on valittu ko. ajankohtana voimassa olleen kaupunkistrategian ja Hyvinvoinnin Kasvu -ohjelman mukaisesti terveellisten elintapojen ja kulttuurisen hyvinvoinnin edistäminen, osallisuuden vahvistaminen, työllisyyden parantaminen, arjen turvallisuus ja maakunnallinen yhteistyö. Kouvolan kaupungin osallisuussuunnitelma 2021-2025 hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 15.11.2021 § 131 osana laajaa hyvinvointisuunnitelmaa.

- Kouvolan kaupungin sosiaali- ja terveyspalvelut siirtyivät maakunnallisen kuntayhtymän, Kymsoten, hoidettaviksi vuoden 2019 alussa. Kaupungin tekemän hyvinvointikertomuksen lisäksi Kymsote on vastannut alueellisen hyvinvointikertomuksen valmistelusta ja raportoinnista. Alueellinen tehtävä siirtyy vuoden 2023 alusta toimintansa aloittavalle hyvinvointialueelle.

Johdanto 2/3

- Tässä Hyvinvointikertomuksen vuosiraportissa 2022 arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista vuoden 2021 aikana. Raportissa esitetään hyvinvointia kuvaavia indikaattoritietoja siltä osin kuin tietoa oli mahdollista saada viime vuodelta. Tarkasteluajanjakso on kymmenen vuotta eli 2012-2021.

- Tarkastelussa on paljon lapsiin ja nuoriin liittyviä indikaattoritietoja, koska THL kouluterveyskysely ja kaupungin oma perusopetuksen laatuarviointi sekä lapsille ja nuorille suunnattu hyvinvointikysely toteutettiin viime vuonna. Sen sijaan aikuisiin ja ikääntyneisiin liittyviä indikaattoritietoja on viime vuodelta päivittynyt vähän.

- Erityisesti lapsiin ja nuoriin kohdistuvissa indikaattoritiedoissa on samalla dialla kahden eri ikäluokan toteumat, näissä tulee huomata erilaiset arvoasteikot.

- Aikaisemmissa vuosiraporteissa Kouvolan lisäksi on tarkasteltu seitsemää vertailukuntaa ja koko maan arvoa. Saavuttavuuden vuoksi viime vuonna tehtyyn laajaan hyvinvointikertomukseen jätettiin neljä vertailukuntaa ja tässä tarkastellaan näitä. Eli Kouvolan lisäksi tarkastelussa on koko maan arvo, Kotka, Lahti, Lappeenranta ja Mikkeli.

Johdanto 3/3

- Kouvolan kaupunkistrategiaa päivitetään parhaillaan. Sitä toteuttaa kaksi kasvuohjelmaa, Hyvinvoinnin kasvu ja Elinvoiman kasvu. Ohjelmat hyväksyttiin kaupungin valtuustossa 23.9.2019 § 90.

- Osana vuosiraporttia toteutettiin asukkaille suunnattu Hyvinvointikysely. Kysely toteutettiin verkossa 15. – 28.11.2021, vastaajia oli 510. Yhteenveto esitetään tässä vuosiraportissa. Kysely toteutetaan vuosittain. Toistettavaan hyvinvointiin liittyvän kysymyksen lisäksi kyselyssä on vuosittain vaihtuva teemakysymys, viime vuonna se oli eriarvoisen kohtelun vaikutus hyvinvointiin.

- Kymenlaakson ensimmäinen alueellinen hyvinvointikertomus 2020 ja -suunnitelma 2020-2025 hyväksyttiin Kymsoten yhtymävaltuustossa 27.11.2020. Alueellinen hyvinvointikertomus määrittelee kootun tiedon pohjalta, mitä alueellinen toimija (Kymsote) tekee yhdessä muiden toimijoiden kanssa asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi sekä eriarvoisuuden vähentämiseksi. Alueelliseen hyvinvointikertomukseen koottiin merkittävimmät kuntien hyvinvointikertomuksista nousevat johtopäätökset.

Talous ja elinvoima

Väestö

Kunta	2021
Kotka	51 241
Kouvola	80 454
Lahti	120 027
Lappeenranta	72 634
Mikkeli	52 122

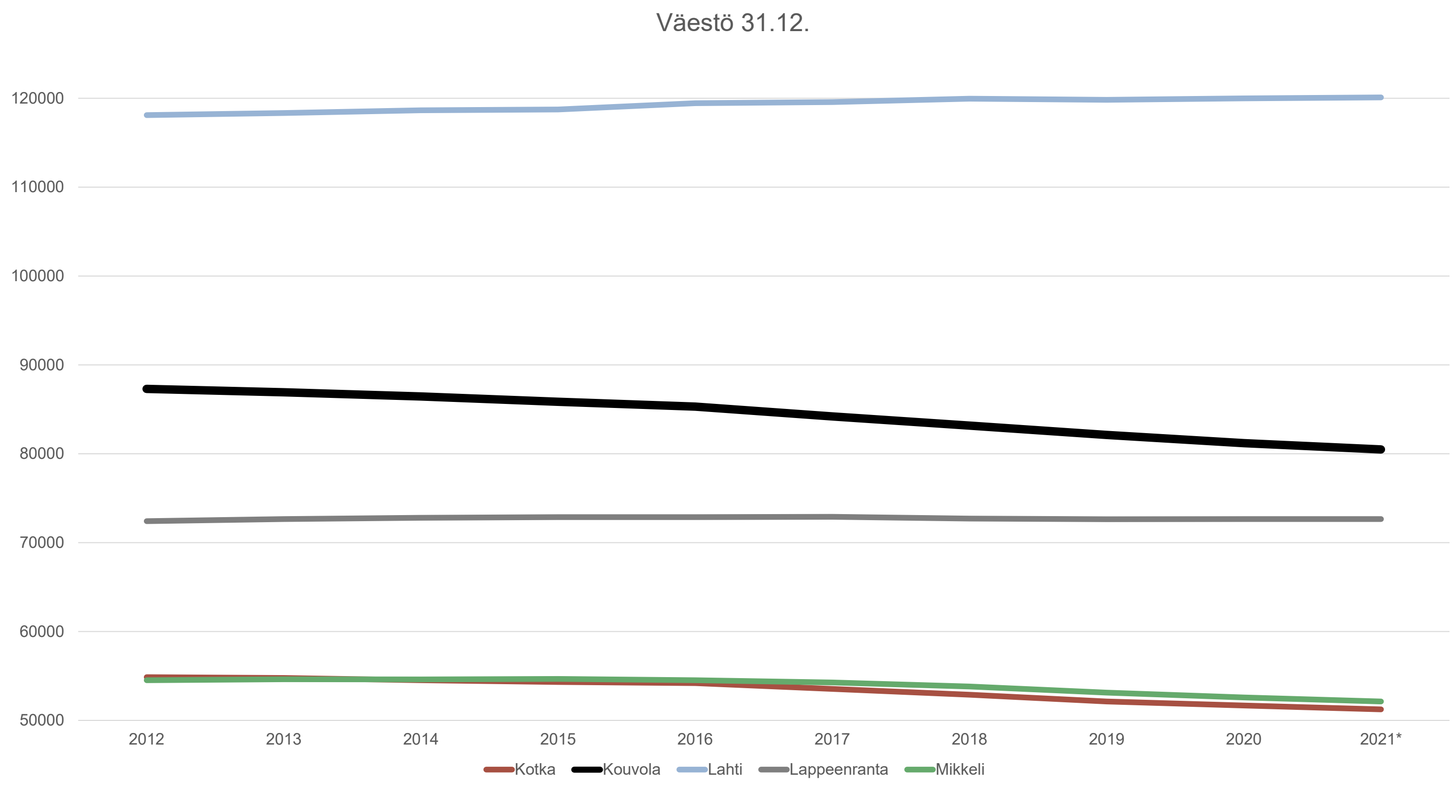

Väestö vähentyi Kouvolassa 733:llä hengellä (-0,9 %) viime vuonna. Neljänä edeltävänä vuonna vähennys oli noin 1000 henkeä eli väestön väheneminen on hidastunut. Väestön väheneminen johtuu siitä, että kuolleita on enemmän kuin syntyneitä ja nettomuutto Kouvolaan on negatiivinen. Kouvolan vertailukunnista väestö kasvoi ainoastaan Lahdessa.

Lähde: Tilastokeskus

Talous ja elinvoima

Yritykset

Kunta	2021Q2
Kotka	2 873
Kouvola	4 792
Lahti	7 678
Lappeenranta	4 379
Mikkeli	3 525

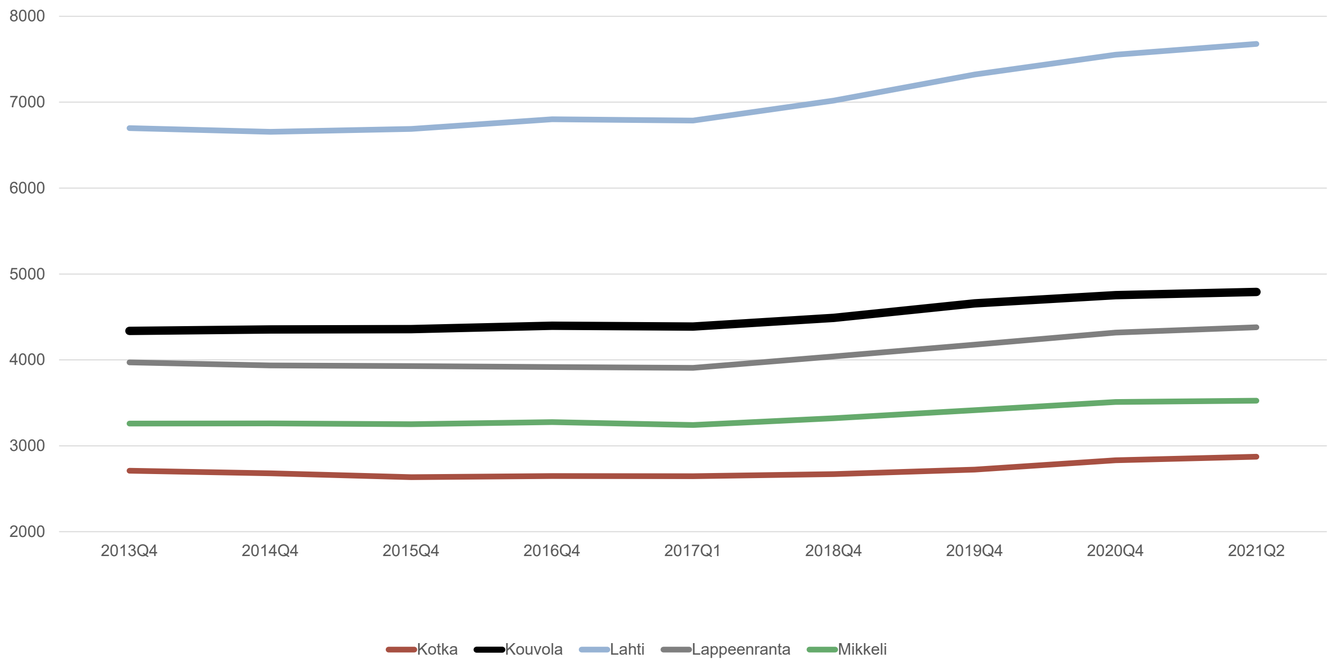

*Aloittaneet ja lopettaneet yritykset -tilasto on jatkuvasti revisioituva tilastovuoden 2013 ja tätä tuoreimpien vuosien osalta. Kullakin julkistuskerralla myös aikaisempien neljännesten tiedot täydentyvät ja tarkentuvat. Tilaston aikasarjat lasketaan uudelleen kullakin tietojen julkistamiskerralla aina vuodesta 2013 lähtien.

Yrityskanta on hieman kasvanut, vuoden 2021 toisella neljänneksellä Kouvolassa oli 4 792 yritystä. Patentti- ja rekisterihallituksen (PRH) kuulutushaun mukaan Kouvolassa perustettiin viime vuonna 380 yritystä ja lakkautettiin 192 yritystä, jolloin nettoperustanta oli 188 yritystä. Vuodesta 2012 lähtien yritysten nettoperustanta on ollut keskimäärin 149 yritystä/vuosi, se ei kuitenkaan suoraan näy yrityskannassa, koska PRH poistaa säännöllisesti rekisteristä toimintansa lopettaneita yrityksiä.

Lähde: Tilastokeskus, PRH

Talous ja elinvoima

Vuosikate, €/asukas

Kunta	2020	2021
Koko maa	739	
Kotka	748	
Kouvola	721	367
Lahti	774	
Lappeenranta	500	
Mikkeli	653	

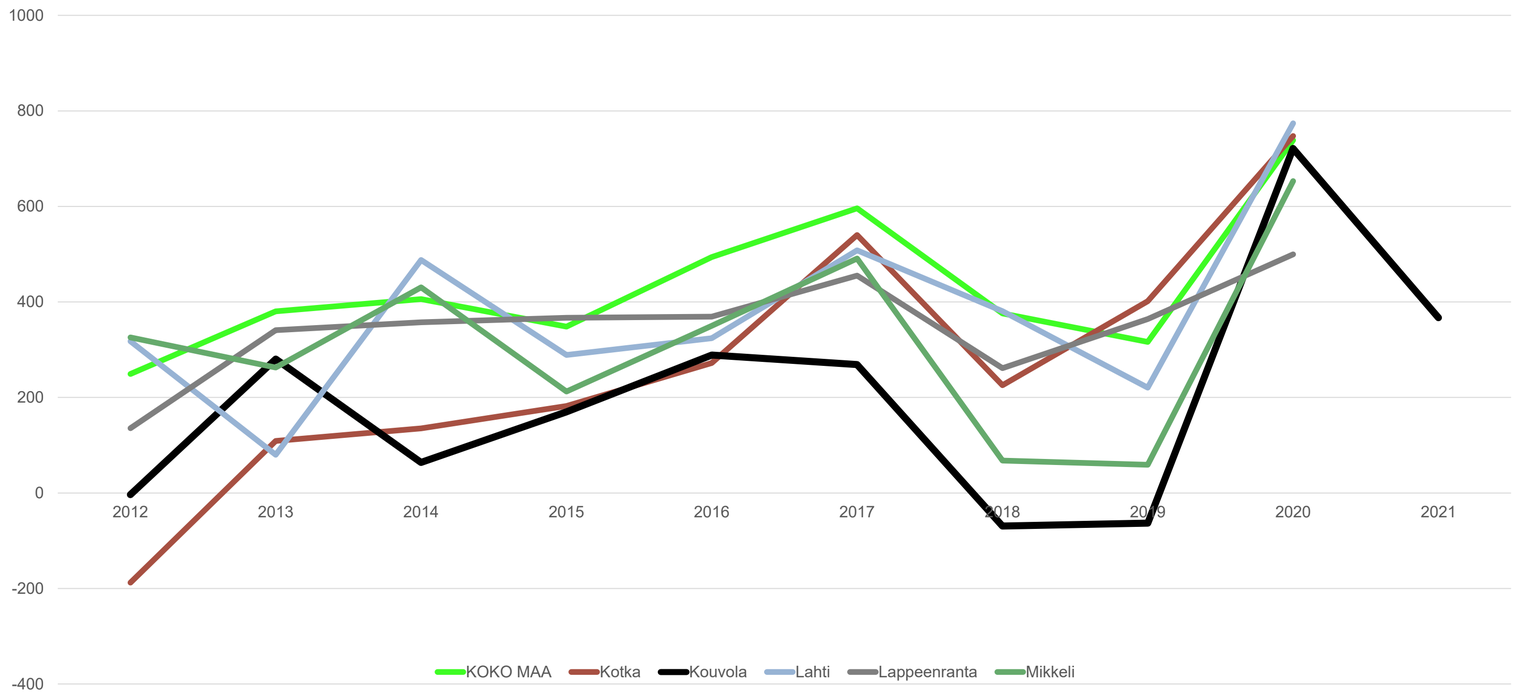

Kouvolan vuosikate vuodelta 2021 oli positiivinen. Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Kaupungin koko, taajama-aste, tekniset verkostot ja toimintojen organisointi ovat tekijöitä, jotka vaikuttavat vuosikatetavoitteen vertailtavuuteen. Merkittävimmät vuosikatteeseen vaikuttavat poikkeamat Kouvolassa johtui sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusten kasvusta sekä verotulojen positiivisesta kehityksestä.

Lähde: Tilastokeskus, Kouvolan kaupunki

Talous ja elinvoima

Verotulot, €/asukas

Kunta	2020	2021
Koko maa	4 333	
Kotka	4 360	
Kouvola	4 369	4 609
Lahti	4 206	
Lappeenranta	4 200	
Mikkeli	4 237	

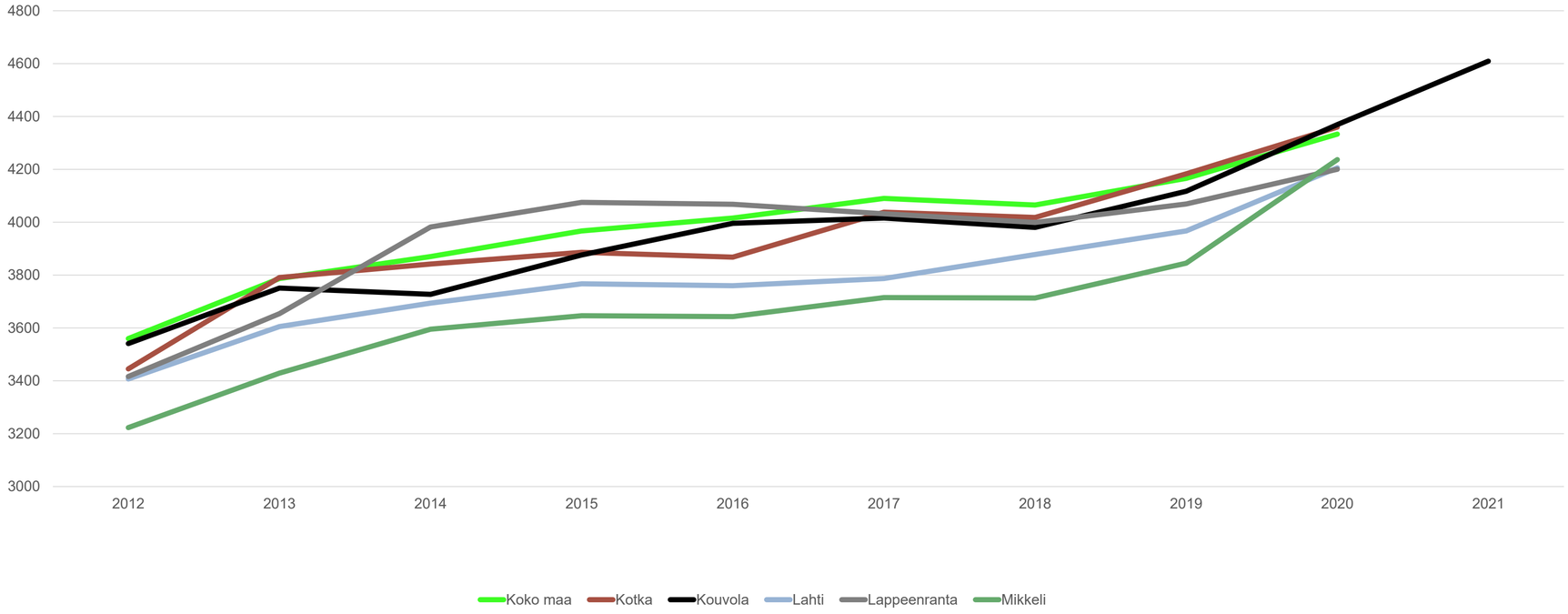

Verotulojen kertymä vuonna 2021 oli erittäin positiivinen. Erityisesti yhteisöverojen tuotto kasvoi merkittävästi. Valtakunnallisen talouskasvun lisäksi Kuntien yhteisöverotuloja lisäsi kuntaryhmän jako-osuuden määräaikainen 10 prosenttiyksikön korotus. Lisäksi yhteisöverojen kuntaryhmän jako-osuutta nostettiin 2 prosenttiyksikköä kompensoimaan varhaiskasvatuksen tulojen vähennyksiä. Myös kuntien tuloverot kasvoivat ennakoitua enemmän.

Lähde: Tilastokeskus, Kouvolan kaupunki

Talous ja elinvoima

Tiivistelmä

- Kouvolan väestö vähenee edelleen, mutta hidastui viime vuonna muutamaan edelliseen vuoteen nähden. Viime vuonna Kouvolasta väheni 733 henkilöä. Väestön väheneminen johtuu siitä, että kuolleita on enemmän kuin syntyneitä ja nettomuutto Kouvolaan on negatiivinen. Vuonna 2021 Kouvolassa syntyi 553 lasta ja kuoli 1 140 henkilöä. Ennakkotietojen mukaan Kouvolaan muutti muualta Suomesta 2 418 ja Kouvolasta muualle Suomeen 2 661 henkilöä, jolloin nettomaassamuutto oli -243. Nettomaahanmuutto oli positiivinen ollen 111. (Lähde: Tilastokeskus, Väestön ennakkotilasto 27.1.2022).

- Yrityskanta on hieman kasvanut, mutta sen sijaan työpaikkojen määrä on vähentynyt edellisestä mittausajankohdasta (2018 = 31 427 ja 2019=30 500). Työpaikkojen määrä olisi merkittävämpi mittari, mutta valitettavasti arvo saadaan reilun kahden vuoden viiveellä.

- Kouvolan taloudellisista tunnusluvuista sekä vuosikate että verotulojen kertymä olivat positiivisia. Poikkeusoloista johtuen luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia pandemiaa edeltäviin vuosiin. Lisäksi talouden osalta tulevaisuuden ennustamiseen liittyy poikkeuksellisen paljon epävarmuustekijöitä.

- Paikasta riippumaton työ tule todennäköisesti jatkumaan pandemian väistyessä. Kouvola on edelleen muuttotappiokunta ja väestön ikärakenne on epäedullinen eli kaupunki tarvitsee houkuttelevia työ- ja opiskelupaikkoja. Myös asumisen ja vapaa-ajan palvelujen tarjonnan ja laadun merkitys voimistuu paikkariippumattoman työn myötä.

Terveelliset elintavat ja kulttuurinen hyvinvointi

Lapsen kokema varhaiskasvatus, Kouvolan kaupungin päiväkodit ja perhepäivähoito 1/4

- Varhaiskasvatuksessa on käytössä Kehittävän Palautteen menetelmä laadun kehittämiseksi. (www.reunamoedu.fi)
- Sen avulla voimme selvittää, mitä varhaiskasvatuksen arjessa oikeasti tapahtuu ja mitkä tekijät kannattelevat laadukasta varhaiskasvatusta.
- Menetelmällä saadaan tietoa, mitä yhteyksiä toiminnalla ja arvoilla on. Aineisto perustuu tieteellisesti testattuihin menetelmiin.
- Kehittävän Palautteen tulosten avulla kehittää toimintaa, kun se tehdään yhdessä keskustellen. Näin jokainen voi lähteä mukaan pienin askelin.
- Tuloksia voi seurata reaaliajassa, tieteellinen analyysi ja raportti 2 krt/v
- Menetelmässä aineistoa kerätään usealla eri mittarilla. Aineistoa analysoidaan tilastollisesti. Tarkastelussa Kouvolan varhaiskasvatuksessa vuosina 2018-2021:
    - Lasten oppimispotentiaali (sitoutuneisuus)
    - Fyysinen aktiivisuus
    - Emootiot ja lapsen toiminta (tunteet)
    - Sosiaalinen orientaatio (sosiaaliset roolit)

Lähde: Kouvolan kaupunki, Reunamoedu

Terveelliset elintavat ja kulttuurinen hyvinvointi

Lapsen kokema varhaiskasvatus, Kouvolan kaupungin päiväkodit ja perhepäivähoito 2/4

- Lisääntynyt ulkoilu on lisännyt lasten iloa, riemua ja toisten kanssa yhdessä tekemistä, myös liikkumattomien lasten määrä on vähentynyt
- Ulkotoiminta kaipaa vielä ripauksen leikillisyyttä ja kaikkien kasvattajien osallisuutta. Kouvolassa paras lapsen liikuttaja on ryhmä ja toinen lapsi.
- Lasten fyysinen aktiivisuus sisäleikeissä on vähentynyt ja on kohtalaisen matalaa. Vapaa sisäleikki on pääosin paikallaan olevaa toimintaa ja se sisältää vain harvoin kuormittavaa liikuntaa.

Kehittämiskohteita

- On varmistettava, että kaikilla lapsilla on kavereita ja mielekästä tekemistä
- Lapsilähtöistä leikkikulttuuria ja aikuisen osallisuutta leikkiin tulisi edelleen kehittää ja leikkiä tukevien oppimisympäristöjen kehittämistyötä jatkaa.

Lähde: Kouvolan kaupunki, Reunamoedu

Terveelliset elintavat ja kulttuurinen hyvinvointi

Lapsen kokema varhaiskasvatus 3/4

KOUVOLA

Reunamo Education Research

Lasten fyysisen aktiivisuuden muutos

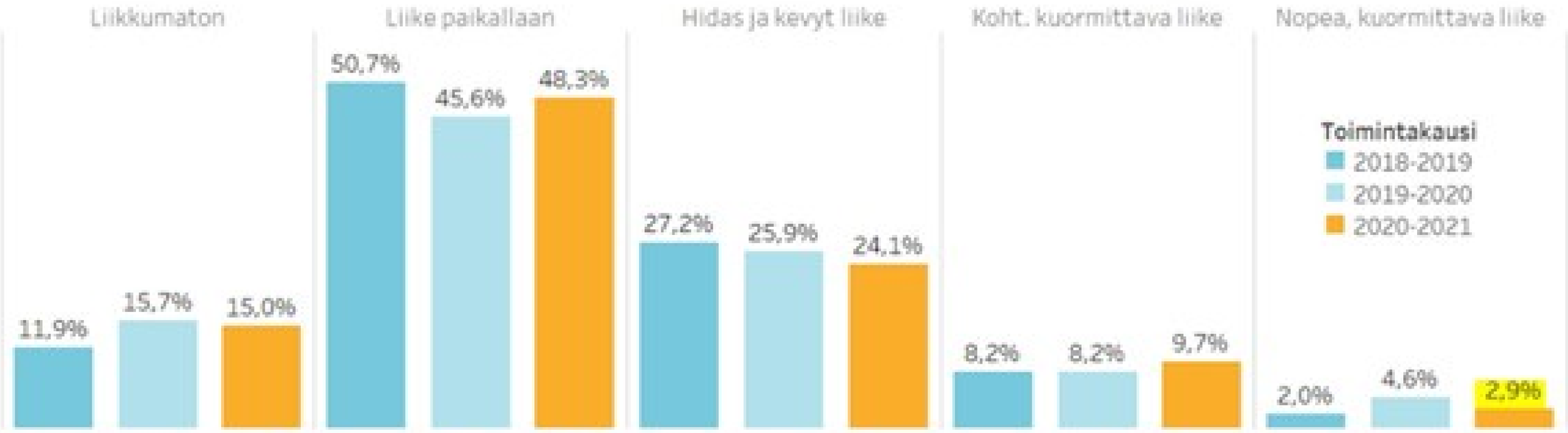

Kuinka lasten fyysinen aktiivisuus on muuttunut? Mitä muutoksen taustalla voisi olla?

- Millainen fyysinen aktiivisuus on todellisuudessa?
- Kohtalainen kuormittava liikkuminen on lisääntynyt kun taas oppimista ja kasvua tukeva nopea, kuormittava liikunta vähentynyt.

Lähde: Reunamoedu

Lapsen kokema varhaiskasvatus 4/4

KOUVOLA

Kouvolassa vetäytyneiden lasten määrä on laskusuuntainen, kuten myös lasten omaehtoisuus ja turhautuneisuus.

Lähde: Reunamoedu

Terveelliset elintavat ja kulttuurinen hyvinvointi

Vähintään tunnin päivässä liikkuvat, % oppilaista

Kunta	2021	
	4. ja 5.	8. ja 9.
Koko maa	42,8	24,3
Kotka	40,9	23,3
Kouvola	39,7	23,6
Lahti	42,1	26,0
Lappeenranta	45,5	24,3
Mikkeli	45,2	26,5

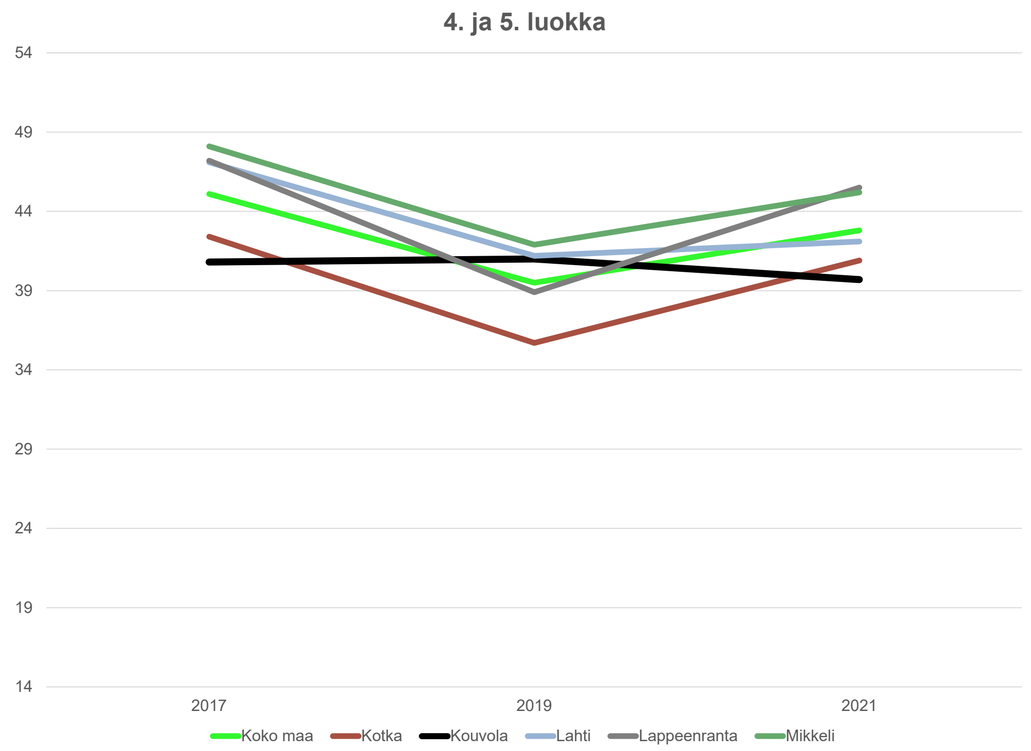

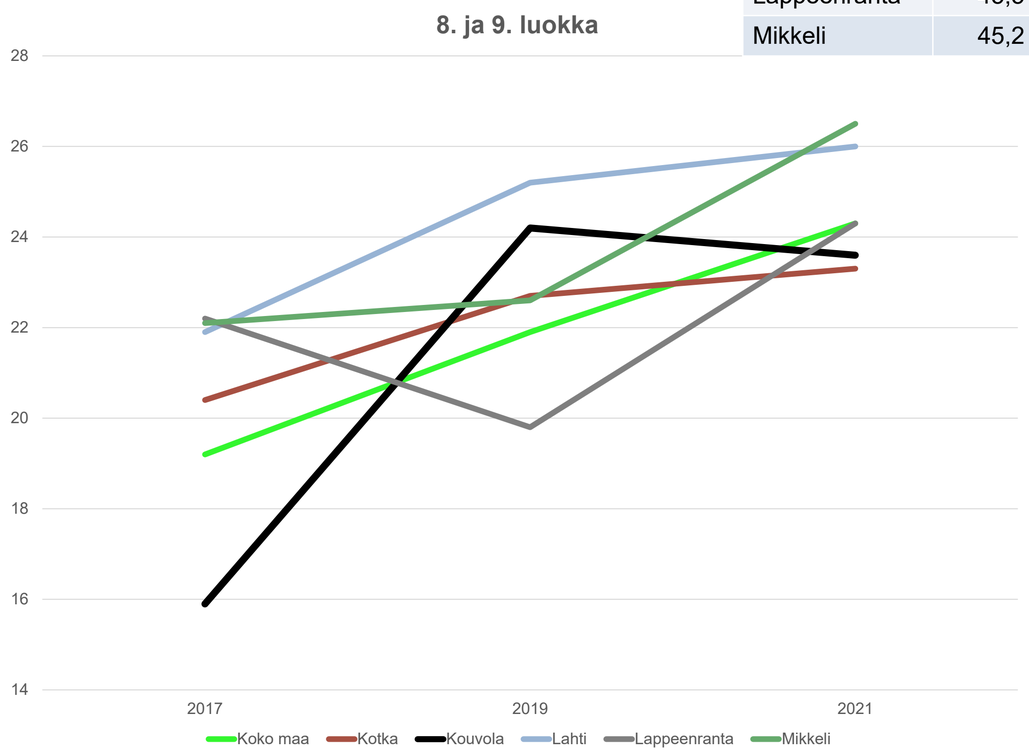

Sekä 4. ja 5. luokkalaisista että 8. ja 9. luokkalaisista vähintään tunnin päivässä liikkuvien oppilaiden osuus on pienentynyt edellisestä mittauskerrasta. 4.ja 5. luokkalaisista Kouvolan osuus on pienin vertailukunnista ja 8. ja 9. luokkalaisista toiseksi pienin.

Lähde: Sotkanet

Terveelliset elintavat ja kulttuurinen hyvinvointi

Harrastaa taidetta ja kulttuuria vähintään yhtenä päivänä viikossa, % luokan oppilaista

Kunta	2021	
	4. ja 5.	8. ja 9.
Koko maa	78,9	49,6
Kotka	78,0	46,6
Kouvola	76,2	46,6
Lahti	76,6	49,5
Lappeenranta	78,4	50,3
Mikkeli	77,3	46,8

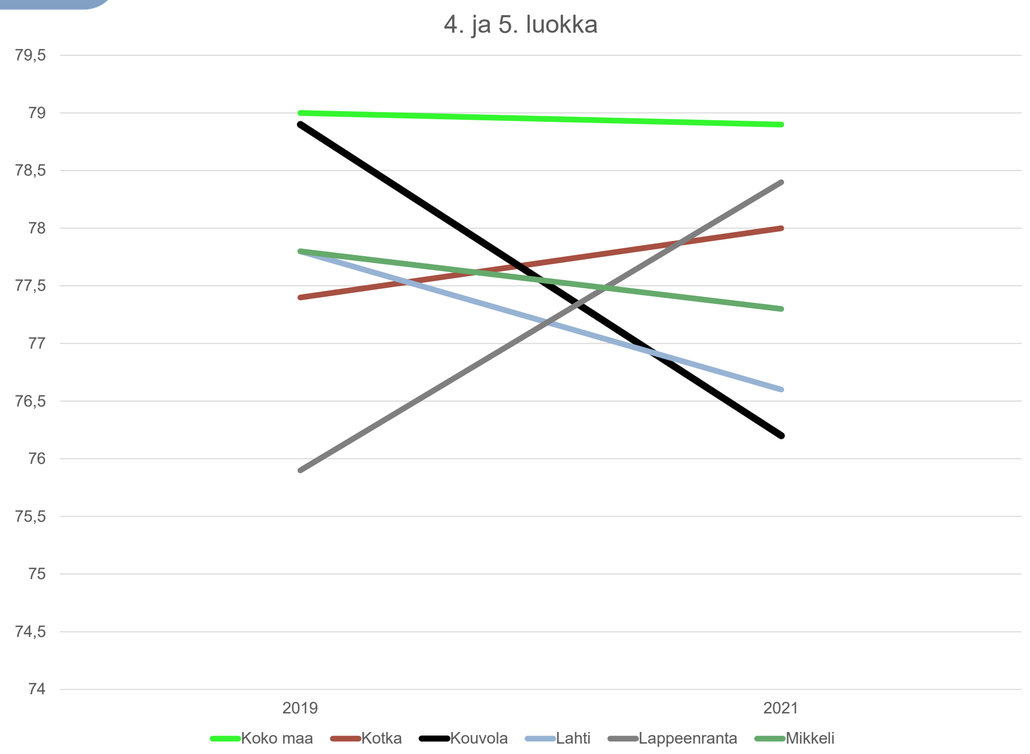

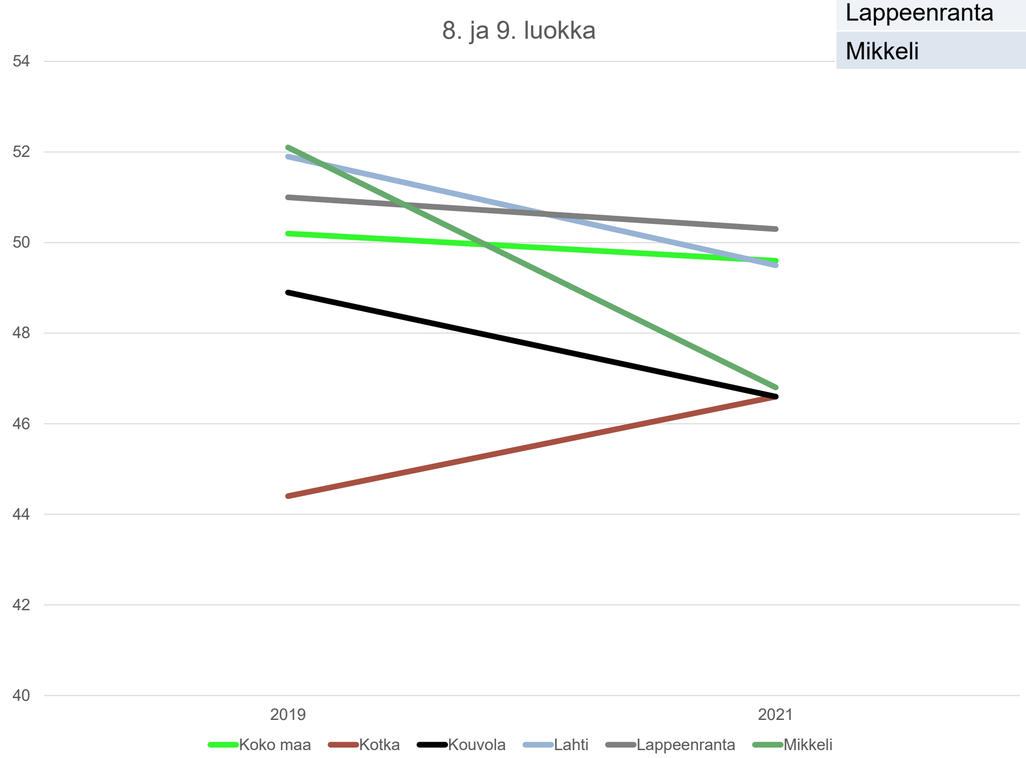

Sekä 4. ja 5. luokkalaisista että 8. ja 9. luokkalaisista vähintään yhtenä päivänä viikossa taidetta ja kulttuuria harrastavien oppilaiden osuus on pienentynyt edellisestä mittauskerrasta. 4.ja 5. luokkalaisista Kouvolan osuus on pienin vertailukunnista ja 8. ja 9. luokkalaisista pienin samalla osuudella Kotkan kanssa.

Lähde: Sotkanet

Terveelliset elintavat ja kulttuurinen hyvinvointi

Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky

Kunta	2021	
	5.	8.
Koko maa	37,6	40,9
Kotka	41,9	41,6
Kouvola	42,0	43,1
Lahti	44,1	39,2
Lappeenranta	33,7	41,0
Mikkeli	39,4	41,7

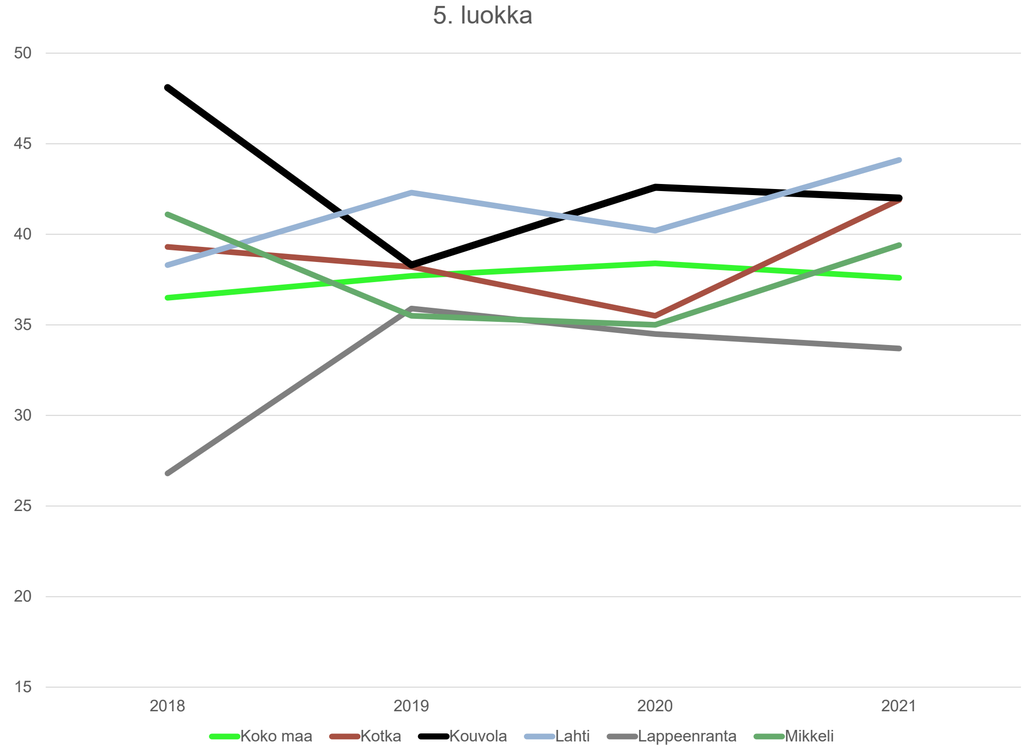

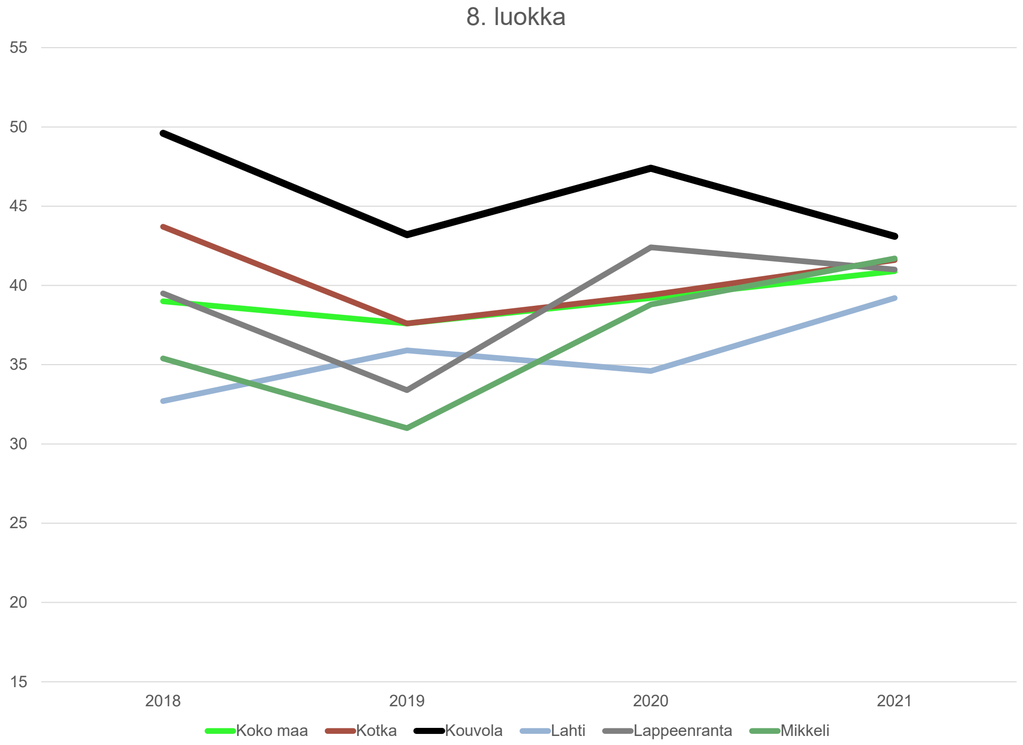

Sekä 5. että 8. luokkalaisten oppilaiden osuus, joilla on heikko fyysinen toimintakyky, on pienentynyt edellisestä mittauskerrasta.
5. luokkalaisista Kouvolan osuus on toiseksi suurin vertailukunnista ja 8.luokkalaisista suurin.

Lähde: Sotkanet

Terveelliset elintavat ja kulttuurinen hyvinvointi

Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % oppilaista

Kunta	2021	
	4. ja 5.	8. ja 9.
Koko maa	10,8	25,7
Kotka	12,4	26,5
Kouvola	10,0	23,2
Lahti	11,1	24,4
Lappeenranta	11,1	20,2
Mikkeli	10,8	25,3

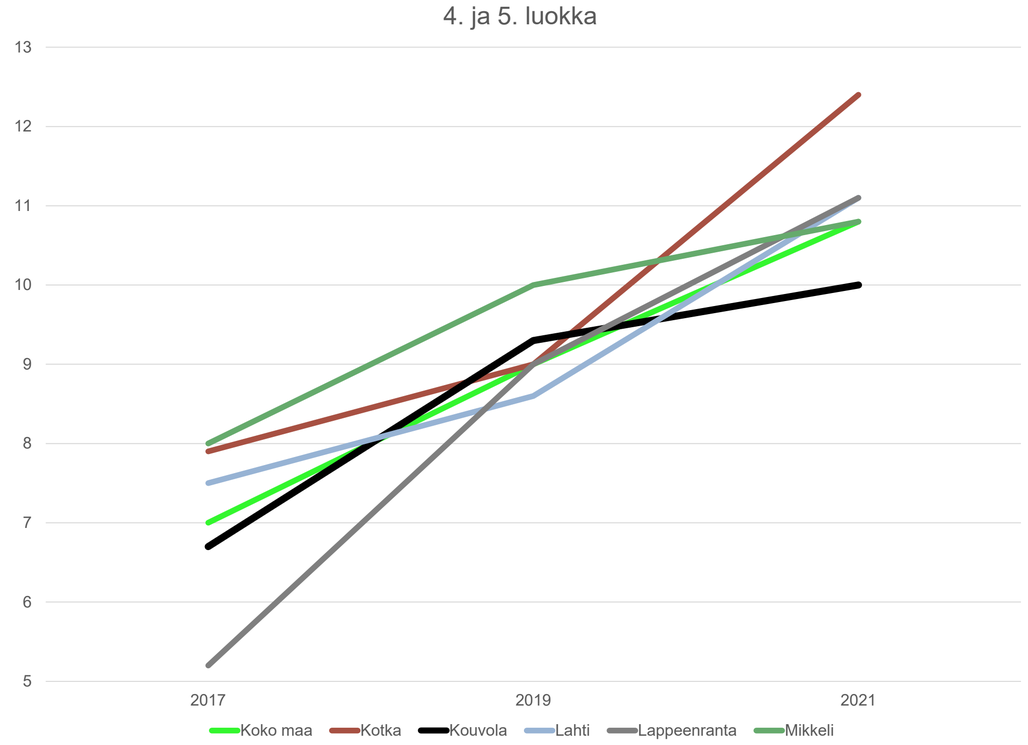

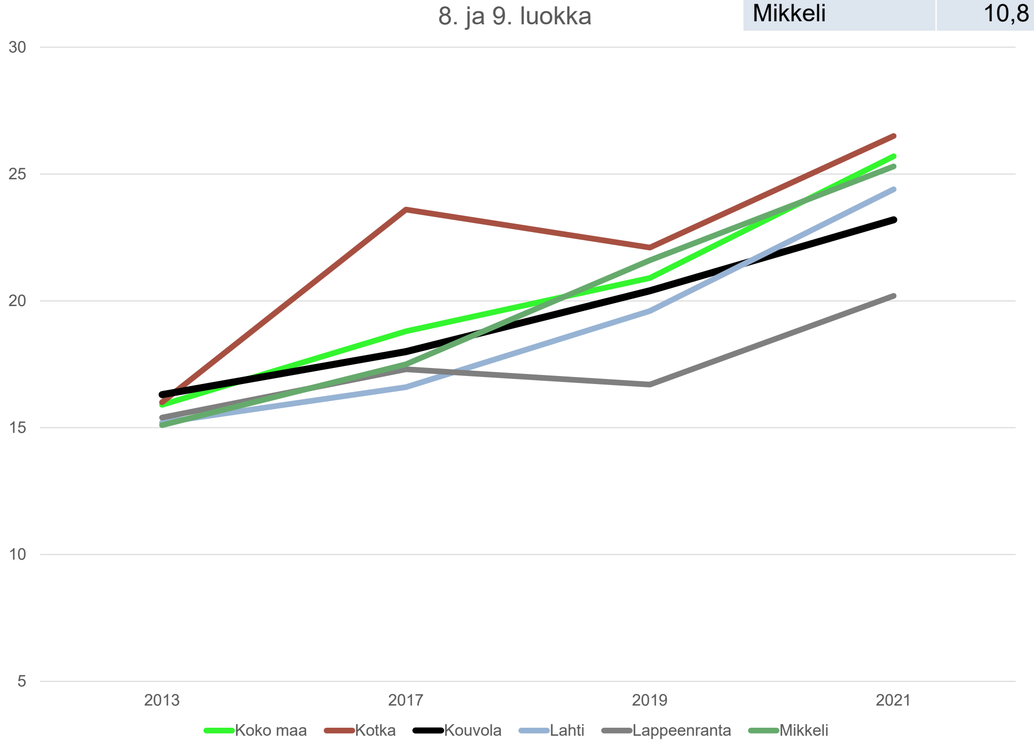

Sekä 4. ja 5. luokkalaisista että 8. ja 9. luokkalaisista terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi kokeneiden oppilaiden osuus on kasvanut edellisestä mittauskerrasta. 4.ja 5. luokkalaisista Kouvolan osuus on pienin vertailukunnista ja 8. ja 9. luokkalaisista toiseksi pienin.

Lähde: Sotkanet

Terveelliset elintavat ja kulttuurinen hyvinvointi

Tuntee itsensä usein yksinäiseksi, % oppilaista

Kunta	2021	
	4. ja 5.	8. ja 9.
Koko maa	4,0	15,9
Kotka	5,4	16,9
Kouvola	4,1	12,4
Lahti	4,0	16,5
Lappeenranta	4,2	12,0
Mikkeli	3,3	14,5

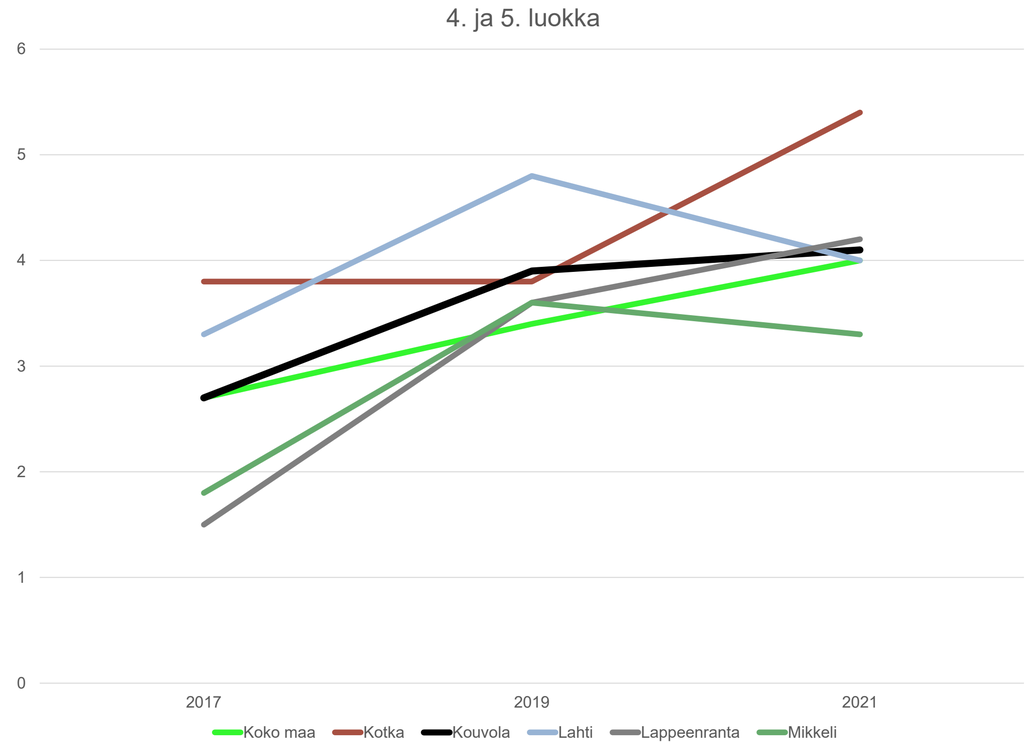

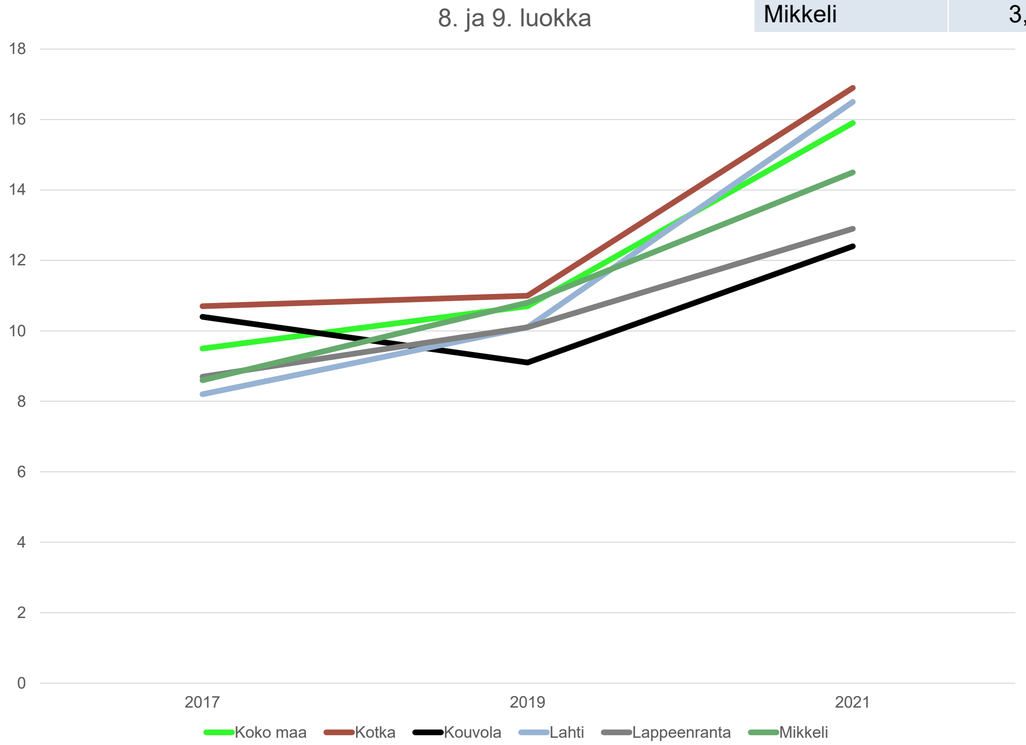

Sekä 4. ja 5. luokkalaisista että 8. ja 9. luokkalaisista itsensä usein yksinäiseksi tuntevien oppilaiden osuus on kasvanut edellisestä mittauskerrasta.
4.ja 5. luokkalaisista Kouvolan osuus on vertailukuntien keskivaiheilla ja 8. ja 9. luokkalaisista pienin.

Lähde: Sotkanet

Terveelliset elintavat ja kulttuurinen hyvinvointi

Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % oppilaista

Kunta	2021	
	4. ja 5.	8. ja 9.
Koko maa	7,9	6,0
Kotka	8,2	7,6
Kouvola	8,4	6,1
Lahti	7,3	4,5
Lappeenranta	7,6	4,1
Mikkeli	6,8	5,1

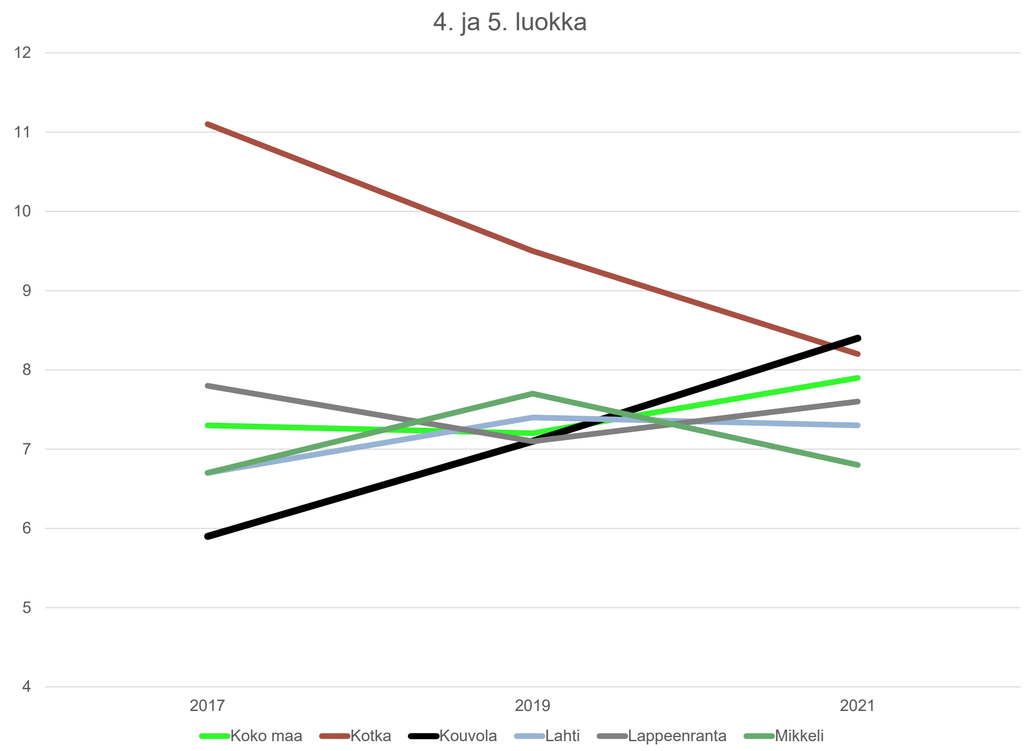

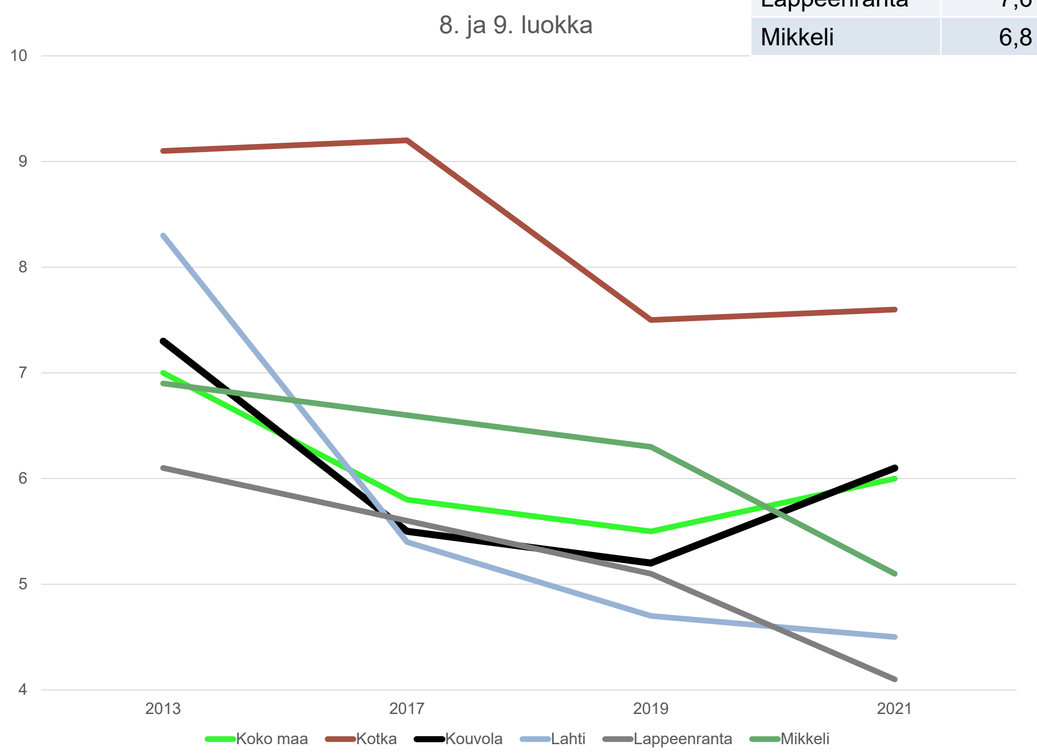

Sekä 4. ja 5. luokkalaisista että 8. ja 9. luokkalaisista vähintään kerran viikossa koulukiusattuna olleiden oppilaiden osuus on kasvanut edellisestä mittauskerrasta. 4.ja 5. luokkalaisista Kouvolan osuus on suurin vertailukunnista ja 8. ja 9. luokkalaisista toiseksi suurin.

Lähde: Sotkanet

Terveelliset elintavat ja kulttuurinen hyvinvointi

Ylipaino, % luokan oppilaista

Kunta	2021	
	8. ja 9.	Ammat. 1 ja 2.
Koko maa	18,0	26,6
Kotka	17,7	24,9
Kouvola	20,4	31,7
Lahti	16,3	24,7
Lappeenranta	14,9	24,5
Mikkeli	17,9	26,8

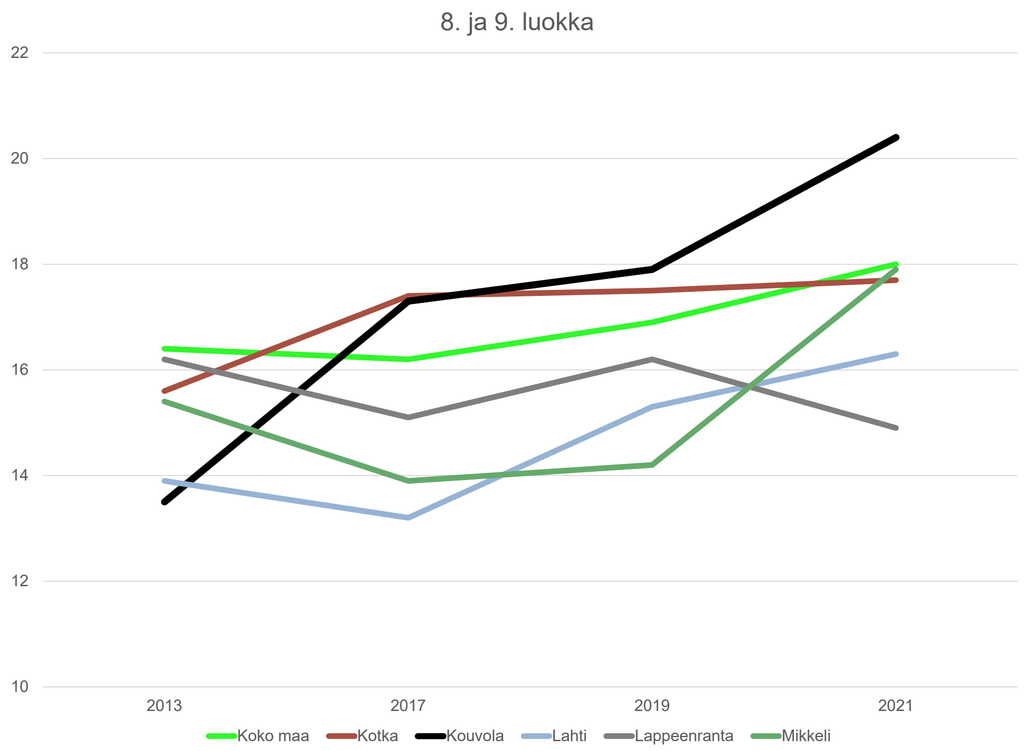

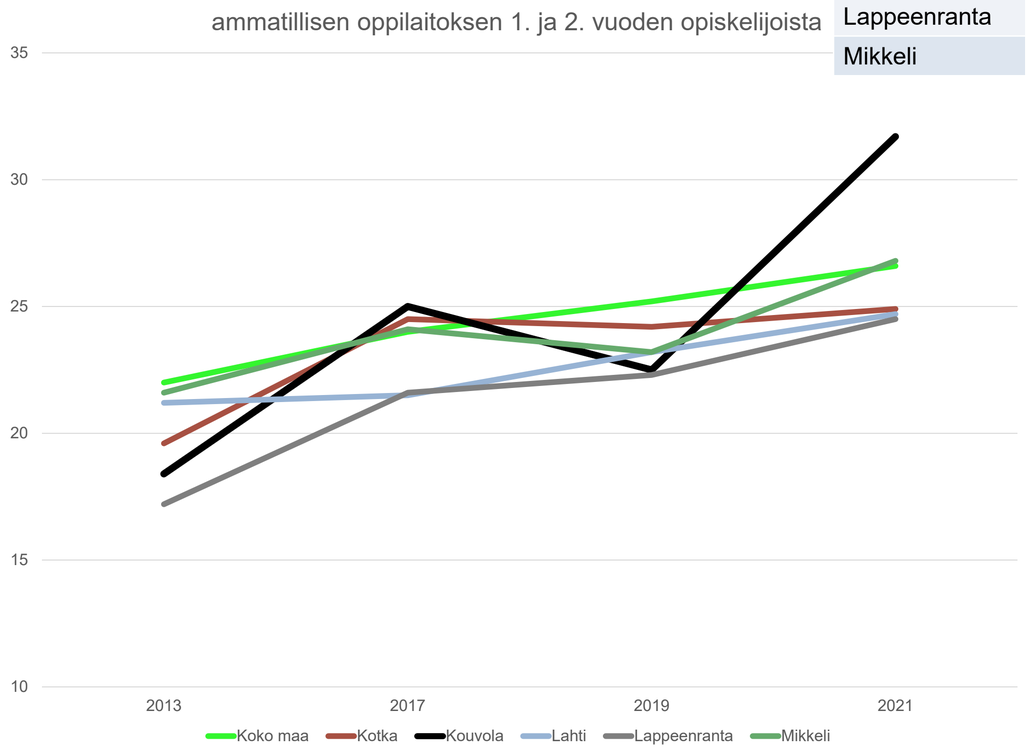

Sekä 8. ja 9. luokkalaisista että ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuodenopiskelijoista ylipainoisten osuus on kasvanut edellisestä mittauskerrasta.
Sekä 8. ja 9. luokkalaisten osuus että ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoiden osuus on vertailukunnista suurin.

Lähde: Sotkanet

Terveelliset elintavat ja kulttuurinen hyvinvointi

Nuuskaa päivittäin, % oppilaista

Kunta	2021	
	8. ja 9.	Ammat 1. ja 2.
Koko maa	3,8	12,1
Kotka	3,8	9,3
Kouvola	4,2	8,0
Lahti	3,1	9,8
Lappeenranta	2,6	15,3
Mikkeli	2,5	10,3

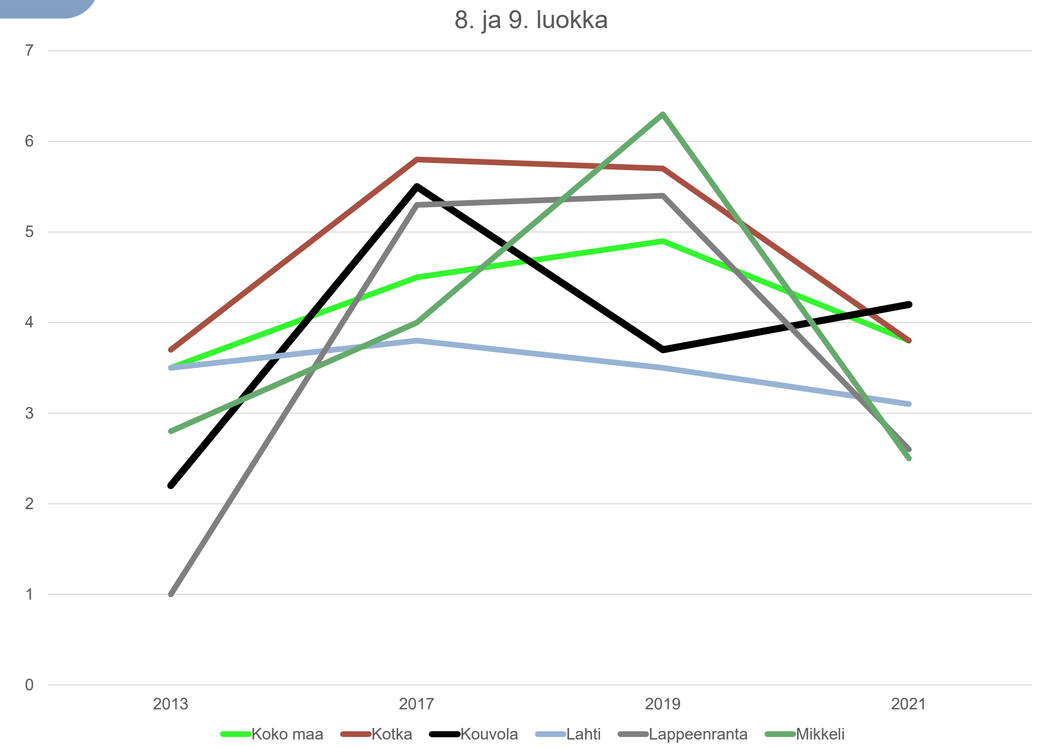

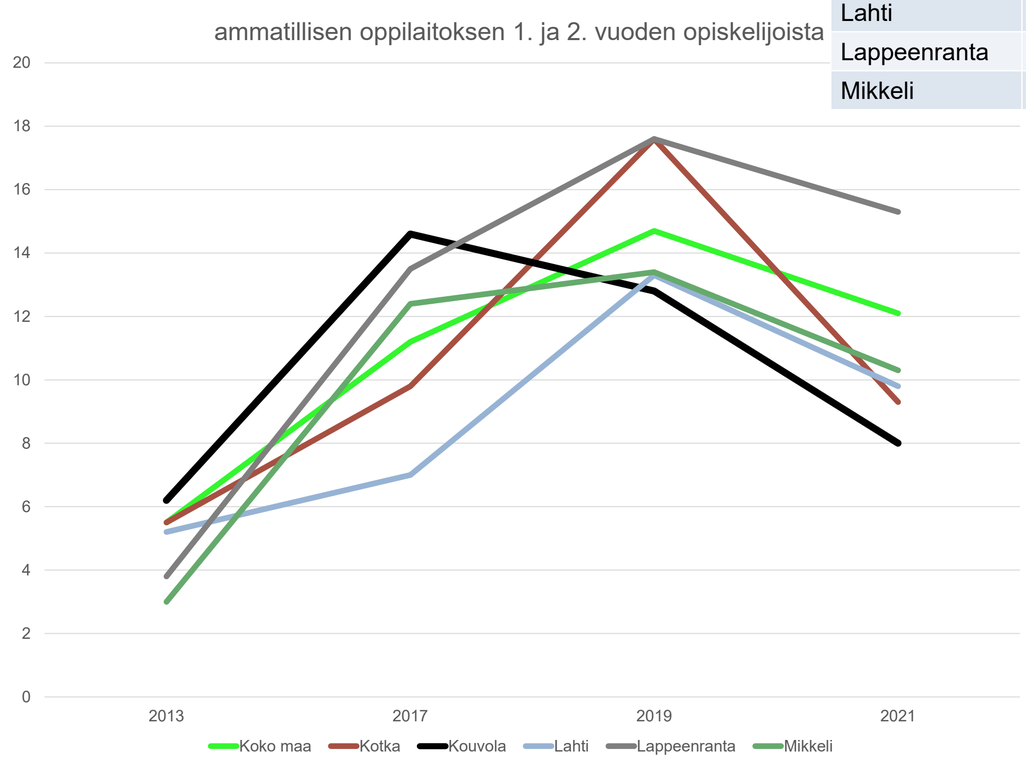

8. ja 9. luokkalaisista nuuskaa päivittäin käyttävien osuus on kasvanut ja ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista pienentynyt edellisestä mittauskerrasta.
8. ja 9. luokkalaisten osuus on vertailukunnista suurin ja ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoiden osuus pienin.

Lähde: Sotkanet

Terveelliset elintavat ja kulttuurinen hyvinvointi

Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, % oppilaista

Kunta	2021	
	8. ja 9.	Ammat. 1. ja 2.
Koko maa	8,9	24,0
Kotka	12,8	21,1
Kouvola	8,0	15,0
Lahti	6,6	18,1
Lappeenranta	7,2	22,6
Mikkeli	8,5	25,4

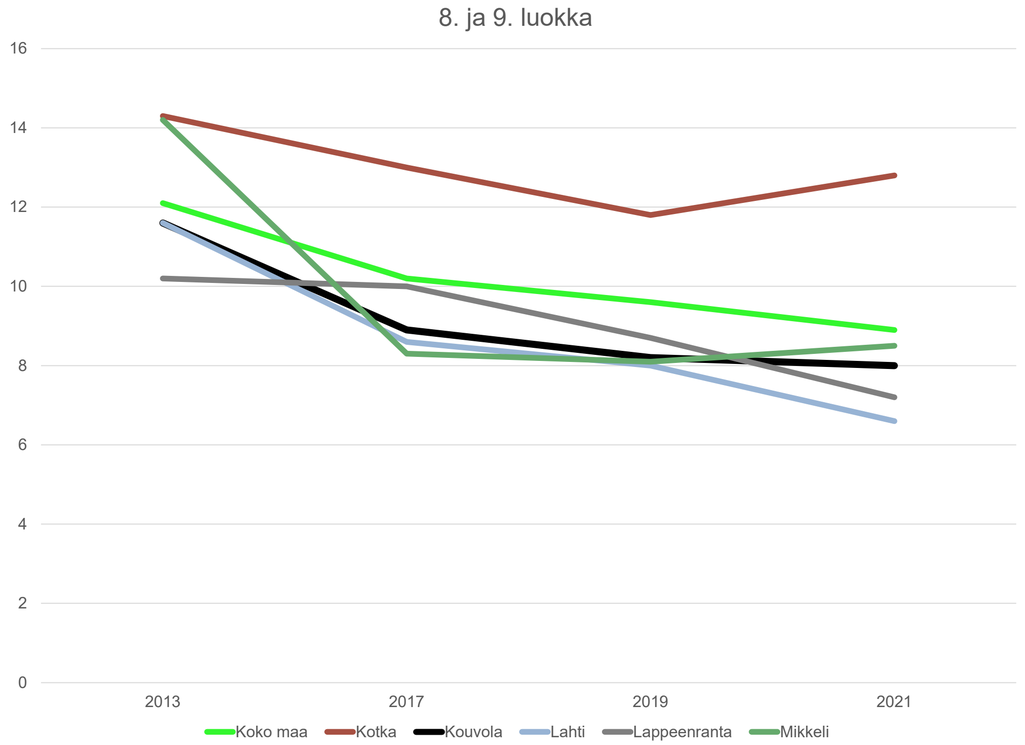

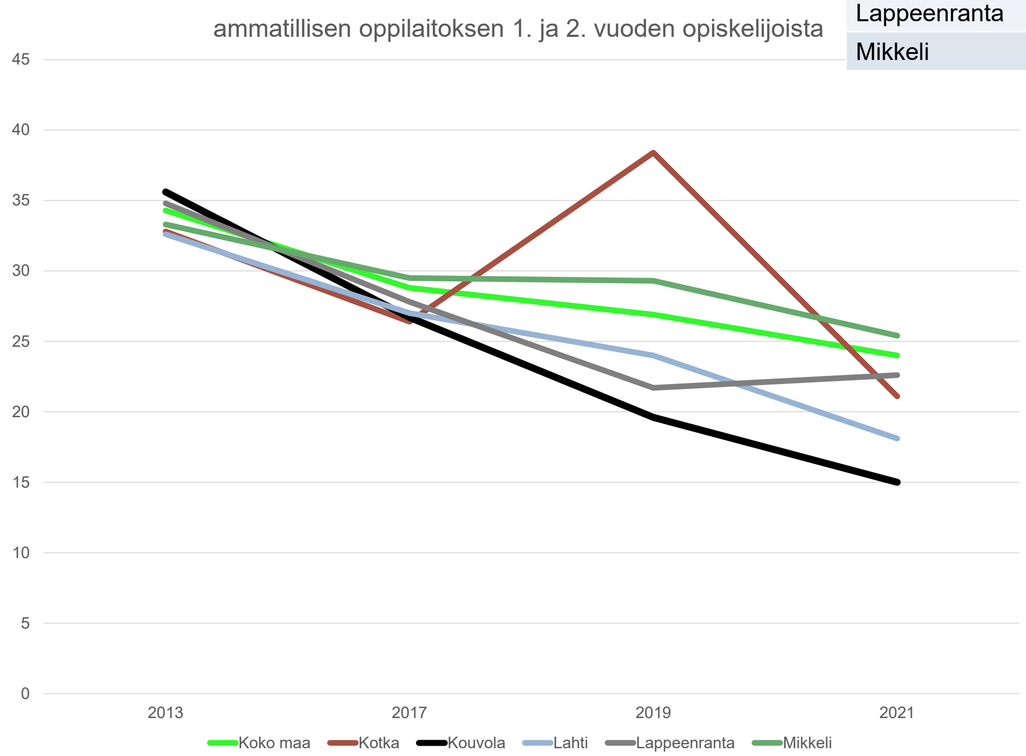

Sekä 8. ja 9. luokkalaisista että ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa olevien osuus on pienentynyt edellisestä mittauskerrasta. 8. ja 9. luokkalaisten osuus on vertailukuntien keskivaiheilla ja ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoiden osuus pienin.

Lähde: Sotkanet

Terveelliset elintavat ja kulttuurinen hyvinvointi

Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran, % oppilaista

Kunta	2021	
	8. ja 9.	Ammat. 1. ja 2.
Koko maa	8,1	17,7
Kotka	7,9	17,0
Kouvola	5,8	13,2
Lahti	7,4	21,2
Lappeenranta	4,7	17,1
Mikkeli	7,5	14,6

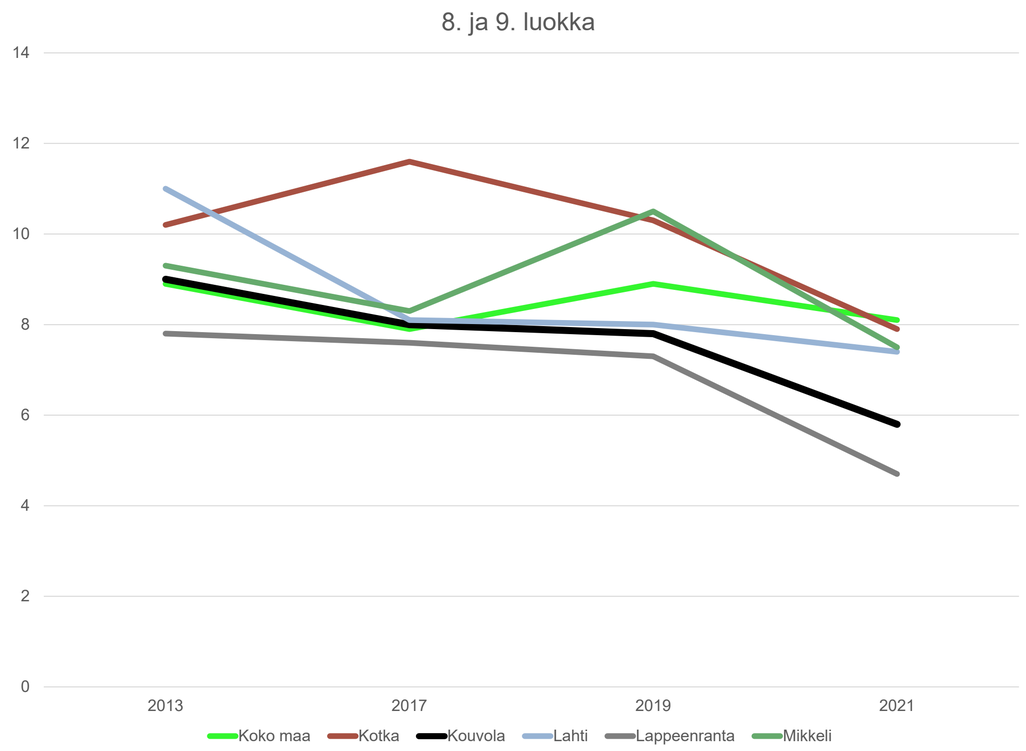

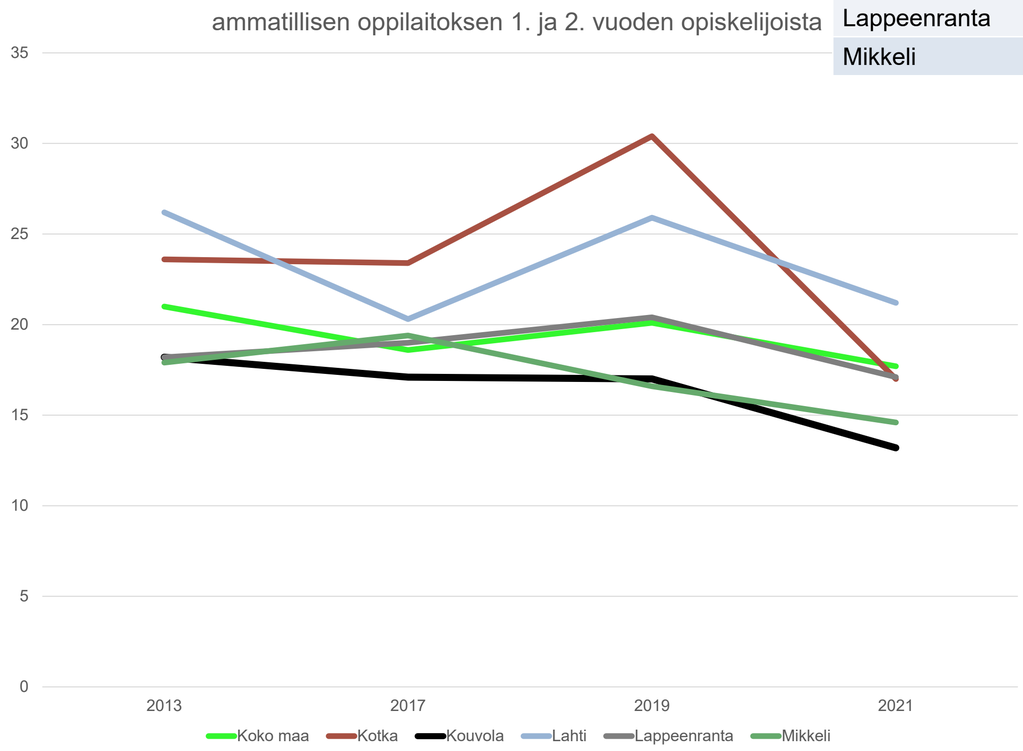

Sekä 8. ja 9. luokkalaisista että ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista laittomia huumeita ainakin kerran kokeillen osuus on pienentynyt edellisestä mittauskerrasta. 8. ja 9. luokkalaisten osuus on vertailukunnista toiseksi pienin ja ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoiden osuus pienin.

Lähde: Sotkanet

Terveelliset elintavat ja kulttuurinen hyvinvointi

Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % oppilaista

Kunta	2021	
	8. ja 9.	Ammat 1. ja 2.
Koko maa	19,4	16,6
Kotka	18,1	16,5
Kouvola	17,3	14,4
Lahti	19,3	20,4
Lappeenranta	16,5	15,2
Mikkeli	18,9	15,1

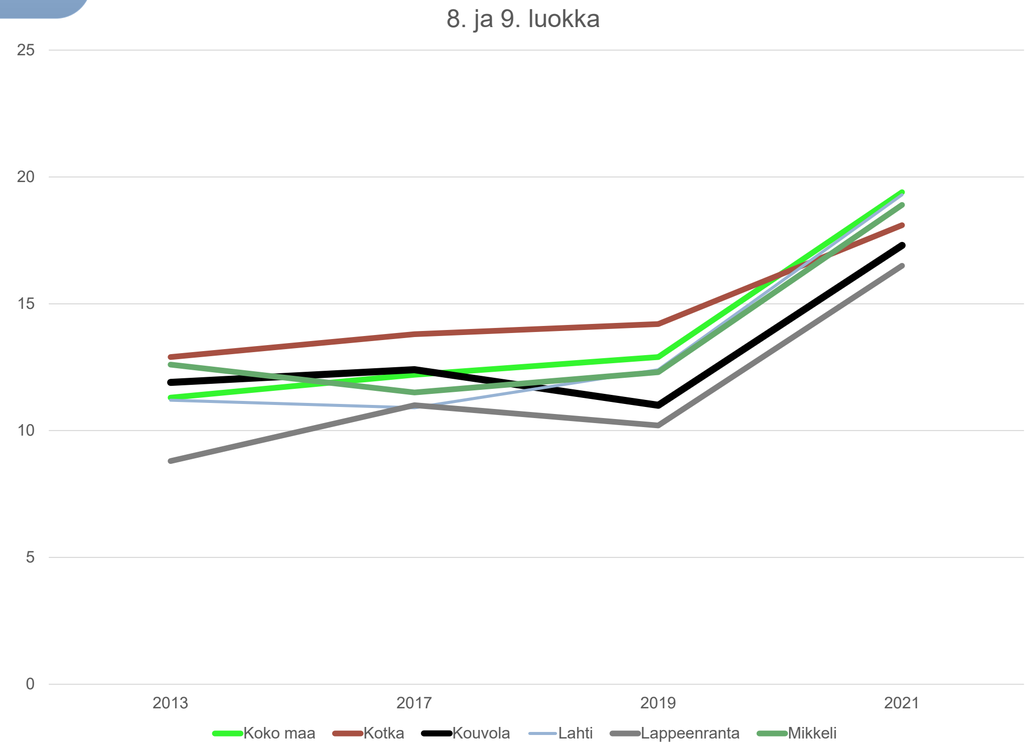

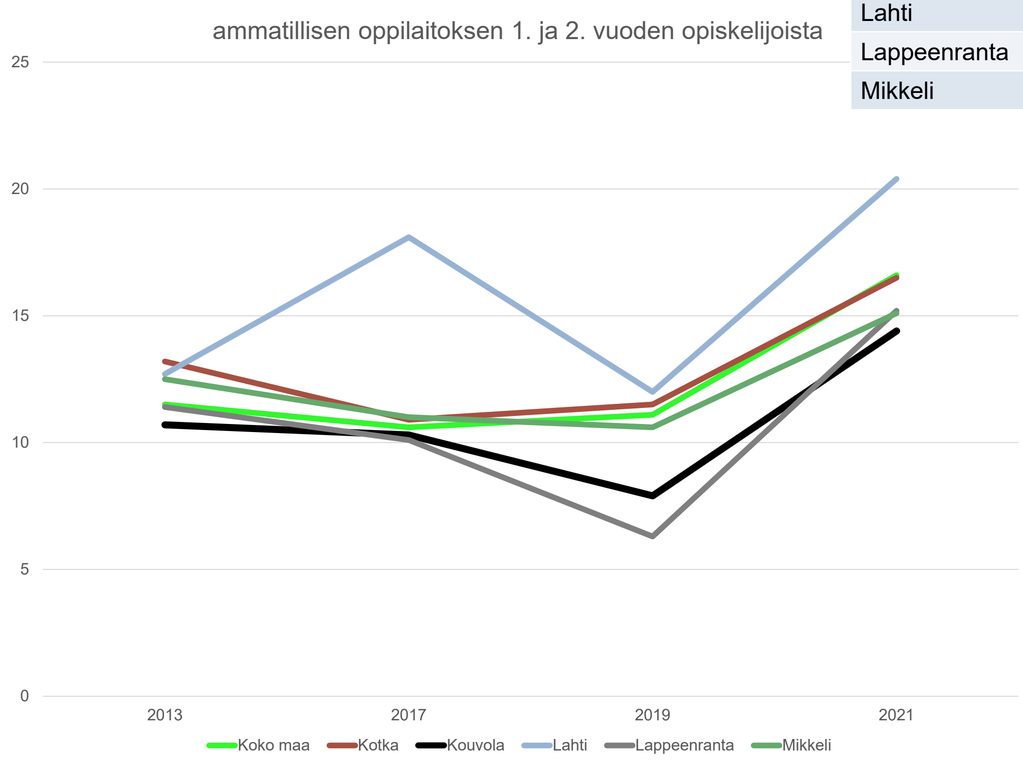

Sekä 8. ja 9. luokkalaisista että ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista kohtalaista tai vaikeaa ahdistuneisuutta kokeneiden osuus on kasvanut edellisestä mittauskerrasta. 8. ja 9. luokkalaisten osuus on vertailukunnista toiseksi pienin ja ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoiden osuus pienin.

Lähde: Sotkanet

Terveelliset elintavat ja kulttuurinen hyvinvointi

Ahdistuneisuuden kokeminen sukupuolen mukaan

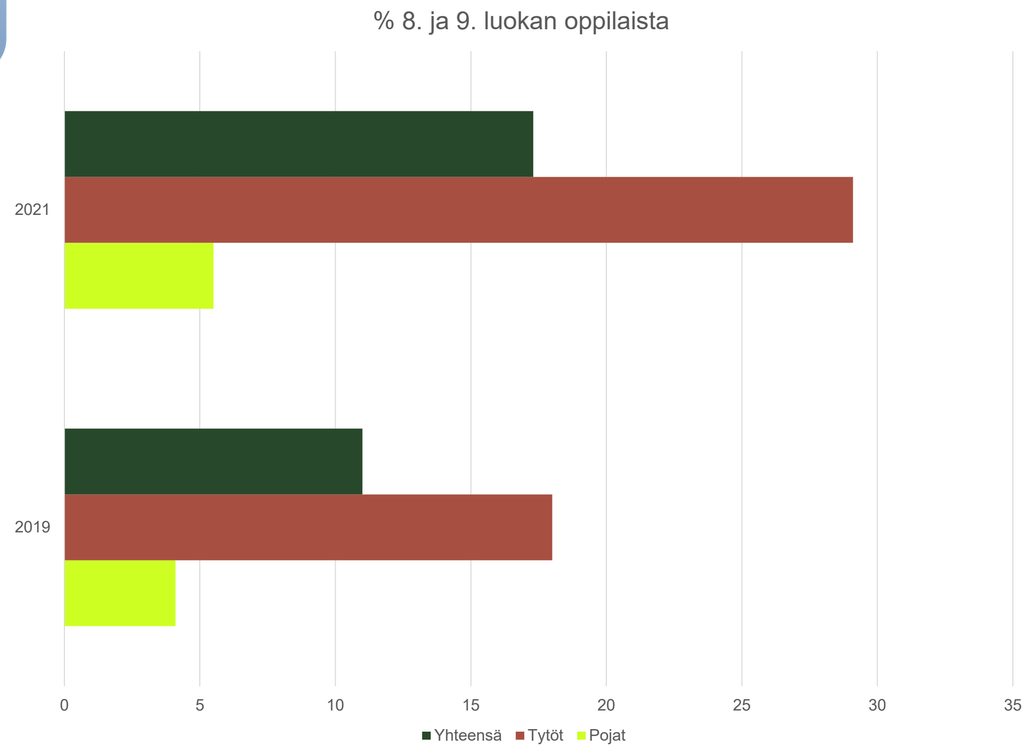

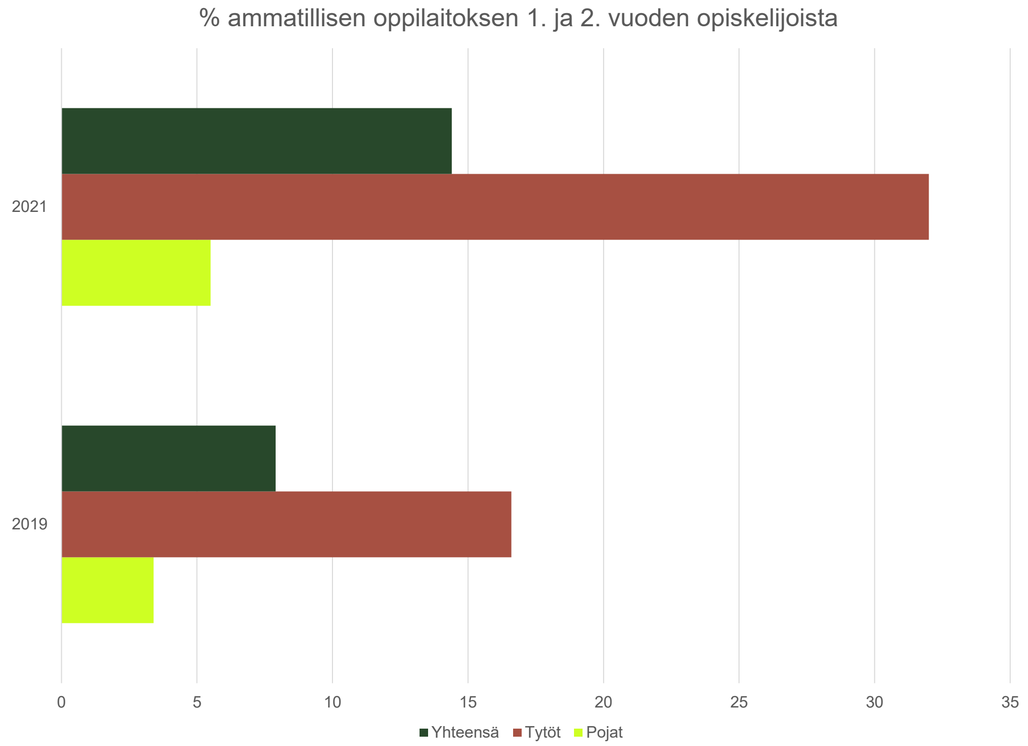

Kouvolassa sekä 8. ja 9. luokkalaisista että ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista kohtalaista tai vaikeaa ahdistuneisuutta kokeneiden tyttöjen osuus on selvästi suurempi kuin poikien ja kasvanut huomattavasti edellisestä mittauskerrasta.

Lähde: Sotkanet

Terveelliset elintavat ja kulttuurinen hyvinvointi

Lapset ja nuoret – johtopäätökset 1/7

Tiivistelmä

- Positiivista kehitystä on nähtävillä päihteiden käytössä, ainoastaan päivittäinen nuuskaaminen on lisääntynyt hieman 8. ja 9. luokkalaisilla, muiden päihteenkäytön mittareiden osalta osuudet on pienentyneet molemmissa seurantaryhmissä. Lasten ja nuorten kohdalla monet asiat ovat menneet huonompaan suuntaan edellisestä mittauskerrasta eli vuodesta 2019.
- Liikuntaa sekä taidetta ja kulttuuria harrastavien osuus on pienentynyt.
- Terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi tuntevien osuus sekä yksinäisuuden tunne on kasvanut.
- Myös koulukiusaaminen, ylipaino ja ahdistuneisuus ovat lisääntyneet.
- Harrastamisen kohdalla koronan vaikutus lienee ilmeinen, pandemian aikana rajoitettiin merkittävästi lasten ja nuorten erilaisia harrastusmahdollisuuksia.
- Lasten ja nuorten hyvinvointikyselyssä joulukuussa 2021 oli vastaajia 1960. Kysymyksinä oli: Minun on hyvä olla? Minusta pidetään hyvää huolta? Minulla on kavereita? Minulla on mukavaa tekemistä vapaa-aikana. Kyselyn kaikkien vastausten keskiarvo oli 4,47.

Terveelliset elintavat ja kulttuurinen hyvinvointi

Lapset ja nuoret – johtopäätökset 2/7

Mitä on tehty 2021?

- Kasvatuksen ja opetuksen yhtenä kärkiteemana on lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin edistäminen. Kärkiteemaan liittyvillä toimenpiteillä pyritään vaikuttamaan myös valtakunnallisesti nähtävillä olevaan hyvinvoinnin heikentymiseen. Tämä kärkiteema on määrittänyt muun muassa henkilöstökoulutusten sisältöjä.
- Kokonaisvaltainen hyvinvointi sisältyy myös vahvasti hanketyöhön.
- Uusi oppivelvollisuuslaki (1214/2020) tuli voimaan 1.8.2021, jonka myötä oppivelvollisuusikä laajeni 18 ikävuoteen. Oppivelvollisuuden laajentumisella ja siihen liittyvillä toimenpiteillä pyritään varmistamaan, että jokainen nuori suorittaa toisen asteen tutkinnon.
- Koulutuksella ehkäistään syrjäytymistä ja koulutuksen piiriin kuuluminen edesauttaa myös tarvittavien tukitoimien järjestämistä.
- Oppivelvollisuuden keskeytyessä on järjestetty suunnitelma koulunkäyntikyvyn tukemiseksi.
- Perusopetuksessa on kohdennettu resurssia kiusaamisen vastaisen toimenpideohjelma Kiva-koulu toimintaan ja kouluille on nimetty vastuuhenkilöt.
- Koulua käymättömyyteen on pyritty puuttumaan tehostamalla poissaolomallin jalkauttamista.
- Vuonna 2021 aloitettiin myös Kouvolan mallin harrastetoiminta, jonka tarkoituksena on mahdollistaa jokaiselle lapselle ja nuorelle mieluisa ja maksuton harrastus koulupäivän yhteydessä.
- Varhaiskasvatuksessa kohtalainen, kuormittava liikunta on lisääntynyt monipuolisten oppimisympäristöjen, kuten lähiympäristön, hyödyntämisen kautta. Tämä on lisännyt pitkäkestoisen liikkeen ja leikin määrää.
- Varhaiskasvatuksessa on tuettu lasten taide- ja kulttuuritoimintaan osallistumista pilotoimalla taiteen perusopetuksen tuomista varhaiskasvatus yksiköihin yhteistyössä Kansalaisopiston kanssa.

Terveelliset elintavat ja kulttuurinen hyvinvointi

Lapset ja nuoret - johtopäätökset 3/7

Mitä on tehty 2021?

- Erityislasten ja -nuorten harrasteliikunnan mahdollisuuksista viestittiin keskitetysti ja uusia harrasteryhmiä aloitti Kouvolassa mm. soveltava jalkapallo. Ohjaajille ja valmentajille sekä erityiskoulujen opettajille järjestettiin soveltavan liikunnan koulutusta.
- Varhaiskasvatuksessa perheitä aktivoitiin ulkoilemaan ja retkeilemään yhdessä (Kääkki -maskotin kampanjat). Henkilöstöä koulutettiin mm. ”Ulos oppimaan” ja ”Motoristen taitojen havainnointi ja harjaannuttaminen” ja ”Mennäks mettään?” -koulutuksilla. Valtakunnallisessa Liikkuva varhaiskasvatus -ohjelmassa Kouvola on ollut näkyvästi esillä.
- Perhekeskusverkostot toteuttivat yhteistyössä erilaista kohtaamispaikkatoimintaa kaikilla perhekeskusalueilla. Jokaisella perhekeskusalueella toiminta oli alueen tarpeet huomioivaa joko avointa toimintaa tai kohdennettua ryhmätoimintaa Esimerkiksi hyvänmielen vauvatapaamisissa oli mukana laaja verkosto: kymsote, kunnan palvelut (avoin varhaiskasvatus, liikuntapalvelut), seurakunta ja järjestötoimijat. Vertaistuen ja erilaisten teemojen lisäksi tapaamisissa oli mahdollisuus saada mm. liikuntaneuvontaa ja vauva-vanhempi jumppaa.
- Kouvolaan luotiin oma valtakunnallisesta mallista jalostettu Liikkuva koulu -malli perusopetukseen. Sen jalkautus aloitettiin vuonna 2021. Koulumatkaliikunnan edistäminen nostettiin yhdeksi pääteemaksi.

Terveelliset elintavat ja kulttuurinen hyvinvointi

Lapset ja nuoret - johtopäätökset 4/7

Mitä on tehty 2021?

- Kouvolassa lasten ja nuorten liikuntaneuvonta on osa Liikkuva koulu- toiminnan luomaa MOVE-mallia. Vuoden 2021 lopussa kouluterveydenhuollosta liikuntaneuvontaan ohjautuville pojille perustettiin uusi liikuntaryhmä.
- Kouvola osallistui mukaan maakunnalliseen Kunnossa Kassulle II -hankkeeseen. Hanke tukee varusmiespalvelukseen astuvien sekä vapaaehtoiseen asepalvelukseen hakevien hyvinvointia ja selviytymistä varusmiespalveluksesta mm. tarjoamalla maksuttomia kuntomittauksia ja liikuntaneuvontaa.
- Liikuntaseurat saivat hakea kaupungilta rahoitusta vähävaraisten perheiden 7-15 -vuotiaiden lasten ja nuorten liikunnan harrastamisen tukemiseksi.
- Harrastamisen Suomen malli -toiminta alkoi Kouvolassa ja sen myötä yhä useammassa koulussa oli tarjolla lasten toiveiden mukaisia maksuttomia harrastuksia. Harrastamisen Suomen malli -toimintaa toteutettiin myös erityislapsille Tähteenkadun koulussa ja Carea koulussa.

Terveelliset elintavat ja kulttuurinen hyvinvointi

Lapset ja nuoret - johtopäätökset 5/7

Mitä on tehty 2021?

- Lasten ja nuorten kulttuuritoimintaa ja -tarjontaa suunnattiin varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kulttuuriohjelmien kautta (Pikku Lennokki - Kouvolan kaupunki, Lennokki - Kouvolan kaupunki). Vuoden 2021 digitaalinen toiminta oli tavallista isommassa roolissa koronan takia. Keskeisiä tapahtumia Lasten kulttuuriviikot helmikuussa ja Satuviikot lokakuussa.
- Peruskoulujen 9. -luokkien oppilaille jaetaan vuosittain K9-kulttuurikortin, jolla tarjotaan maksuttomia esityksiä ja konsertteja nuorille kaupungin taidelaitoksissa.
- Erityislasten ja -nuorten kulttuurikerhot toimivat koronarajoitusten puitteissa (Erityislasten ja -nuorten kulttuurikerhot - Kouvolan kaupunki).
- Elokuussa valtakunnallisilla Alvar Aalto- viikolla toteutui lisäksi arkkitehtuurikasvatus/ jäätelötikku -työpajat lapsiperheille Kouvolatalolla. Alvar Aalto -teemaan liittyen toteutettiin XAMKin ja kaupungin yhteistyöhankkeen myötä lokakuussa Tehtaanmäen koululla ja Nuorisokeskus Anjalassa arkkitehtuurikasvatuksen TEHDES lastenleiri.
- Kaupungin isoimmassa kesätapahtumassa ”Wiipurintien markkinoilla” oli paljon ohjelmatarjontaa lapsiperheille.

KOUVOLA

Terveelliset elintavat ja kulttuurinen hyvinvointi

Lapset ja nuoret - johtopäätökset 6/7

Mitä on tehty 2021?

- Kulttuuripalvelut mukana harrastamisen Suomen malli-toiminnassa.
- Kirjaston strategian ytimessä on lasten ja nuorten hyvinvoinnin lisääminen monipuolista lukutaitoa edistämällä
- Koululaisten kirjavinkkauksissa ja kirjailijavierailuissa yhteensä 1450 katsojaa
- Etäsatutuokioissa yhteensä lähes 1300 katsojaa.
- Avin rahoittamalla Pakopankki -hankkeella kehitetyt pedagogiset pakopelit osoittautuivat mieluisaksi lukemisen edistämisen muodoksi nuorille
- Lukeva Kouvola -hankkeen kanssa yhteistyössä tehty lukudiplomi Lukuhaaste esi- ja alkuopetukseen otettiin käyttöön kirjastoissa
- Yhteistyösopimus kirjaston ja perusopetuksen välillä valmistui
- Museon ohjatuilla koululaiskierroksilla kävi 1748 koululaista
- Päiväkotiryhmien käynnit museossa lisääntyneet ja niistä saatu palaute on ollut positiivista.
- Kartanoiden Kouvola- ja Koko Kouvolan teatteri-näyttelyiden suunnittelussa huomioitu lapset.

Terveelliset elintavat ja kulttuurinen hyvinvointi

Lapset ja nuoret - johtopäätökset 7/7

Mitä on tehty 2021?

- Päihdeoppitunnit kaikille Kouvolan alueen 8-luokkalaisille ja Päihtäri-tapahtumat 6-luokkalaisille. Materiaalien päivitys tehty kesällä 2021. Yksilöohjaukset ensikertalaisten alkoholikokeilijoiden kanssa.
- Nuuska-aiheisia oppitunteja alakouluille pyynnöstä ja erityisnuorisotyön yksilöohjaukset nuuskan lopettamiseen liittyen.
- Tupakkamallin mukaiset ohjaukset kouluilla, yhteensä 5.
- Ehkäisevän päihdetyön -viikon ”Päihdepläjäykset” muutamalla NuortenTalon nuorisotilalla ja NuortenPaikassa
- Menesty nuuskatta yhteistyö ja toimintamalli seurojen, järjestöjen ja yhdistysten kanssa, joiden toiminnassa on alle 18-vuotiaita
- Päihdelinjaukset ja päihdekoulutusta nuorille, vanhemmille ja toimihenkilöille. Jalkautumiset vappuna ja koulujen päättäreinä.
- Vuosittainen päihdekysely
- Älä välitä -kampanja elokuussa Kouvolan eri alueilla
- Nuorille digitaito, vapaa-aika- ja nuorisotilojen vaikuttavuuskyselyt sekä valtakunnallinen nuorisokysely.
- SporttiTalo Lehdokin nuorisotilalla käynnistetty liikuntaryhmiä alle 29 vuotiaille, ryhmiä myös etsivän nuorisotyön kautta koulutuksen ja työelämän ulkopuolelle jääneille nuorille
- Nuorison Rock Academyn viimeinen toimintavuosi
- Jalkautuminen – nuorten kohtaaminen siellä missä nuoret ovat. Tukea ja turvaa niille nuorille, joita ei tavoiteta nuorisopalveluiden toiminnoissa tai palveluissa. Nuorisotyötä verkossa ja nuorisotaloilla.
- Verkkonuorisotyö tavoittanut laajemmin nuoria. Tapahtumia myös striimattiin verkkoon. Työtä Discord-alustalla.
- Nuorison ”Yli rajojen” osallistava hanke käynnistyi
- Varhaiskasvatuksessa Teams-tapaamisia, koulupuolella vanhempainiltoja ja kyselyjä
- Koulu- ja päiväkotien uudet rakennusinvestoinnit, osallistettu laajasti, käytössä lapsivaikutusten arviointi

Terveelliset elintavat ja kulttuurinen hyvinvointi

Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneet 25 - 64-vuotiaat / 1 000 vastaavan ikäistä

Kunta	2021
Koko maa	30,4
Kotka	27,9
Kouvola	33,5
Lahti	30,0
Lappeenranta	31,5
Mikkeli	31,7

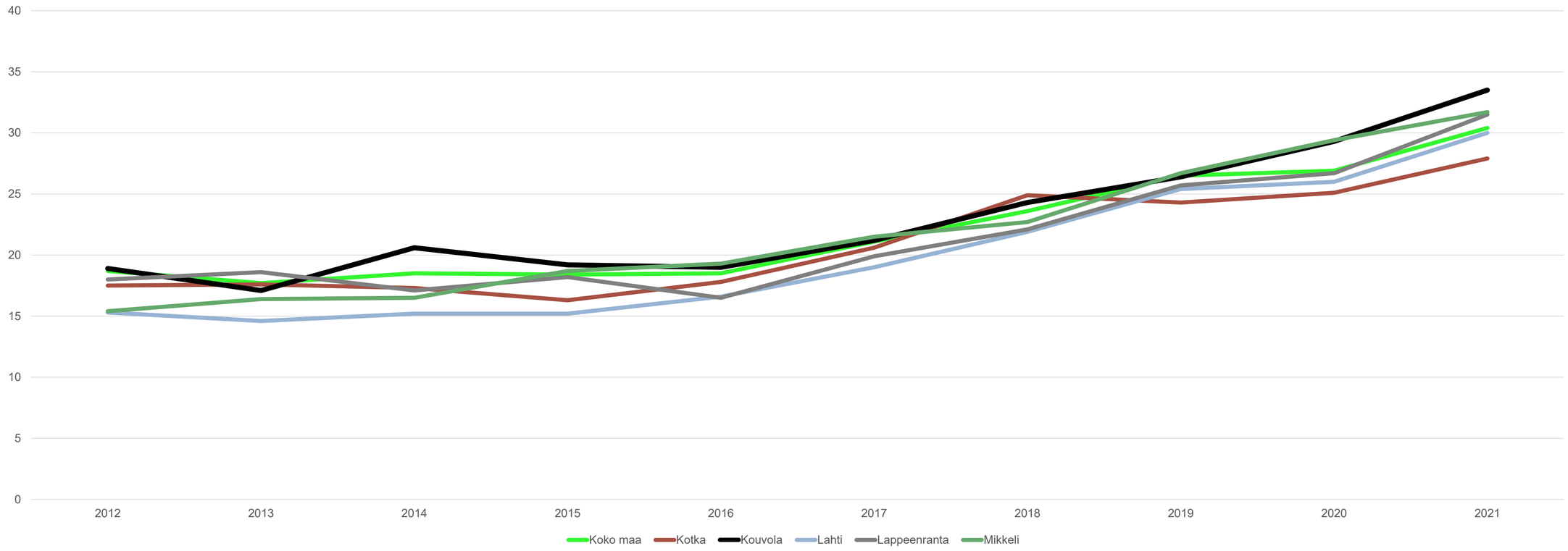

.

Kouvolassa ja sen vertailukunnissa sekä koko maassa mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneiden 25-64 vuotiaiden määrä 1000 vastaavanikäistä kohden on kasvanut. Kouvolassa määrä on suurin.

Lähde: Sotkanet

Terveelliset elintavat ja kulttuurinen hyvinvointi

Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneet 25 - 64-vuotiaat / 1 000 vastaavanikäistä sukupuolen mukaan

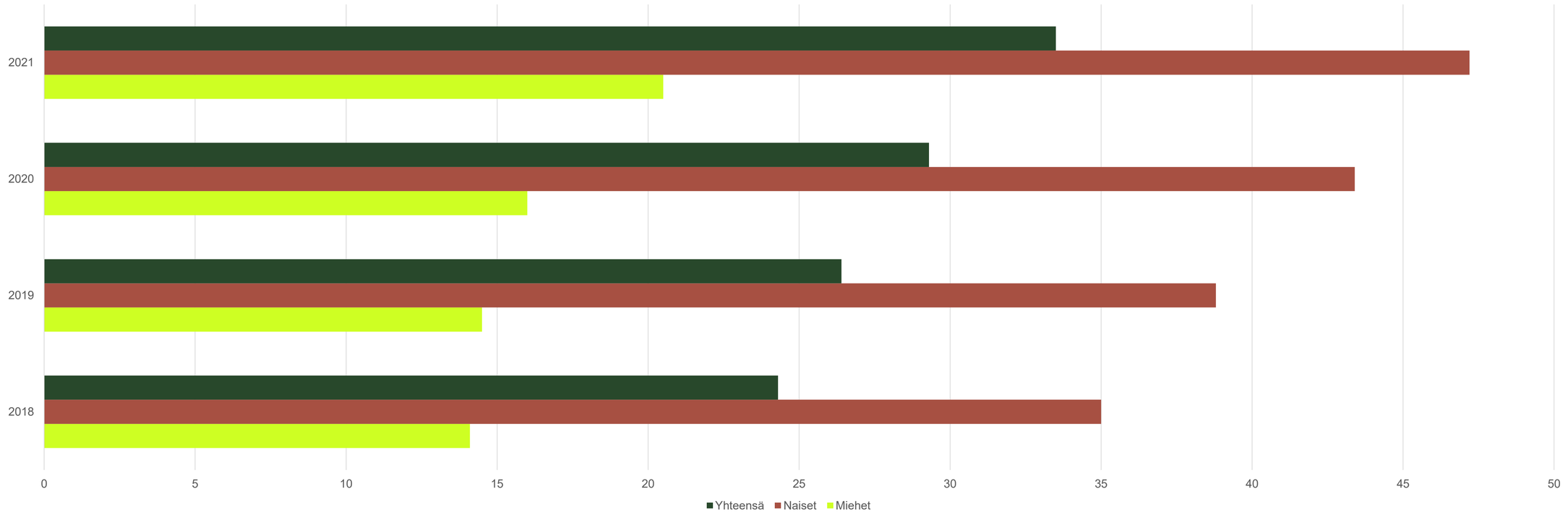

Kouvolassa mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneiden 25-64 vuotiaiden naisten määrä 1000 vastaavan ikäistä kohden on selvästi suurempi kuin miesten ja kasvanut enemmin tarkasteluajanjaksolla.

Lähde: Sotkanet

Terveelliset elintavat ja kulttuurinen hyvinvointi

Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

Kunta	2021
Koko maa	6,3
Kotka	8,3
Kouvola	8,8
Lahti	6,5
Lappeenranta	6,3
Mikkeli	7,9

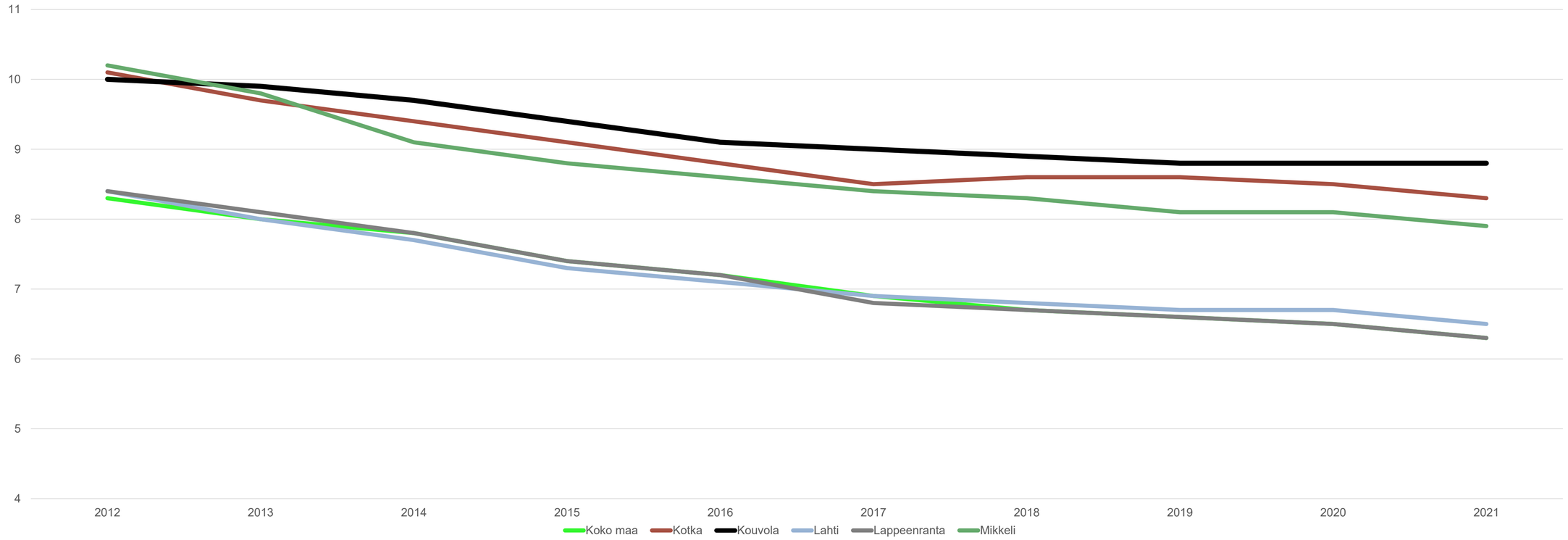

Työkyvyttömyyseläkettä saavien 25-64 vuotiaiden osuus vastaavanikäisestä väestöstä on laskusuunnassa Kouvolassa ja vertailukunnissa sekä koko maassa. Kouvolassa osuus on suurin ja 2,5 %-yksikköä suurempi kuin koko maassa.

Lähde: Sotkanet

Terveelliset elintavat ja kulttuurinen hyvinvointi

Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä, sukupuolen mukaan

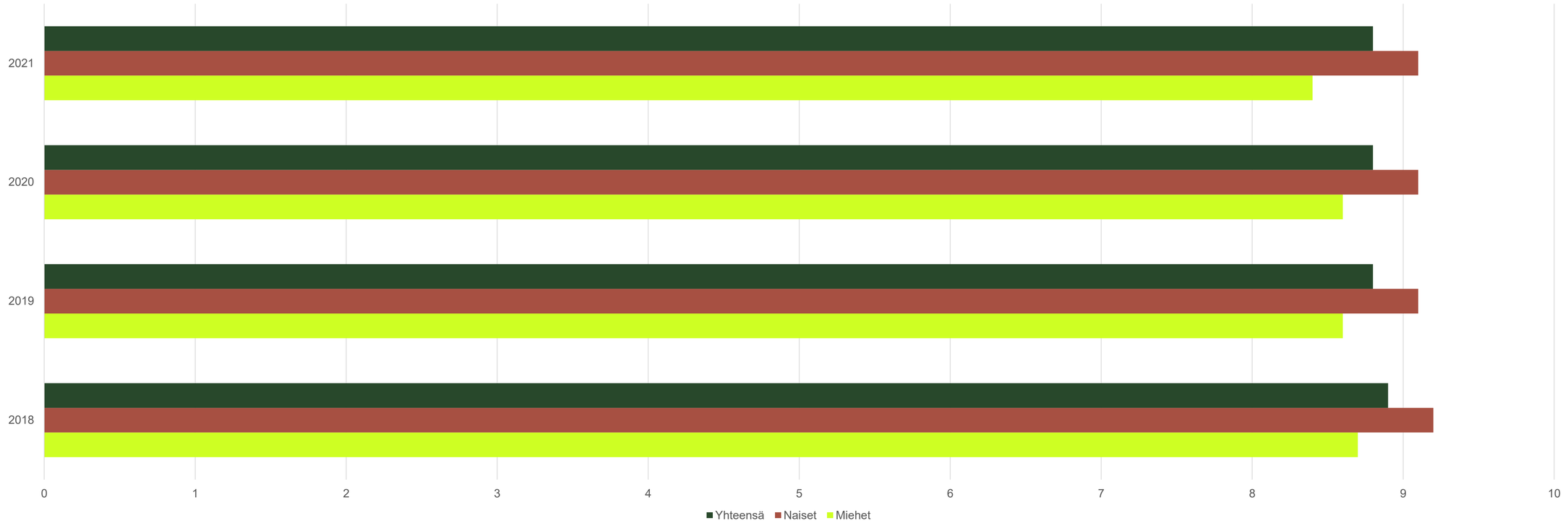

Kouvolassa työkyvyttömyyseläkettä saaneiden 25-64 vuotiaiden osuudessa vastaanvanikäisestä väestöstä ei nähdä merkittäviä eroja sukupuolten välillä.

Lähde: Sotkanet

Terveelliset elintavat ja kulttuurinen hyvinvointi

Terveydenedistämisaktiivisuus (TEA) kulttuurissa 2019 ja 2021 pistemäärä

TEA-pistemäärä kulttuurissa koostuu terveyden edistämiseen sitoutumisesta, johtamisesta, seurannasta ja tarveanalyysista, voimavaroista, osallisuudesta ja muista ydintoiminnoista ja se on näiden eri ulottuvuuksia kuvaavien pistemäärien keskiarvo. Pistemäärä 100 tarkoittaa, että toiminta on kaikilta osin oletetun hyvän käytännön ja laadun mukaista.

	Koko maa		Kotka		Kouvola		Lahti		Lappeenranta		Mikkeli	
	2019	2021	2019	2021	2019	2021	2019	2021	2019	2021	2019	2021
Kulttuuri	59	66	62	83	**73**	**79**	66	74	66	74	73	79
Sitoutuminen	53	67	44	60	**72**	**83**	41	54	69	67	69	71
Johtaminen	69	78	83	83	**77**	**92**	92	93	83	100	83	83
Seuranta ja tarveanalyysi	52	51	65	84	**80**	**100**	93	68	100	54	63	84
Voimavarat	54	61	61	76	**51**	**53**	49	57	50	54	63	63
Osallisuus	56	69	44	92	**65**	**65**	62	90	28	67	66	83
Muut ydintoiminnat	69	69	72	100	**92**	**81**	58	83	67	100	92	92

Vuonna 2021 Kouvola sijoittuu kulttuurin kokonaispistemäärässä jaetulle toiselle sijalla Mikkelin kanssa, Kotkan ollessa paras vertailukunnista. Parannusta on tapahtunut kaikilla ulottuvuuksilla lukuun ottamatta osallisuutta, joka on pysynyt ennallaan. Kouvolan kokonaispistemäärä on koko maan arvoa korkeampi ja seurannassa ja tarveanalyysissä täydellä sadalla pisteellä vertailukuntien paras.

Lähde: THL

Terveelliset elintavat ja kulttuurinen hyvinvointi

Terveydenedistämisaktiivisuus (TEA) kuntajohdossa 2019 ja 2021, pistemäärä

TEA-pistemäärä kuntajohdossa koostuu terveyden edistämiseen sitoutumisesta, johtamisesta, seurannasta ja tarveanalyysista, voimavaroista ja osallisuudesta ja se on näiden eri ulottuvuuksia kuvaavien pistemäärien keskiarvo.
Pistemäärä 100 tarkoittaa, että toiminta on kaikilta osin oletetun hyvän käytännön ja laadun mukaista.

	Koko maa		Kotka		Kouvola		Lahti		Lappeenranta		Mikkeli	
	2019	2021	2019	2021	2019	2021	2019	2021	2019	2021	2019	2021
Kuntajohto	78	78	84	85	**62**	**84**	93	90	76	88	90	89
Sitoutuminen	77	80	83	79	**60**	**91**	90	90	80	92	85	73
Johtaminen	80	76	88	96	**68**	**100**	85	88	98	96	90	92
Seuranta ja tarveanalyysi	87	87	100	100	**50**	**90**	100	100	100	100	100	100
Voimavarat	65	78	62	75	**62**	**62**	100	100	0	62	75	88
Osallisuus	80	71	84	75	**70**	**79**	90	71	100	92	100	92

Vuonna 2021 Kouvola sijoittuu kuntajohdon kokonaispistemäärässä heikoimmin vertailukuntiin nähden, mutta on parantanut edellisestä mittauskerrasta eli vuodesta 2019. Parannusta on tapahtunut kaikilla ulottuvuuksilla lukuun ottamatta voimavaroja, joka on pysynyt ennallaan. Kouvolan kokonaispistemäärä on koko maan arvoa korkeampi ja johtamisessa täydellä sadalla pisteellä vertailukuntien paras.

Lähde: THL

Terveelliset elintavat ja kulttuurinen hyvinvointi

Hyvinvointikysely 1/3

- Osana hyvinvointikertomuksen vuosiraporttia asukkailta kysyttiin heidän hyvinvoinnistaan vuoden 2021 aikana. Hyvinvointikyselyyn vastasi 510 henkilöä. Kysely oli avoinna Kouvolan verkkosivuilla 15-29.11.2021. Vuonna 2021 erityisenä teemana oli eriarvoisen kohtelun vaikutus hyvinvointiin.
- 53 % vastaajista ilmoitti vointinsa olleen hyvä tai erittäin hyvä (edellisenä vuonna sama 53 %) 22 % vastaajista oli voinut huonosti tai erittäin huonosti (edellisenä vuonna 21 %)

- Yli puolet vastaajista, 64 %, ei ole kokenut eriarvoista kohtelua.
- Vastaajien, jotka ovat kokeneet eriarvoisuutta, kokemus liittyi eniten asuinpaikkaan, terveydentilaan, ikään ja sukupuoleen.
- Kyselyn vastauksissa kuntalaiset toivovat heikommassa asemassa olevien tukemista ja näkyvyyttä erilaisuudelle. Lisäksi toivottiin yhteisöllisyyttä (yhteistilaisuuksia ja -toimintaa sekä matalan kynnyksen paikkoja), osallistavia palveluita ja vapaaehtoistyötä.

- Kyselyn tulokset on esitetty kaupungin viestintäkanavissa ja lähetetty paikallislehdille tiedote sekä toimitettu palautetta saaneille palveluille. Tuloksia hyödynnetään palvelujen kehittämisessä.
- Hyvinvointikyselyiden yhteenvetoja

Lähde: Kouvolan kaupunki

Terveelliset elintavat ja kulttuurinen hyvinvointi

Hyvinvointikysely 2/3
Nuoret

- Nuorissa vastaajista 72 % oli naisia ja 21 % miehiä.
- Alle 15 -vuotiaita oli 29 % ja 16-29 -vuotiaita 71 %
- 9 % koki voivansa erittäin hyvin, 27 % hyvin, 34 % ei hyvin eikä huonosti ja huonosti kokevien osuus oli 24 %
- Eriarvoista kohtelua kokeneita oli 42 % ja eriarvoista kohtelua ei kokenut 58 %
- Eriarvoista kohtelua koettiin eniten sukupuoleen 39 %, ikään 30 %, seksuaaliseen suuntautumiseen 27 % ja terveydentilaan 25 % liittyen

Lähde: Kouvolan kaupunki

Terveelliset elintavat ja kulttuurinen hyvinvointi

Hyvinvointikysely 3/3
Muun kieliset

- Muun kielisistä vastaajista miehiä oli 85 % ja naisia 15 %
- 16-29 -vuotiaita oli 69 %, 30-64 -vuotiaita 23 % ja yli 74-vuotiaita 8 %
- 23 % koki voivansa erittäin hyvin ja hyvin, 46 % ei hyvin eikä huonosti ja huonosti kokevien osuus oli 8 %
- Eriarvoista kohtelua kokeneita oli 54 %, eriarvoista kohtelua ei kokenut 46 %
- Eriarvoista kohtelua koettiin eniten etnisen ja kansallisen alkuperän ja kansalaisuuden vuoksi 43 %

Lähde: Kouvolan kaupunki

Terveelliset elintavat ja kulttuurinen hyvinvointi

Ikääntyneiden liikuntaselvitys 2021

- Elo-syyskuussa toteutetulla liikuntakyselyllä kerättiin tietoa yli 65-vuotiaiden liikuntatottumuksista, liikkumista rajoittavista sekä edistävistä tekijöistä ja liikuntapaikkojen käytöstä. Lisäksi kartoitettiin tyytyväisyyttä ja toiveita kunnan liikuntapalveluista ja –paikoista.

- Vastaajia oli yhteensä 615, eniten vastaajia 65-74 vuotiaissa (483) ja vähiten yli 85-vuotiaissa (13).
- Vastaajista lähes 50 % oli aktiiviliikkujia (4 krt/vk tai enemmän)

- Liikkumista rajoittavista sisäisistä tekijöistä merkittävimmät olivat laiskuus ja saamattomuus sekä terveydelliset syyt. Passiiviliikkujilla on puutteita liikuntataidoissa ja terveyssyyt rajoittavat heillä liikuntaa lähes 75 prosentilla, eli selvästi useammin kuin vastanneilla keskimäärin.
- Liikkumista rajoittavista ulkoisista tekijöistä merkittävimmät olivat etäisyys ja sopivan liikuntapaikan puute.
- Kyselyn mukaan eniten liikuttiin omatoimisesti. Vastaajista 30 % olikin sitä mieltä, että aktiivipuistot varmasti lisäisivät heidän liikkumistaan. Liikuntaryhmiä toivottiin lisää ja liikuntatiedotukseen toivottiin parannusta.

- Raportti kokonaisuudessaan on luettavissa www.kouvola.fi/liikuntajulkaisut

Lähde: Kouvolan kaupunki, FCG

Terveelliset elintavat ja kulttuurinen hyvinvointi

Ikääntyneiden kulttuurihyvinvointi 2021

- Kymenlaakson ikääntyneiden kulttuurihyvinvointisuunnitelma valmistui (Kymsote, kaupunki aktiivisesti mukana valmistelussa, PowerPoint Presentation (kymsote.fi))
- Kulttuurivirtaohjelmatyö toteutui aktiivisesti (Kulttuurivirta - Kouvolan kaupunki)
- Kirjaston kotipalvelu tavoitti n. 50 asiakasta, n. 3500 lainaa
- Kirjastoon saatiin uusia digineuvonta-asiakkaita DigiKymenlaakso-hankkeen yhteydessä toteutetun postikorttikampanjan kautta.
- Museon Koe ilo-hanke käynnistyi - museopalveluita palvelutaloihin

Lähde: Kouvolan kaupunki

Terveelliset elintavat ja kulttuurinen hyvinvointi

Muut ikäryhmät - johtopäätökset 1/2

Tiivistelmä

- Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneiden 25-64 vuotiaiden määrä 1000 vastaavanikäistä kohden on kasvanut ja on vertailukunnista suurin.
- Työkyvyttömyyseläkettä saavien 25-64 vuotiaiden osuus vastaavanikäisestä väestöstä on laskusuunnassa, mutta osuus on vertailukunnista suurin ja 2,5 %-yksikköä suurempi kuin koko maassa.
- Terveydenedistämisaktiivisuus (TEA) viisarin pistemäärä sekä kulttuurissa (73 →79) että kuntajohdossa (62→84) on kasvanut ja on koko maan tasoa korkeampi.
- Hyvinvointikyselyyn vastanneista 53 % ilmoitti vointinsa olleen erittäin hyvä tai hyvä, nuorten eli alle 29 vuotiaiden vastaajien osalta vastaava luku oli 36 % ja muun kielisten 23 %.
- Ikääntyneiden liikuntaselvityksen mukaan suurin osa vastaajista oli erittäin tyytyväinen (31 %) tai tyytyväinen (58 %) liikuntapaikkojen esteettömyyteen, eniten tyytymättömyyttä aiheutti kuntalaisten kuuleminen ja osallistaminen liikuntaa koskevissa asioissa.

Terveelliset elintavat ja kulttuurinen hyvinvointi

Muut ikäryhmät - johtopäätökset 2/2

Mitä on tehty 2021?

- Kymenlaakson ikäihmisten kulttuurihyvinvointisuunnitelma valmistui
- Kulttuurivirtaohjelmatyö toteutui aktiivisesti
- Kirjastossa lisääntyi digitukineuvonta DigiKymenlaaksohankkeen myötä
- Museopalveluita palvelutaloihin Koe Iloa -hankkeen myötä
- Toteutettiin Ikääntyneiden liikuntaselvityskysely
- Aloitettu Kouvolan löytävän vanhustyön toimintamallin suunnittelua
- Yhteisötiloja perustettiin Elimäelle ja Jaalaan
- Asunnottomuus-työryhmän perustaminen. Monialainen työryhmä pureutuu asunnottomien ja vähävaraisten kouvolalaisten asioihin pohtimalla akuutteja tarpeita ja ilmiöitä sekä pureutumalla juurisyihin.
- Kirjeet Kouvolan suurimmille työnantajille ja isoille yrityksille. Kirjeessä oli materiaalia ja tietoa mm. mielen hyvinvointiin liittyen, erityisesti ennalta ehkäisyn näkökulmasta. Kirjeeseen oli kerätty vinkkejä ja linkkejä, tietoa ja erilaisia puheeksioton keinoja.
- Lahjoita lämpöä keräys ja Asunnottomien yö -tapahtuma Brankkarilla 17.10
- Valtakunnallisen mielenterveysviikon tapahtumat ja nostot viikolla 47.
- Resilienssi-koulutus kohtaavaa työtä tekeville tammikuussa 2021.
- Yhes eteenpäin – itsemurhien ehkäisyn hanke aloitti Kouvolassa. Hankkeen tavoitteisiin kuuluu mielenterveysosaamisen lisääminen niin ammattilaisten, vapaaehtoisten sekä kuntalaisten keskuudessa. Stigman vähentäminen mielenterveysongelmien ympäriltä sekä verkostotyön kehittäminen.
- EPMT-koordinaattori perusti yhteistyössä Edukon (KSAO 2021) kanssa monialaisen miepä-työryhmän, joka keskittyy ehkäisemään ammattiopiston opiskelijoiden mielenterveyden haasteita, päihteidenkäyttöä sekä rahapelaamista.
- Lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisytyö

Osallisuus

Ei koe olevansa tärkeä osa koulu- eikä luokkayhteisöä, % oppilaista

Kunta	2021	
	4. ja 5.	8. ja 9.
Koko maa	4,0	12,6
Kotka	5,2	13,4
Kouvola	4,2	10,5
Lahti	3,2	11,8
Lappeenranta	4,3	10,9
Mikkeli	2,8	12,0

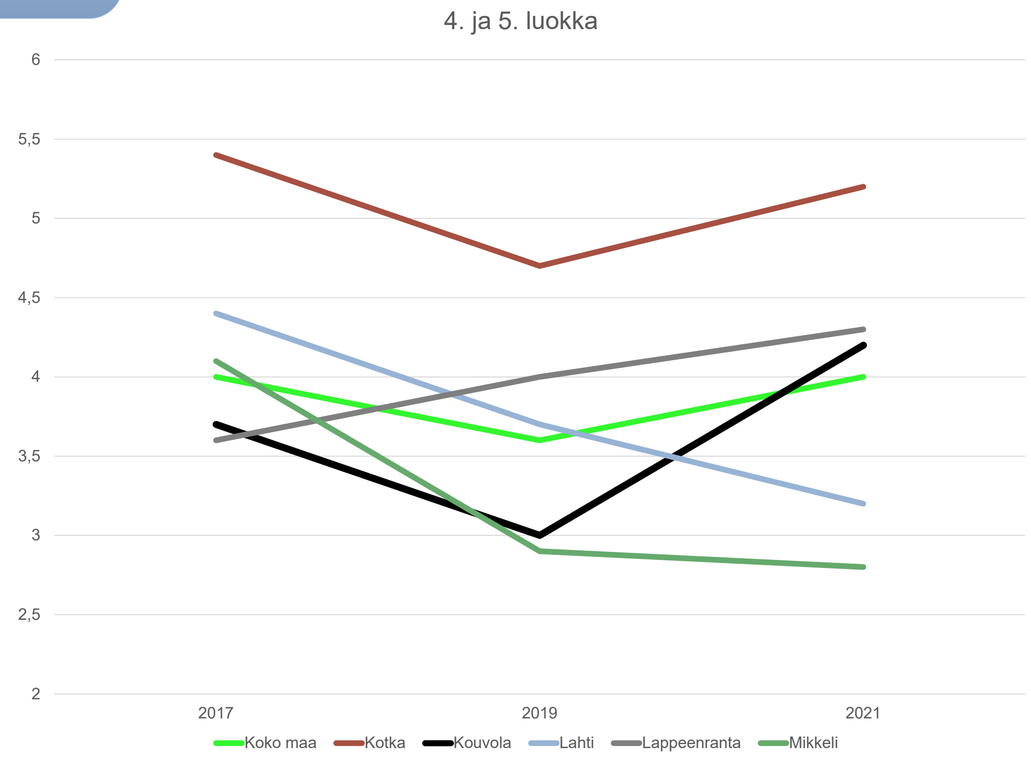

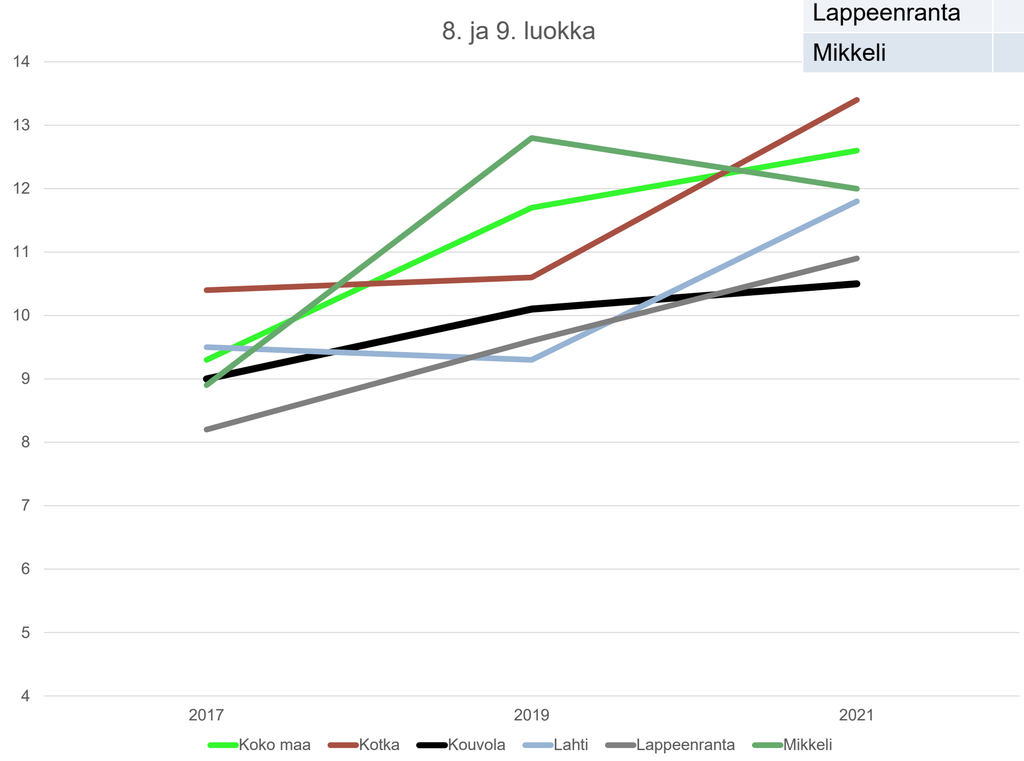

Sekä 4. ja 5. luokkalaisista että 8. ja 9. luokkalaisista, niiden osuus, jotka ei koe olevansa tärkeä osa koulu-eikä luokkayhteisöä, on kasvanut edellisestä mittauskerrasta. 4. ja 5. luokkalaisten osuus on vertailukuntien keskivaiheilla ja 8. ja 9. luokkalaisten osuus pienin..

Lähde: Sotkanet

Osallisuus

Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

Kunta	2021
Koko maa	7,8
Kotka	9,9
Kouvola	8,7
Lahti	9,6
Lappeenranta	4,7
Mikkeli	6,6

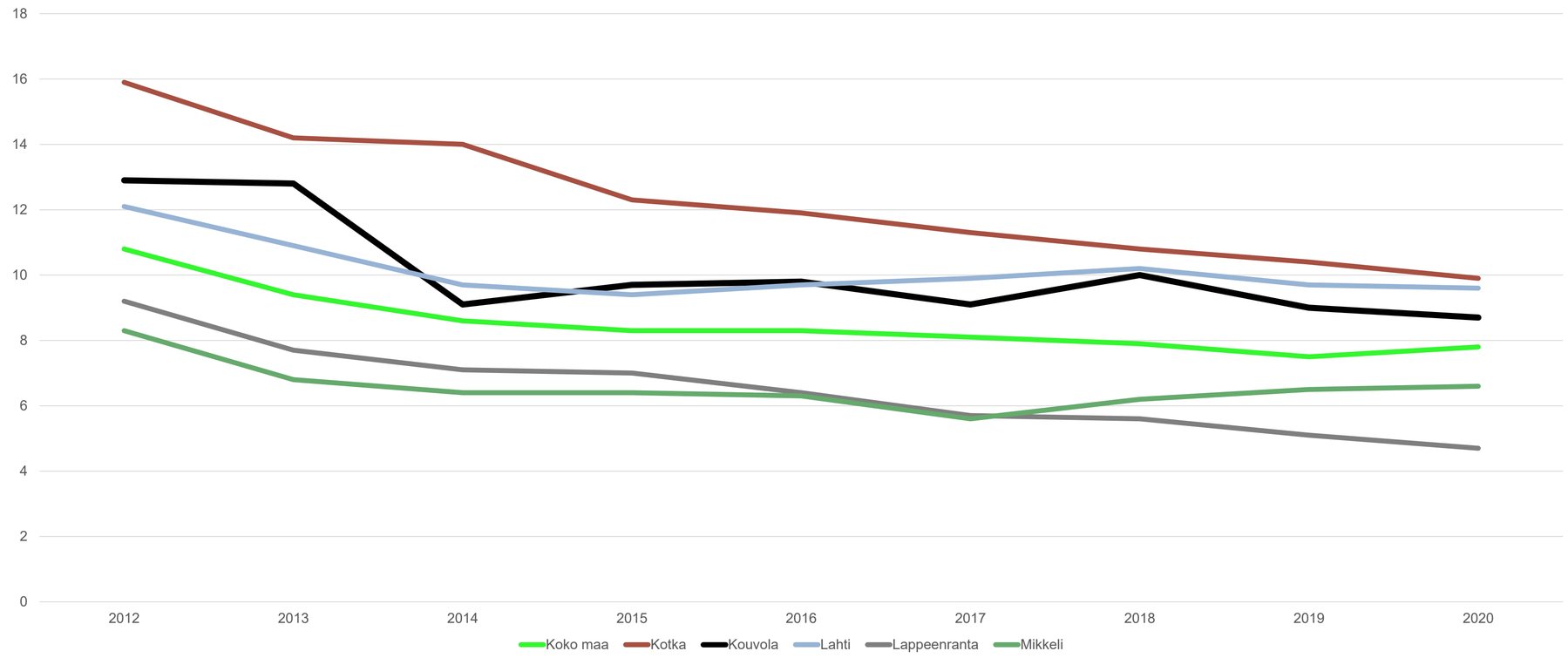

Kouvolassa koulutuksen ulkopuolelle jääneiden osuus on vähentynyt edellisestä vuodesta. Osuus on 8,7 %, mikä on vertailukuntien mediaani ja 0,9 % -yksikköä koko maan arvoa suurempi.

Lähde: Sotkanet

Osallisuus

Perusopetuksen kehittämiskohteet vuosina 2019-2021

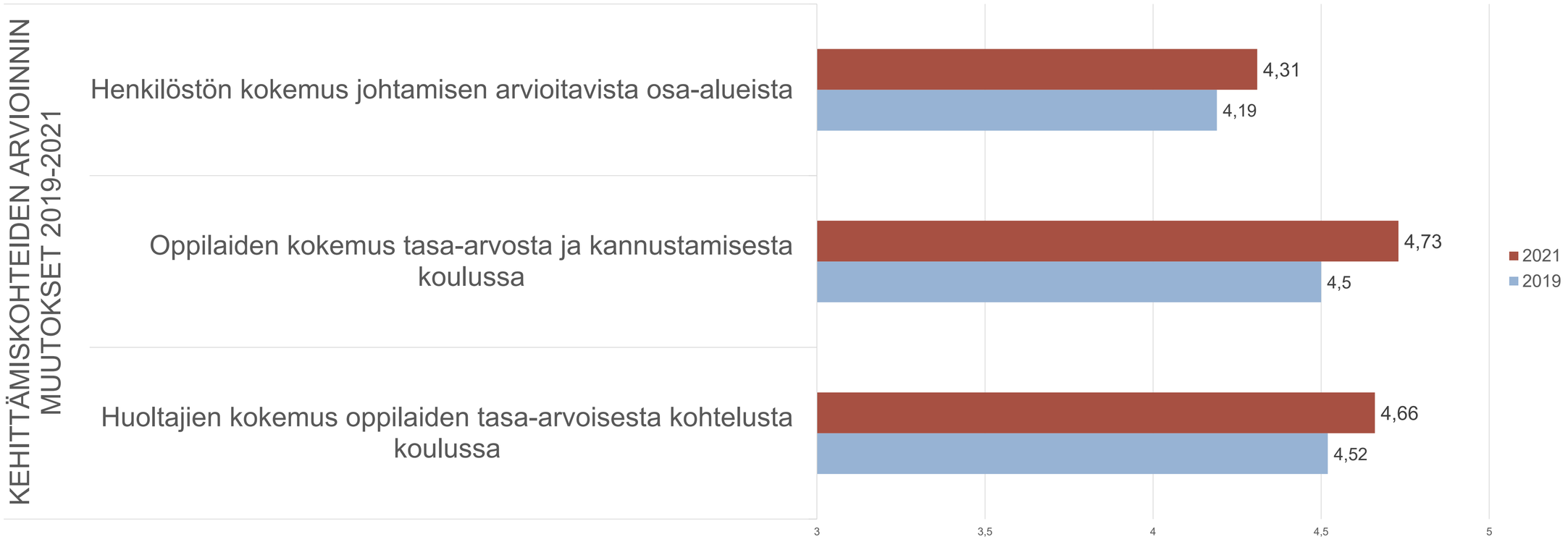

Kouvolan perusopetuksen laatuarvioinnin mukaan sekä oppilaiden kokemus tasa-arvosta ja kannustamisesta että huoltajien kokemus oppilaiden tasa-arvoisesta kohtelusta koulussa on parantunut edellisestä mittauskerrasta.

Lähde: Kouvolan kaupunki, perusopetuksen laatuarviointi

Osallisuus

Terveydenedistämisaktiivisuus (TEA) kuntajohdossa 2019 ja 2021, Osallisuuden edistämistoimet - pistemäärä

Yksi ulottuvuus TEA-kuntajohdossa on osallisuus. Se koostuu seuraavista osista; Verkkosivuilla tarkasteltavissa, Kuntalaisfoorumeja, Palveluiden suunnittelu ja Tavoitteet ja toimenpiteet määritetty.
Pistemäärä 100 tarkoittaa, että toiminta on kaikilta osin oletetun hyvän käytännön ja laadun mukaista.

	Koko maa		Kotka		Kouvola		Lahti		Lappeenranta		Mikkeli	
	2019	2021	2019	2021	2019	2021	2019	2021	2019	2021	2019	2021
Osallisuus	80	71	84	75	**70**	**79**	90	71	100	92	100	92
Verkkosivuilla tarkasteltavissa	92	91	100	100	**100**	**100**	100	100	100	100	100	100
Kuntalaisfoorumeja		51		0		**100**		0		100		100
Palveluiden suunnittelu	74	69	86	100	**43**	**50**	71	83	100	67	100	67
Tavoitteet ja toimenpiteet määritetty	74	73	67	100	**67**	**67**	100	100	100	100	100	100

Vuonna 2021 Kouvola sijoittuu kuntajohdon Osallisuuden edistämistoimien kokonaispistemäärässä vertailukuntien keskivaiheille ja on parantanut edellisestä mittauskerrasta eli vuodesta 2019. Kokonaispisteet eri vuosien välillä ei ole suoraan verrannolliset, koska uutena toimena vuodelle 2021 on tullut Kuntalaisfoorumeja.

Lähde: THL

Osallisuus

Vastaanotetut pakolaiset ja vieraskielisten osuus

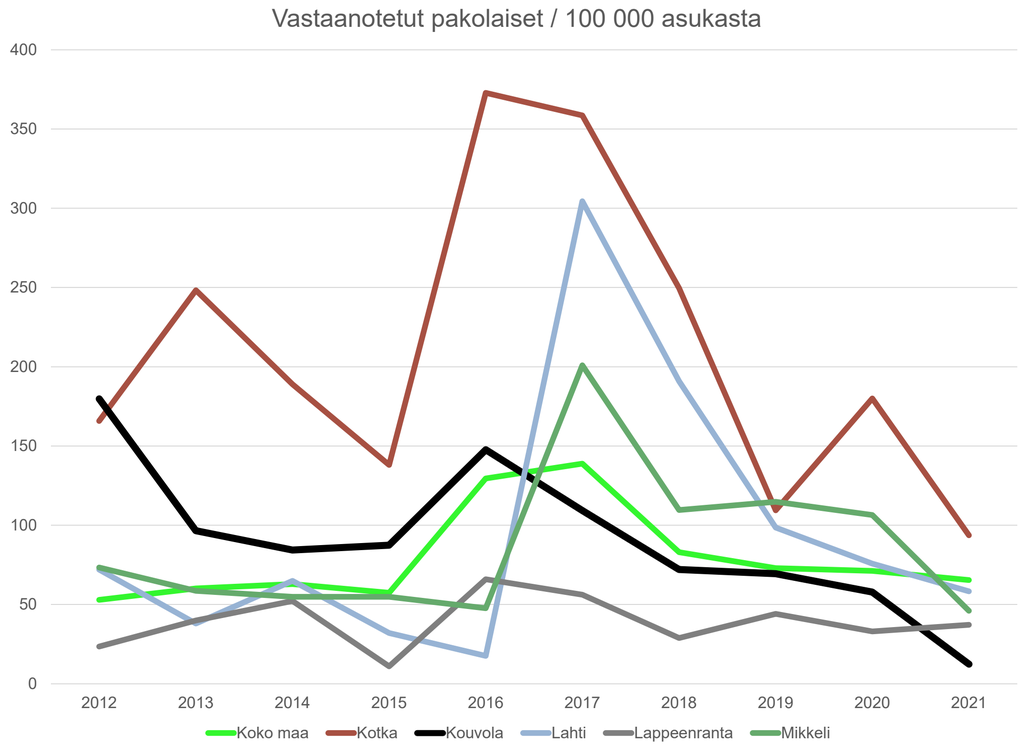

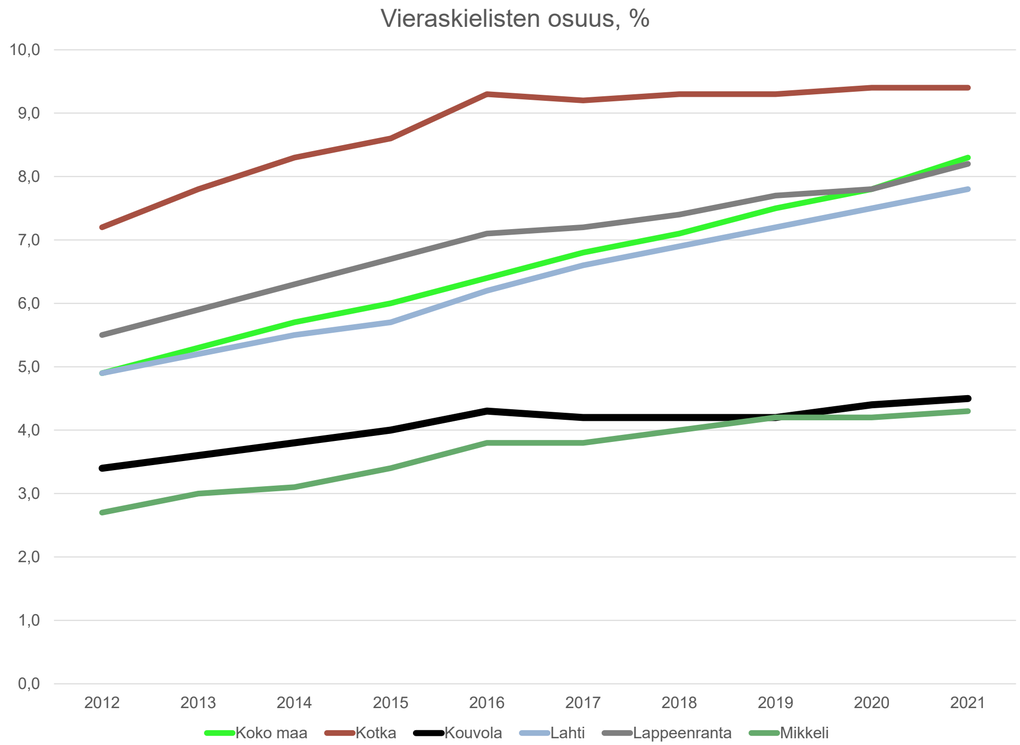

Kouvolassa vastaanotettujen pakolaisten määrä 100 000 asukasta kohti oli viime vuonna alhaisin ja vieraskielisten osuus koko väestöstä toiseksi alhaisin.

Lähde: Sotkanet

Kotoutumisen edistäminen

Tiivistelmä

- ”Vastaanotetut pakolaiset” tilastossa ovat mukana kansainvälisen suojelun piiriin kuuluvat henkilöt, eli kiintiöpakolaiset, myönteisen oleskelulupapäätöksen saaneet turvapaikanhakijat sekä perheenyhdistämisen kautta kuntaan saapuneet henkilöt. Kuntaan tulevien pakolaisten määrä on ollut laskevat vuodesta 2017 lähtien. Vuosien 2020 – 2021 aikana kiintiöpakolaisia ei ole valittu lainkaan valtion vuosittaisesta pakolaiskiintiöstä. Kymsoten Effica Lifecare maahanmuuttotilaston mukaan Kouvolaan muutti vuonna 2021 yhteensä 20 kansainvälistä suojelua saavaa henkilöä.
- Vuosien 2016 - 2019 aikana vieraskielisten määrä on ollut laskeva, mutta vuodesta 2020 alkaen lievästi nousussa. Prosentuaalista nousua selittää osaltaan myös kunnan väkimäärän vuosittainen lasku. Kuntaan muutetaan eniten työn, opiskelun ja perhesiteen perusteella. Kunnasta myös muutetaan poispäin samoista syistä. Vieraskielisistä ehdottomasti suurin osa on venäjänkielisiä (1436). Seuraavaksi suurimmat ryhmät ovat viro (381), arabia (192), thai (174), somali (169), englanti (134), turkki (105), kurdi (87), ukraina (81) ja kiina (74). Kaikkiaan Kouvolassa puhutaan äidinkielenä noin 30 eri kieltä.

Lähde: Tilastokeskus, Kymsote

Osallisuus

Kotoutumisen edistäminen

Mitä on tehty?

- Suurin osa kunnan kotoutumisen edistämisen palveluista toteutetaan kunnan peruspalveluissa. Lasten ja nuorten kotoutumisen edistäminen tapahtuu varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa sekä ammatillisissa S2-tuetuissa opinnoissa. Kotoutumiskoulutuksia järjestettiin Koulutuskeskus Taitajassa, S2-tuettuja ammatillisia koulutuksia KSAOssa, suomen kielen koulutusta Kouvolan kansalaisopistossa, Kymenlaakson opistolla ja Iltalukiossa. Aikuisten perusopetusta sekä Kouvolan iltalukiossa että Valkealan opistolla.
- Kunnan alkuvaiheen palvelut maahanmuuttajille ovat vakiintuneita ja lakisääteiset alkukartoitukset ja kotoutumissuunnitelmat tehdään Kymsoten ja TE-toimiston välisenä yhteistyönä. Yhteistyöstä on sovittu käytännön periaatteet.
- MOONA Kouvola, Maahanmuuttajien ohjaus ja neuvontapiste on antanut matalan kynnyksen palveluneuvontaa maahanmuuttoon ja kotoutumiseen liittyen sekä asiakkaille, että kehittänyt kuntaan tulleiden kotoutumisen palvelupolkuja sujuvammaksi. Lisäksi MOONA on ollut aktiivisesti mukana kehittämässä monikanavaista palvelua, ml. someviestintä, verkkoviestintä, etäohjaus (koronarajoituksien siivittämänä), asiakaspalautteen kerääminen käyntien yhteydessä, digituen antaminen asiakkaille, monikielisen viestinnän lisääminen. Monikulttuurikeskus Saaga toteutti hankkeelle omakielistä ohjausta ja neuvontaa elokuun 2021 loppuun asti. Syyskuussa 2021 hankesuunnitelmaan on lisätty myös asettautumispalveluiden kehittäminen työn perusteella kuntaan muuttaville ja oppilaitos- sekä yritysyhteistyön lisääminen.
- Vuoden 2021 aikana MOONAssa on ollut yhteensä 1181 asiakaspalvelukäyntiä. Määrä on kohonnut tasaisesti. Käyntien määrään on kuitenkin vaikuttanut osa-aikaiset etätyöjaksot koronarajoituksien vuoksi.
- Kunnassa on lakisääteinen kotouttamisohjelma: Kaikkien Kouvola 2019 – 2022, Monikulttuurisuustyön kehittämissuunnitelma. Suunnitelma on kunnan valtuuston hyväksymä. Sitä seuraa monialainen maahanmuuttoasioiden neuvosto ja koordinoi konsernipalveluissa työskentelevä maahanmuuttokoordinaattori.
- S2-opetusta kotivanhemmille on järjestetty yhteistyössä konsernipalveluiden, Kymsoten maahanmuuttopalveluiden, Kouvolan kansalaisopiston, avoimen varhaiskasvatuksen sekä KSAO:n lähihoitajaopiskelijoiden kanssa keväällä 2021.
- Tietoa yhdenvertaisuudesta ja hyvien väestösuhteiden edistämisestä on lisätty monialaisessa yhteistyöverkostossa. Yhteisöpalveluissa toteutettiin alkuvuodesta 2021 yhdessä kunnan nuorten kanssa tilaisuuksia ja tapaaminen yhdenvertaisuusvaltuutetun kanssa sekä toimintaa Rasismin vastaiselle viikolle. Tämän työn tuotoksia käytetään hyväksi kunnan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman kirjoittamisessa.
- Kunnan henkilökunnalle on toteutettu henkilöstökoulutusta kulttuurien kohtaamisesta sekä työvälineistä asiakastyössä, mm. selkokielen perusteet sekä tulkin kanssa työskentely. Kouluttajana ovat toimineet Kouvolan kansalaisopisto sekä KSAO.

Osallisuus

Asukkaiden kuuleminen ja osallisuus - Aluetoiminta

- Alueiden kehittämiseksi Kouvolassa toimii viisi aluetoimikuntaa; Anjalankoski, Elimäki-Koria, Keskusta, Kuusankoski-Jaala ja Valkeala.
- Aluetoimikunnat toteuttavat yhteistyössä alueen asukkaiden kanssa pienimuotoisia kehittämishankkeita ja tapahtumia alueellaan.
- Aluetoimikuntien toimikausi on valtuustokausi, joten aluetoimikuntien ensimmäinen kausi päättyi vuonna 2021 keväällä. Loppuvuoden aikana rekrytoitiin uusia jäseniä

- Aluetoiminnan ensimmäisen kauden aikana tapahtui Kouvolassa paljon ns.ulkoisia muutoksia, joihin aluetoimikunnat eivät voineet vaikuttaa, kuten kaupungin säästötoimet ja korona
- Ensimmäisellä toimikaudella kokouksia pidettiin 77 ja asukastilaisuuksia 20. Ideoita ja palautteita saatiin 50 palautekanavan ja ideointityöpajojen kautta. Ideoita saatiin myös erilaisten tilaisuuksien yhteydessä ja suoraan aluetoimikunnille.
- Hankkeita toteutettiin 34.

Lähde: Kouvolan kaupunki

Osallisuus

Asukkaiden kuuleminen ja osallisuus

- Asukkaita koskevan hyvinvointitiedon lisäksi asukkaiden hyvinvoinnista kertoo mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa itseä koskevien palveluiden suunnitteluun ja kehittämiseen, sekä tyytyväisyys palveluihin.

- Kaupungille annettiin viime vuonna sähköisen palautepalvelun kautta 2 913 palautetta, mikä on koko käytössä oloajan suurin määrä ja 33,5 % enemmän kuin edellisenä vuonna. Eniten palautteita saatiin katujen, kevyen liikenteen väylien ja torien kuntoon liittyvistä asioista (42,8 % = 1246 kpl). Seuraavaksi eniten palautteita annettiin liikuntaan ja vapaa-aikaan (12,2 % = 355 kpl), muihin palveluihin ja yleistä palautetta (8,5 % = 249 kpl) sekä puistoihin, metsiin ja vene- ja matonpesupaikkoihin (7,8 % =226 kpl). Kaikkien palautteiden vastausprosentti oli 96,8 ja keskimääräinen käsittelyaika 10 pv. Kuntalaisaloitteita vuonna 2021 saatiin 41.

- Kuntalaisille suunnatut sähköiset palvelut on koottu eKouvola-palveluun. Palvelu sisältää ja sen kautta on saavutettavissa myös kolmansien osapuolten tuottamaa aineistoa ja palveluja. Hyvinvointia tukevia palveluita ovat mm. Kymsoten sähköiset terveyspalvelut ja asiointi, Virikkeitä ja tukea hyvinvointiin, Liikunnan iloa virtuaalisesti, Kansalaisopiston kurssit, Virtuaalinuokkari Discord ja Kouvolan taidemuseon kokoelma.

- Vaikutusten ennakkoarviointia EVAusta on toteutettu erityisesti sellaisten päätösten kohdalla, joilla on arvioitu olevan merkittäviä vaikutuksia kuntalaisten hyvinvointiin. EVAuksessa huomioidaan kuntalaisnäkökulman lisäksi vaikutukset ympäristöön, talouteen ja organisaatioon/henkilöstöön.

Lähde: Kouvolan kaupunki

Avustettavat yhdistykset ja järjestöt 2018-2021

KOUVOLA

Tässä esitetyt avustukset ovat kaupungin myöntämiä yleisavustuksia (toiminta-avustuksia). Yleisavustuksella tarkoitetaan perusavustusta, joka tukee yhdistyksen toimintaedellytyksiä. Tähän ei sisällytetä investointi-, kohde- ja hankeavustuksia eikä kumppanuussopimuksia. Kouvolaan on rekisteröity 1 704 yhdistystä. (PRH Yhdistysnetti 3.3.2022) Lisäksi jaettiin vuonna 2021 avustuksia perintö-, testamentti- ja lahjoitusrahastosta 167 925 euroa.

Avustus	Avustettavien yhdistysten lkm				Avustussumma €			
	2018	2019	2020	2021	2018	2019	2020	2021
Kulttuurijärjestöjen harkinnan varaiset toiminta-avustukset*	66	69	67	57	95 000	94 000	75 200	60 160
Liikuntajärjestöjen harkinnan varaiset toiminta-avustukset	80	77	73	70	166 000	165 000	132 000	105 600
Sosiaali- ja terveysalan järjestöjen ja yhteistyö-kumppaneiden harkinnanvaraiset toiminta-avustukset*	92	87	78	72	92 900	89 900	51 644	46 915
Nuorison toiminta-avustukset	27	26	28	21	78 000	78 000	65 000	51 000
Maaseutupalvelut - kylätoimintatyön avustukset	50	52	49	40	20 550	21 300	20 250	19 350
Kaupunginhallituksen myöntämät toiminta-avustukset	40	33	34	24	19 950	18 250	18 000	19 000
Avustukset veteraaneille	2	2	2	2	133 060	130 000	91 454	84 000
YHTEENSÄ	**356**	**345**	**331**	**286**	**605 060**	**596 450**	**453 548**	**386 025**

*Liikunta- ja kulttuurilautakunta on päättänyt päivittää järjestöavustusten myöntämisen periaatteita vastaamaan paremmin Kouvolan kaupungin strategisia tavoitteita ja järjestöjen aktiivisuutta. Sosiaali- ja terveysalan sekä kulttuurijärjestöjen toiminta-avustuksissa otettiin käyttöön 1.1.2020 alkaen kaksiosainen rakenne. Avustus perustuu niin sanottuun perusosaan ja aktiivisuusosaan. Vuonna 2020 perusosan osuus on 70% ja aktiivisuusosan 30%. Perusosa laskee vuosittain niin, että 2022 perus- ja aktiivisuusosa ovat molemmat 50 %.Perusosan avulla kaupunki tukee yhdistyksen perustoimintaa, aktiivisuusosassa otetaan huomioon järjestön yhteistyö ja kuntalaisten hyvinvoinnin sekä kaupungin elinvoimaisuuden erityinen vahvistaminen.

Lähde: Kouvolan kaupunki

Osallisuus

Johtopäätökset 1/3

Tiivistelmä

- Niiden lasten osuus, jotka eivät koe olevansa osa koulu- tai luokkayhteisöä on kasvanut.
- Koulutuksen ulkopuolelle jääneiden osuus 17-24 vuotiaista on pienentynyt.
- Kuntajohdon osallisuuden edistämistoimista saatu pistemäärä TEA-viisarissa on kasvanut (70→79) ja on koko maan arvoa suurempi.
- Osallisuussuunnitelman mukaisesti kaupunki on lisännyt kuntalaisten osallisuutta edistäviä toimenpiteitä.
- Myönnettyjen toiminta-avustusten osalta sekä avustettavien yhdistysten lukumäärä että avustusten euromäärä ovat pienentyneet.

Osallisuus

Johtopäätökset 2/3

Mitä on tehty 2021?

- Oppivelvolliset ovat oikeutettuja lainsäädännöstä seuraaviin etuihin, kuten maksuttomiin oppimateriaaleihin. Kouvolassa maksuttomuutta laajennettiin myös ei-oppivelvollisiin vuonna 2004 syntyneisiin oppilaisiin.
- Lisäksi vahvistettiin opinto-ohjausta eri koulutusasteilla.
- Kouvolassa otettiin käyttöön toisen asteen opiskelijoille maksuttomat matkat Kouvolan paikallisliikenteen busseissa.
- Kouvolan kaupunki arvioi perusopetuksen tuloksellisuutta ja vaikuttavuutta perusopetuksen laatuarvioinnilla. Laatuarviointi on toteutettu vuosina 2012, 2015-2021, kahden vuoden välein.
- Laatuarvioinnin perusteella oppilaat ovat kokeneet tasa-arvon kouluissa lisääntyneen ja oppilaiden mielipiteiden kuulemisessa on tapahtunut tänä aikana myönteistä kehitystä.
- Varhaiskasvatuksessa ja peruskouluissa on toiminut vuonna 2021 kasvatustutorit, jotka ovat tukeneet ja auttaneet niitä lapsia, nuoria ja perheitä, joilla on ilmennyt poikkeusolojen aiheuttamia tukitarpeita.
- Varhaiskasvatuksessa toteutetussa laatuarvioinnissa huomattiin lasten osallisuuden lisääntyneen ja vetäytyvien lasten määrän olevan laskusuuntainen.

Osallisuus

Johtopäätökset 3/3

Mitä on tehty 2021?

- Kouvolan osallisuussuunnitelma ja järjestöyhteistyömalli valmistui
- Maakunnallinen järjestöjen neuvottelukunta perustettiin
- Uusien aluetoimikuntien jäsenten valinta ja aluetoimikuntien aloitus sekä aluetoiminnan kehittäminen -tutkimus valmistui
- Aluetoimikuntien hankkeet jatkuivat, esim. Korian portaat, Elimäen bussipysäkki, Kuusankoski100-juhlat
- Jaalan ja Elimäen yhteisötilojen käyttöönotto
- Digitukiverkoston toimintaa viety eteenpäin ja tarjottu digitukea sekä tiedotettu digitukimahdollisuuksista
- Korona-aikaan yksityisiä kuntosali- ja uimahallivuoroja, virtuaalisia jumppia. Virtuaaliset jumpat tulleet suosituksi ja ovat jääneet pysyväksi palveluksi.
- Yhteistyösopimuksia järjestöjen kanssa kaupungin lakkautettavien liikuntapaikkojen ylläpidosta
- Kyselyitä: esim. hyte-järjestökysely, osallisuuskysely, aktiivipuisto-, uimahalli- sekä työikäisten ja ikäihmisten liikuntakyselyt. Aktiivipuistokysely viimeksi Valkealan alueella, seuraavaksi Etelä-Kouvola ja sitten Elimäki-Koria alue.
- Alueellista ja valtakunnallista osallisuusyhteistyötä
- Digiosallisuus- ja Kestävän kehityksen -hankehaut
- Ratamo-terveysmetsä ja Mennään metsään-hankkeet
- Perhekeskustoiminnassa perheiden toiveita ja kokemuksia kartoitetaan erilaisissa toiminnoissa (kohdennetut ryhmät, avoin kohtaamispaikkatoiminta). Osallistuminen valtakunnalliselle osallisuusviikolle: koordinaattorit jalkautuivat perheiden pariin.
- Alueelliset ydinryhmät järjestivät vanhemmuuden tuen webinaareja. Aiheet nousivat alueellisista tarpeista (ammattilaisten saama tieto perheiden tarpeista).

Lähde: Kouvolan kaupunki

Työllisyys

Työttömyysaste

Kunta	2021
Koko maa	11,4
Kotka	14,5
Kouvola	11,7
Lahti	16,2
Lappeenranta	11,4
Mikkeli	10,7

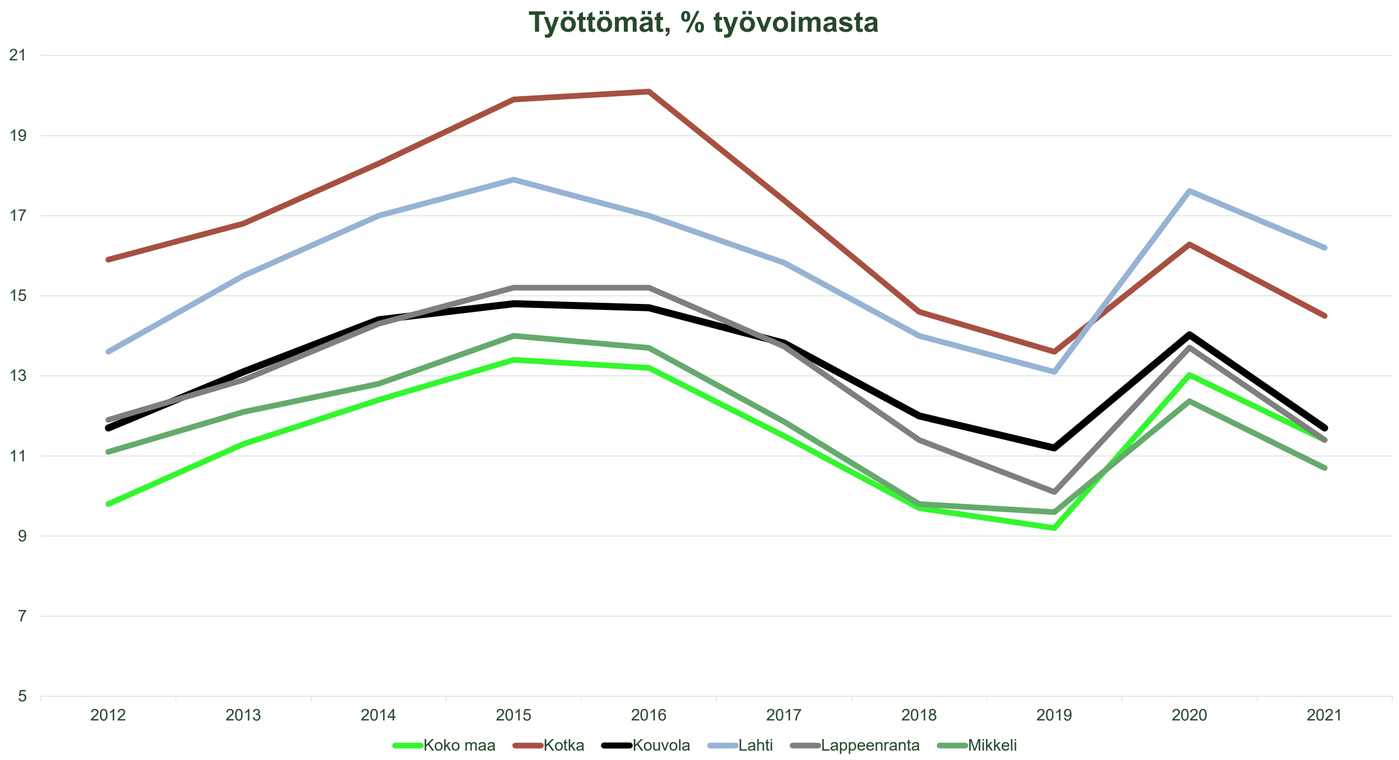

Työttömien osuus työvoimasta laski vuodesta 2016 aina vuoteen 2020, jolloin korona nosti hetkellisesti työttömyysastetta. Pandemian jatkumisesta huolimatta Kouvolassa palattiin viime vuonna lähes pandemiaa edeltävälle tasolle. Kouvolan työttömyysaste 11,7 % oli vertailukuntien keskitasoa ja 0,3 % -yksikköä maan arvoa korkeampi.

Lähde: Tilastokeskus

Työllisyys

Nuorisotyöttömät, % 18 - 24-vuotiaasta työvoimasta

Kunta	2021
Koko maa	14,0
Kotka	19,7
Kouvola	15,7
Lahti	21,3
Lappeenranta	13,9
Mikkeli	14,2

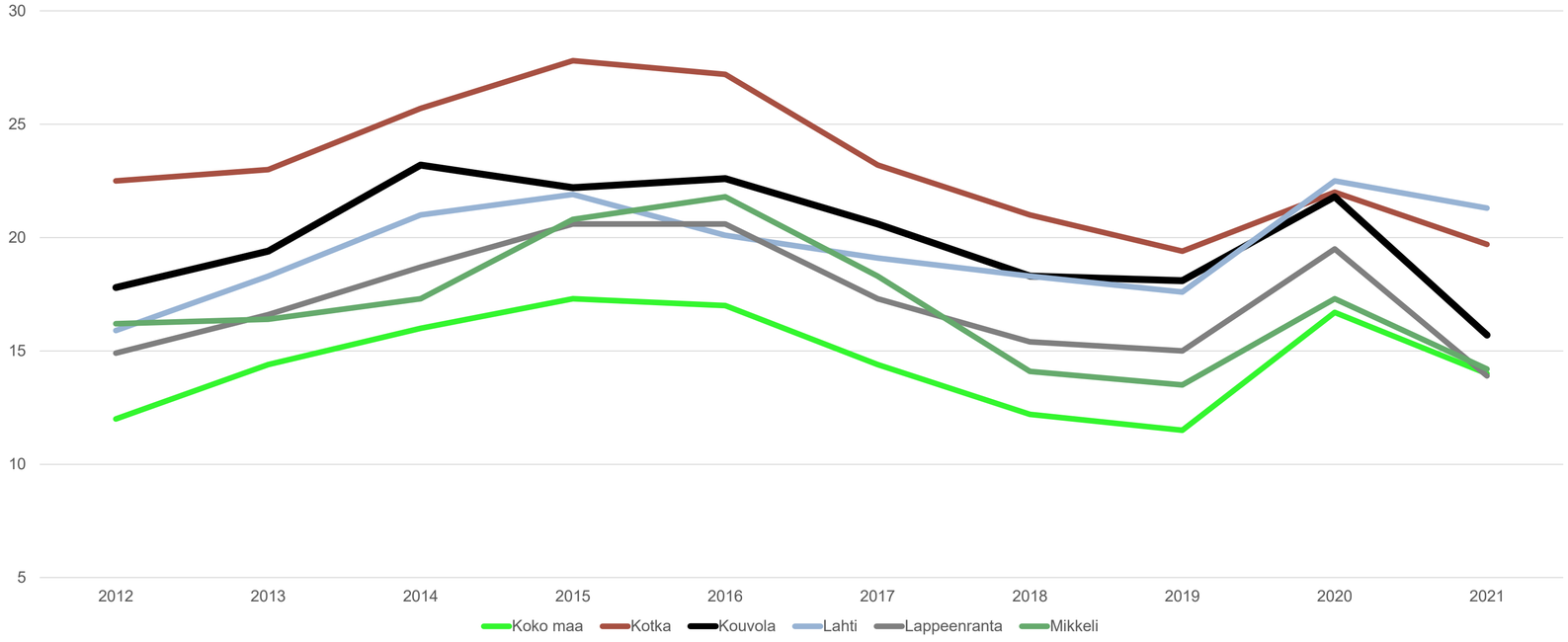

Nuorisotyöttömyys oli laskussa vuodesta 2016 aina vuoteen 2020, jolloin korona nosti hetkellisesti myös nuorten työttömyysastetta. Pandemian jatkumisesta huolimatta Kouvolassa nuorisotyöttömyys laski koko tarkasteluajanjakson alhaisimmalle tasolle. Nuorisotyöttömyys 15,7 % oli vertailukuntien keskitasoa ja 1,7 % -yksikköä maan arvoa korkeampi.

Lähde: Tilastokeskus

Työllisyys

Pitkäaikaistyöttömät, % työttömistä

Kunta	2021
Koko maa	35,8
Kotka	35,2
Kouvola	33,0
Lahti	44,1
Lappeenranta	24,3
Mikkeli	33,2

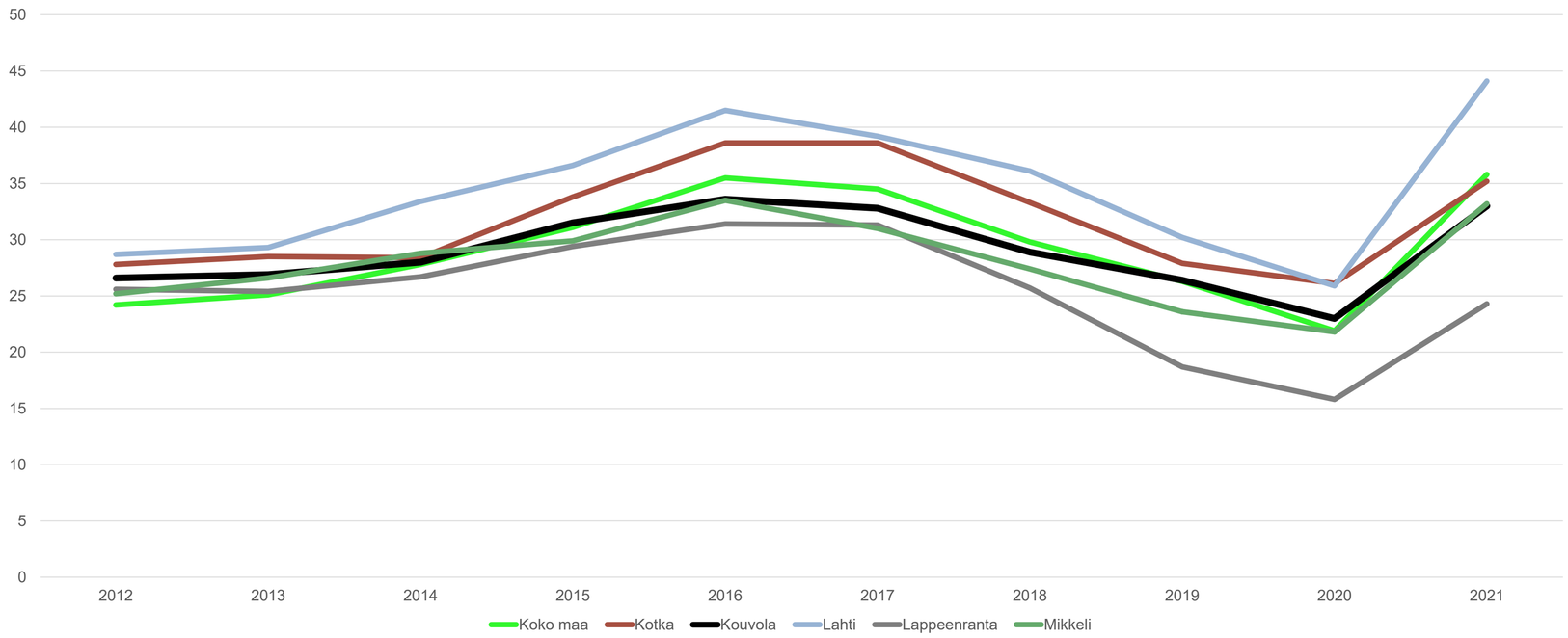

Muutokset pitkäaikaistyöttömien kohdalla tapahtuu aina viiveellä. Pitkäaikaistyöttömien osuus kaikista työttömistä oli laskusuuntainen muutaman vuoden ajan, mutta kääntyi nousuun viime vuonna. Kouvolassa pitkäaikaistyöttömien osuus 33, 0 % oli vertailukuntien keskitasoa ja 2,8 %-yksikköä koko maan arvoa alhaisempi.

Lähde: Tilastokeskus

Työllisyys

Ulkomaisten työttömien työnhakijoiden %-osuus ulkomaalaisesta työvoimasta (%)

Kunta	2021
Koko maa	24,9
Kotka	33,1
Kouvola	31,8
Lahti	34,4
Lappeenranta	26,1
Mikkeli	24,6

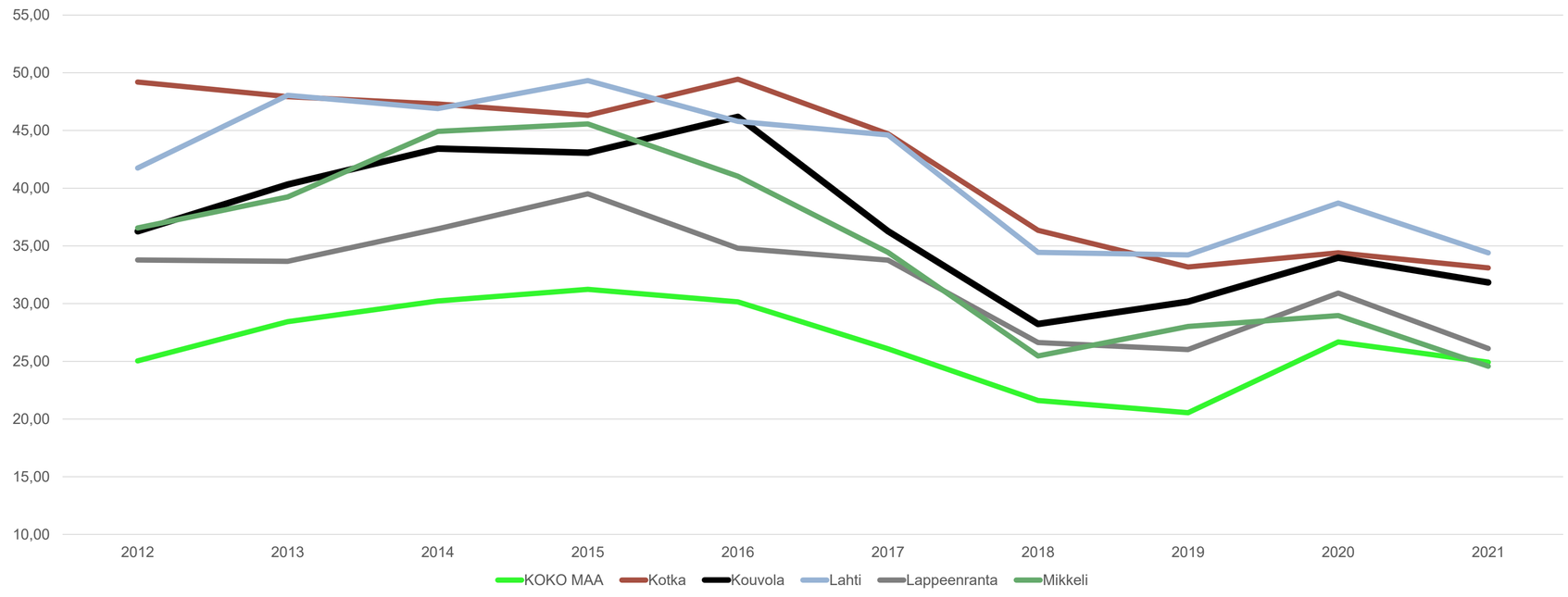

Ulkomaalaisten työttömien osuus ulkomaalaisesta työvoimasta oli alhaimmillaan vuonna 2018 ollen 28,2 %, mutta lähti nousuun jo pandemiaa edeltävänä vuonna. Viime vuonna osuus oli 31,8 %, mikä on vertailukuntien keskitasoa, mutta selvästi koko maan arvoa (24,9 %) suurempi.

Lähde: Tilastokeskus

Työllisyys

Työmarkkinatuen kuntaosuus, €/asukas

Kunta	2021
Koko maa	92,7
Kotka	139,2
Kouvola	102,6
Lahti	170,5
Lappeenranta	83,2
Mikkeli	84,1

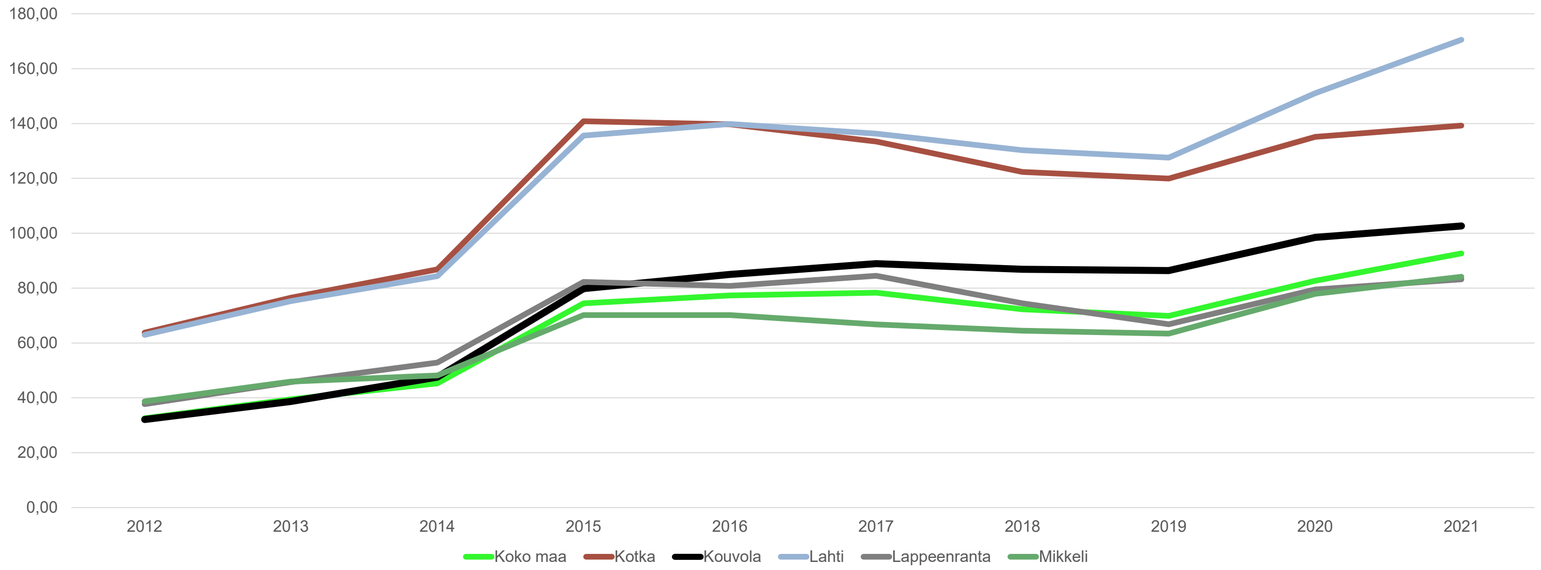

Työmarkkinatuen kuntaosuus asukasta kohden on ollut nouseva Kouvolassa sekä vertailukunnissa vuodesta 2019. Viime vuonna nousu hidastui edelliseen vuoteen nähden. Kouvolan arvo 102,6 €/asukas oli vertailukuntien mediaaniarvo, selvästi alhaisempi kuin Lahdessa ja Kotkassa ja selvästi korkeampi kuin Mikkelissä ja Lappeenrannassa.

Lähde: Tilastokeskus

Työllisyys

Työpaikkaomavaraisuus

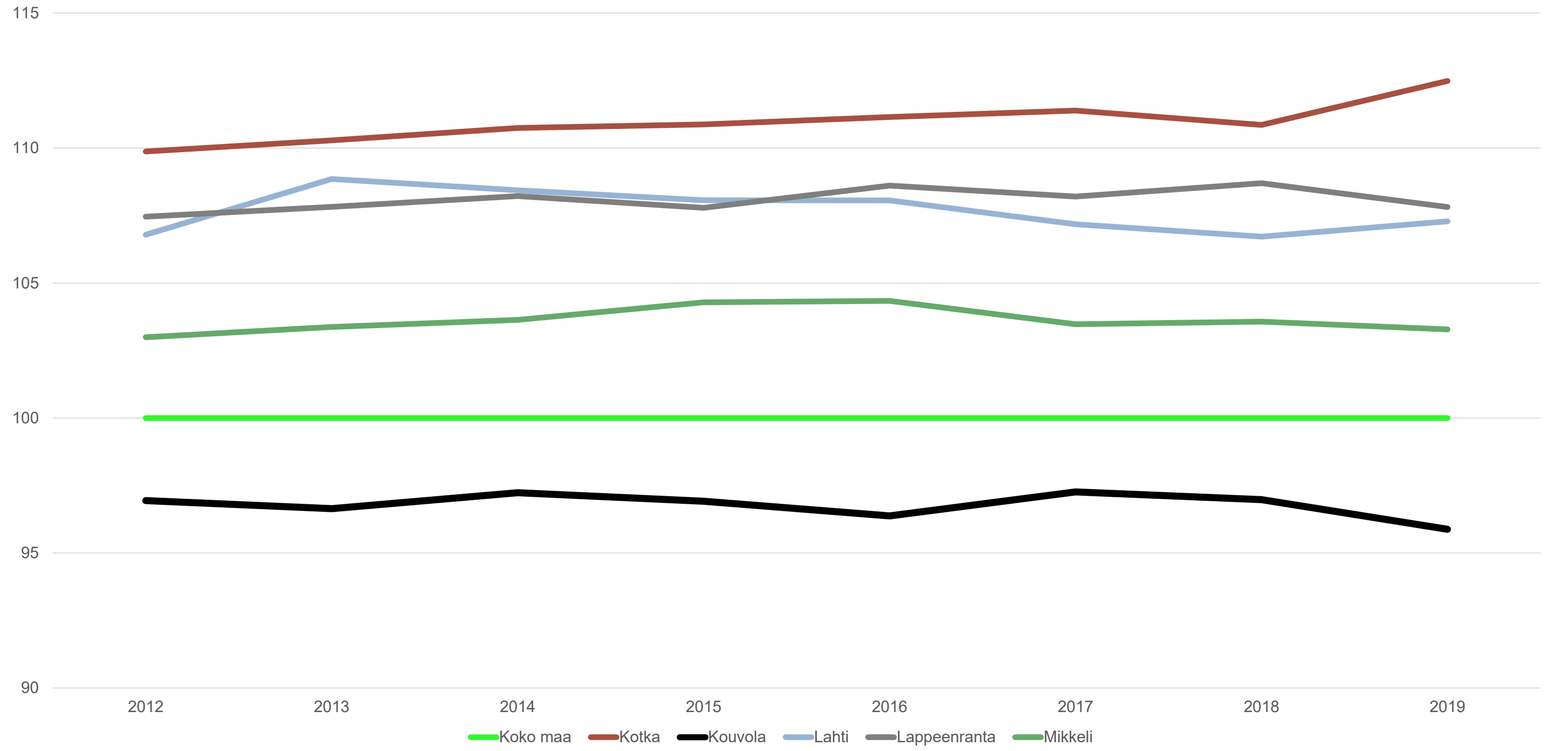

Kunta	2021
Koko maa	100,0
Kotka	112,5
Kouvola	95,9
Lahti	107,3
Lappeenranta	107,8
Mikkeli	103,3

•Työpaikkaomavaraisuus ilmaisee alueella työssäkäyvien ja alueella asuvan työllisen työvoiman määrän välisen suhteen. Jos työpaikkaomavaraisuus on yli 100 %, on alueen työpaikkojen lukumäärä suurempi kuin alueella asuvan työllisen työvoiman lukumäärä. Jos taas työpaikkaomavaraisuus on alle 100 %, on tilanne päinvastainen. (Tilastokeskus)

Kouvolassa työpaikkaomavaraisuus on heikko, ainut vertailukunnista, jossa luku jää alle sadan. Eli Kouvolassa työpaikkojen lukumäärä on pienempi kuin alueella asuvan työllisen työvoiman.

Lähde: Tilastokeskus

Työllisyys

Johtopäätökset

Tiivistelmä

- Kaikissa muissa tarkasteluryhmissä paitsi pitkäaikaistyöttömien osalta, työttömien osuus on laskenut koronapandemiaa edeltävälle tasolle.
- Työmarkkinatuen kuntaosuuden nousu on hidastunut edellisestä vuodesta.
- Työpaikkaomavaraisuus on Kouvolassa heikko.

Mitä on tehty?

- Vuoden 2021 aikana Kouvolan kaupunki lisäsi palkkatukityöllistämiseen varattuja määrärahoja merkittävästi.
- Palkkatuella aloittaneita oli vuoden 2021 aikana 278 aikuista. Nuorten työpajan palkkatuella työllistetyt lisäämällä päästään 314 palkkatukityön aloittaneeseen. Kokonaisuudessaan palkkatuella työllistettynä työtä kaupungilla teki vuoden 2021 aikana 416 henkilöä, kun lasketaan edelliseltä vuodelta jatkaneet ja nuorten työpajalle työllistyneet mukaan.
- Työnantajille pitkäaikaistyöttömän palkkaamiseen ja oppisopimukseen myönnettävää työllistämisen Kouvola-lisää myönnettiin 15 työttömän työllistämiseen yrityksiin. Lisäksi työllisyysyksikkö järjesti kesätyötä 196 nuorelle, ja kesätyöseteleitä myönnettiin 240. Kesän 2021 uutuus olivat kesäyrittäjyyssetelit, joita myönnettiin 5kpl, Kinnon toimiessa nuorten yrittäjien sparraajana.
- Kaupungin kesätyöpaikkojen määrä lisääntyi vuoden takaisesta, kun konsernipalvelut päätti myöntää lisämäärärahaa yksiköille kesätöiden mahdollistamiseksi mahdollisimman monelle nuorelle.

Arjen turvallisuus

Kokenut vanhempien tai muiden huoltapitävien aikuisten henkistä väkivaltaa vuoden aikana

Kunta	2021	
	4. ja 5.	8. ja 9.
Koko maa	25,5	31,3
Kotka	29,1	31,3
Kouvola	25,9	30,2
Lahti	24,3	32,6
Lappeenranta	25,6	26,3
Mikkeli	22,4	28,3

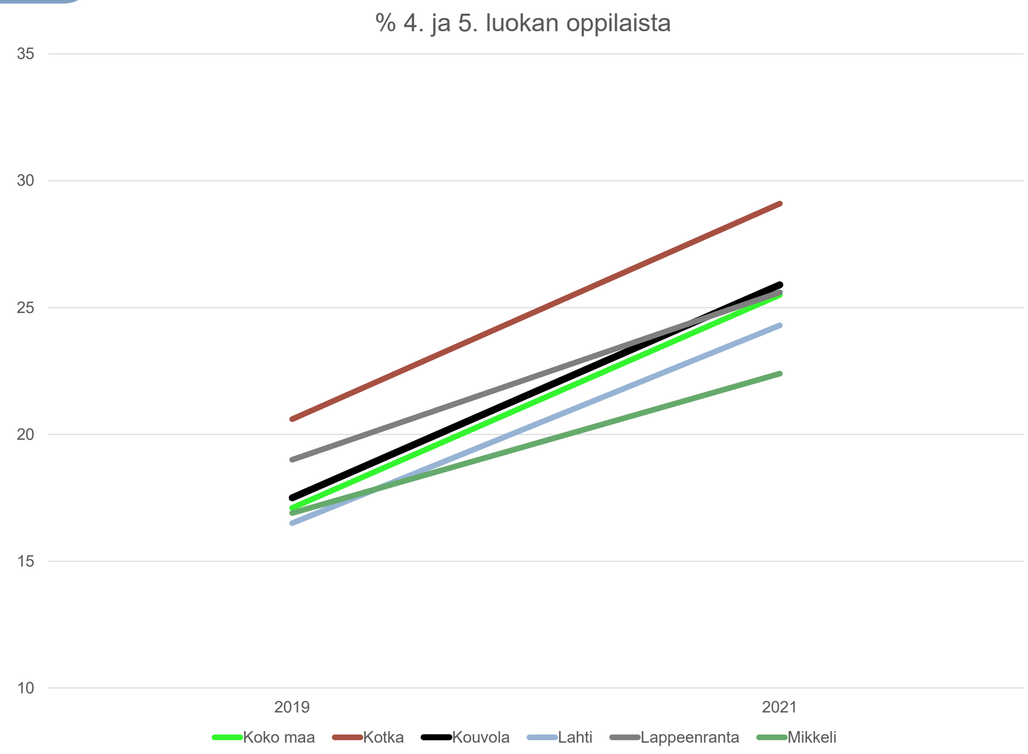

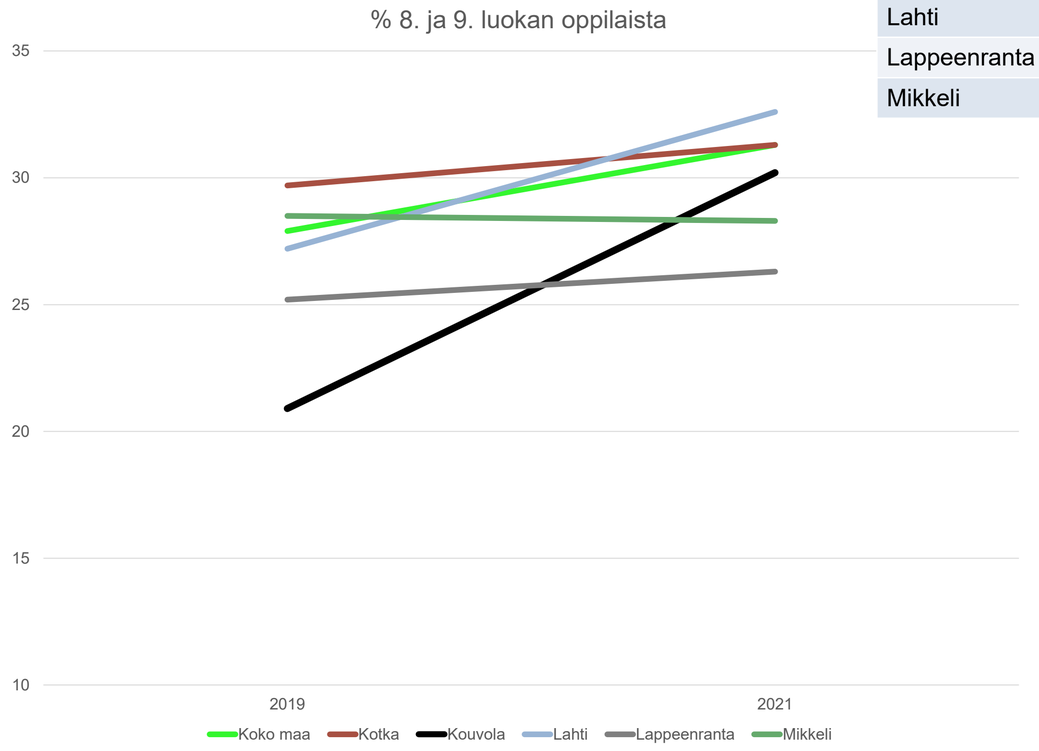

Sekä 4. ja 5. luokkalaisista että 8. ja 9. luokkalaisista, niiden osuus, jotka ovat kokeneet vanhempien tai muiden huoltapitävien aikuisten henkistä väkivaltaa vuoden aikana on kasvanut huomattavasti edellisestä mittauskerrasta. 4. ja 5. luokkalaisten osuus on vertailukunnista toiseksi suurin ja 8. ja 9. luokkalaisten osuus vertailukuntien mediaani.

Lähde: Sotkanet

Arjen turvallisuus

Vanhemman liiallinen alkoholinkäyttö aiheuttanut haittaa, % oppilaista

Kunta	2021	
	8. ja 9.	Ammat. 1. ja 2.
Koko maa	5,3	6,7
Kotka	6,6	5,4
Kouvola	4,4	7,5
Lahti	5,6	8,2
Lappeenranta	4,3	8,1
Mikkeli	4,9	8,3

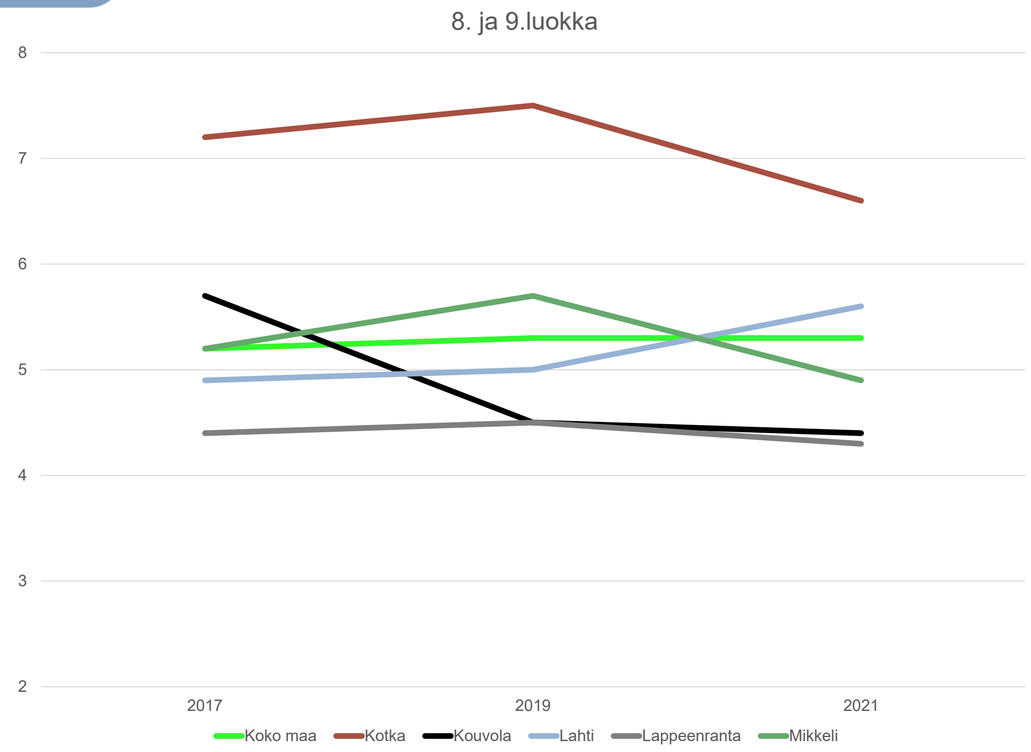

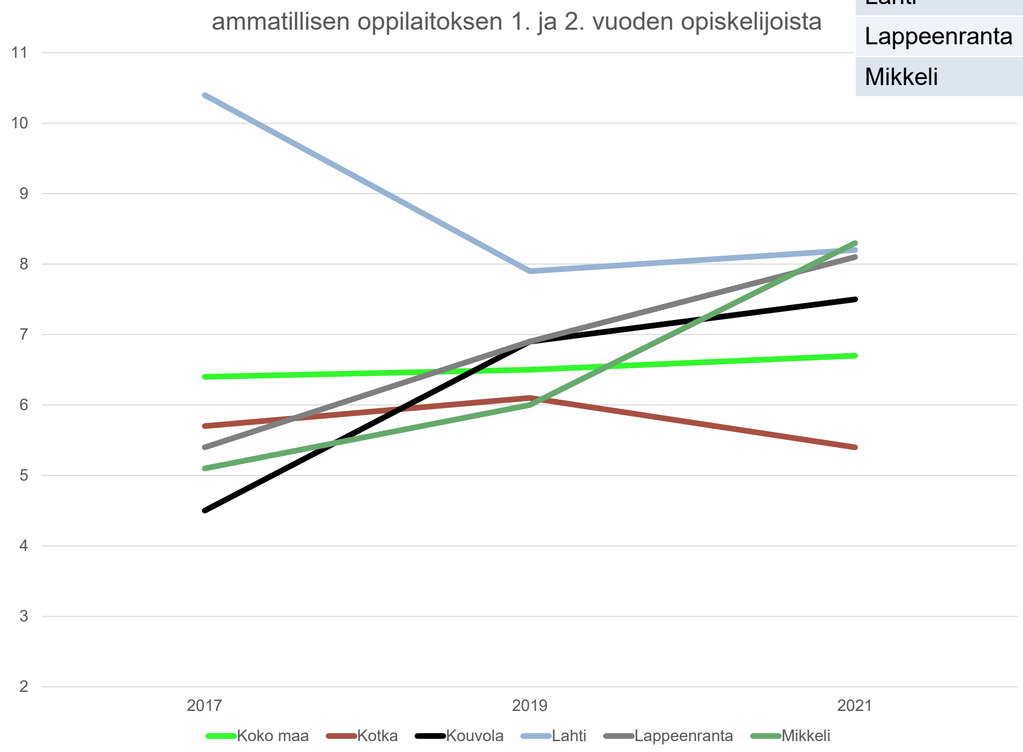

8. ja 9. luokkalaisista osuus, joille vanhemman liiallinen alkoholinkäyttö on aiheuttanut haittaa, on laskenut. Ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista osuus on kasvanut. 8. ja 9. luokkalaisten osuus on vertailukunnista toiseksi pienin ja ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoiden osuus vertailukuntien keskitasoa ja 0,8 % -yksikköä suurempi kuin koko maan arvo.

Lähde: Sotkanet

Arjen turvallisuus

Tapaturma koulussa tai koulumatkalla lukuvuoden aikana, % opiskelijoista

Kunta	2021	
	8. ja 9.	Ammat. 1. ja 2.
Koko maa	18,8	7,2
Kotka	17,7	5,8
Kouvola	22,4	7,0
Lahti	19,6	5,4
Lappeenranta	11,8	4,9
Mikkeli	19,2	5,6

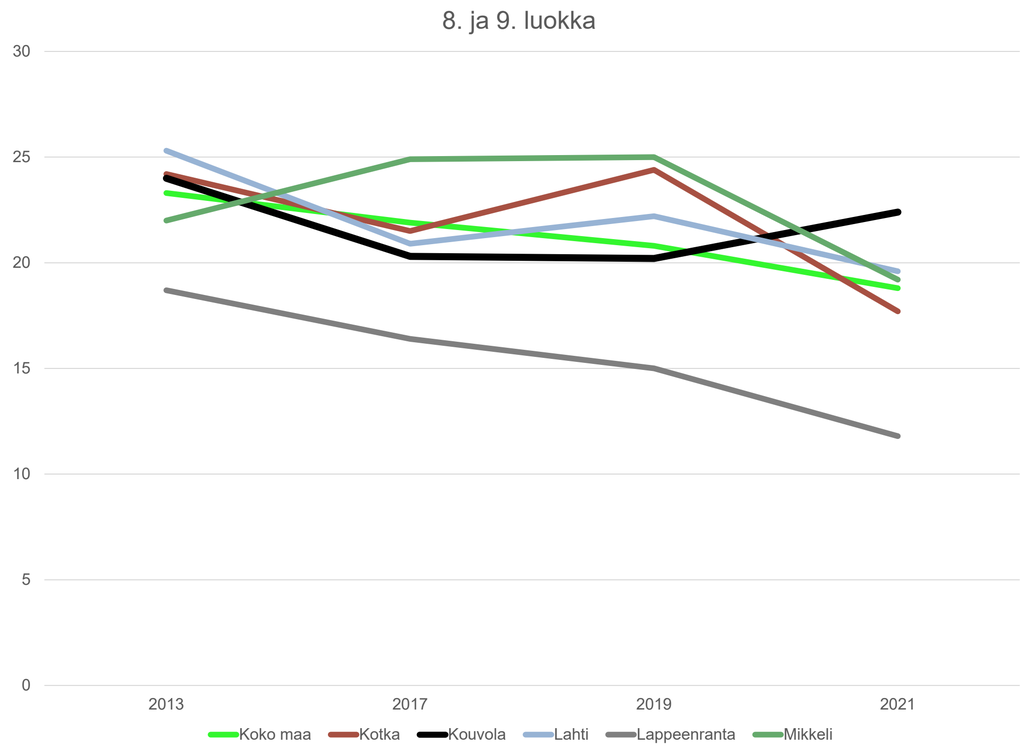

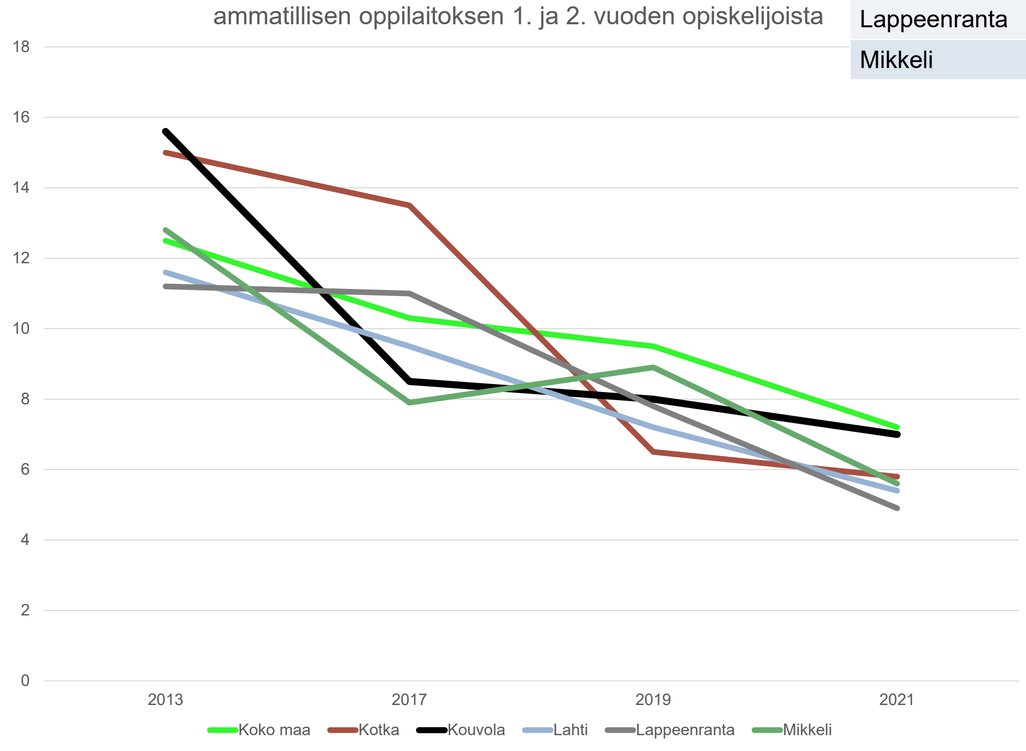

8. ja 9. luokkalaisista osuus, joille on tapahtunut tapaturma koulussa tai koulumatkalla lukuvuoden aikana, on kasvanut. Ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista osuus on laskenut. Sekä 8. ja 9. luokkalaisten että ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoiden osuus on vertailukunnista suurin, ammatillisen oppilaitoksen opiskelijoista kuitenkin hieman koko maan arvoa alhaisempi.

Lähde: Sotkanet

Arjen turvallisuus

Liikenneturvallisuus; Henkilövahinko onnettomuudet 2012-2021, kpl/ 10 000 asukasta

Kunta	2021
Koko maa	5,8
Kotka	7,2
Kouvola	12,5
Lahti	5,5
Lappeenranta	3,7
Mikkeli	7,7

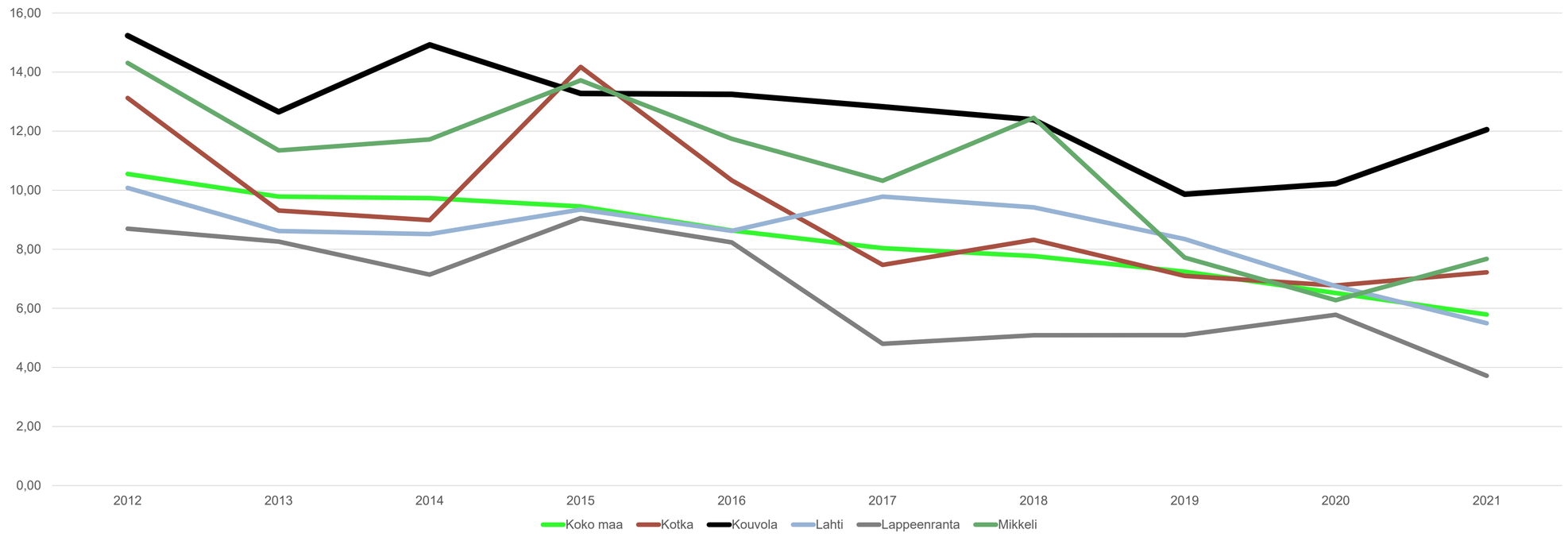

Poliisin tietoon tulleet kuolemaan tai loukkaantumiseen johtaneet henkilövahinko-onnettomuudet tieliikenteessä ovat sekä määrällisesti että asukaslukuun suhteutettuna kasvaneet Kouvolassa viimeisen kahden vuoden aikana. Asukaslukuun nähden vertailukunnista Kouvolassa tapahtuu eniten henkilövahinko-onnettomuuksia.

Lähde: Sotkanet

Arjen turvallisuus

Kuinka tyytyväinen olette kävely- ja pyöräilyolosuhteisiin asuinseudullanne liikenneturvallisuuden näkökulmasta?

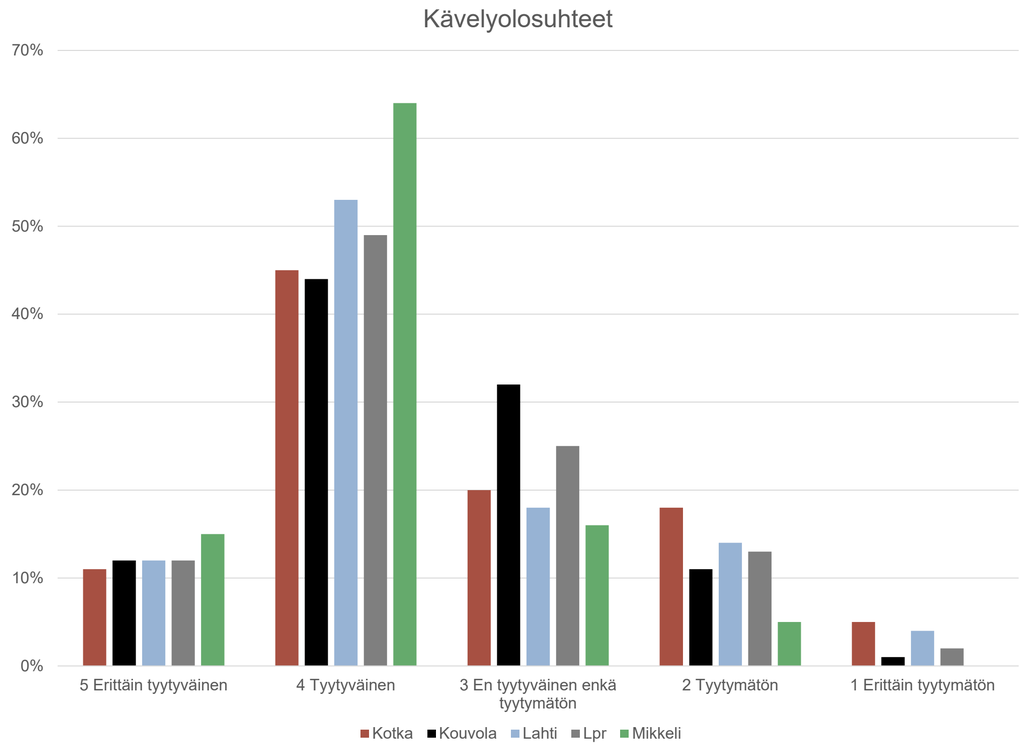

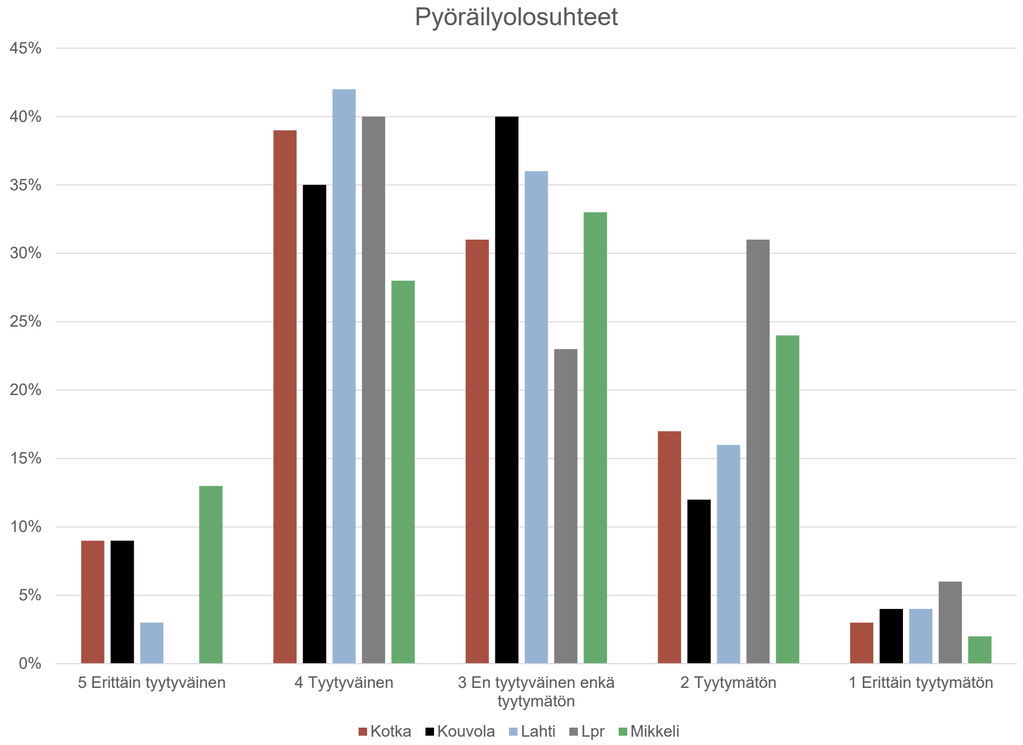

Kouvolassa erittäin tyytyväisiä tai tyytyväisiä kävelyolosuhteisiin liikenneturvallisuuden näkökulmasta oli 56 % vastaajista ja pyöräilyolosuhteisiin 44 % niistä vastaajista, jotka pyöräilee ainakin joskus. Vertailukaupungeista eniten tyytyväisiä kävelyolosuhteisiin oltiin Mikkelissä (79%) ja pyöräilyolosuhteisiin Kotkassa 48 %.

Lähde: Traficom

Arjen turvallisuus

Kuinka tyytyväinen olette kävely- ja pyöräilyolosuhteisiin asuinseudullanne muun turvallisuudentunteen näkökulmasta?

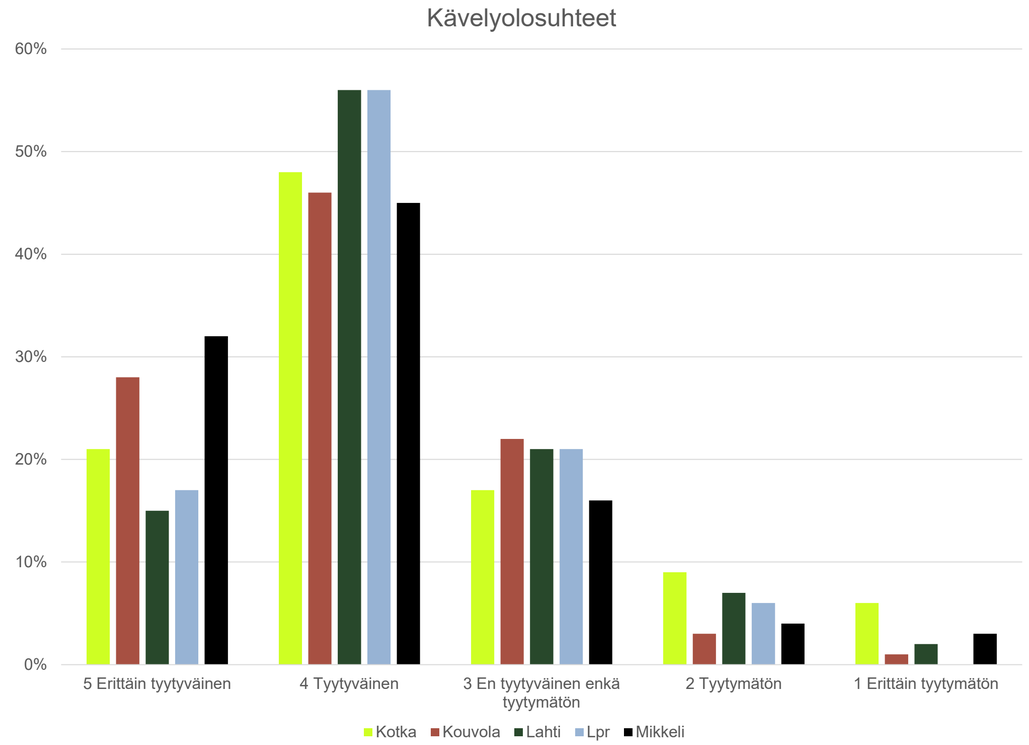

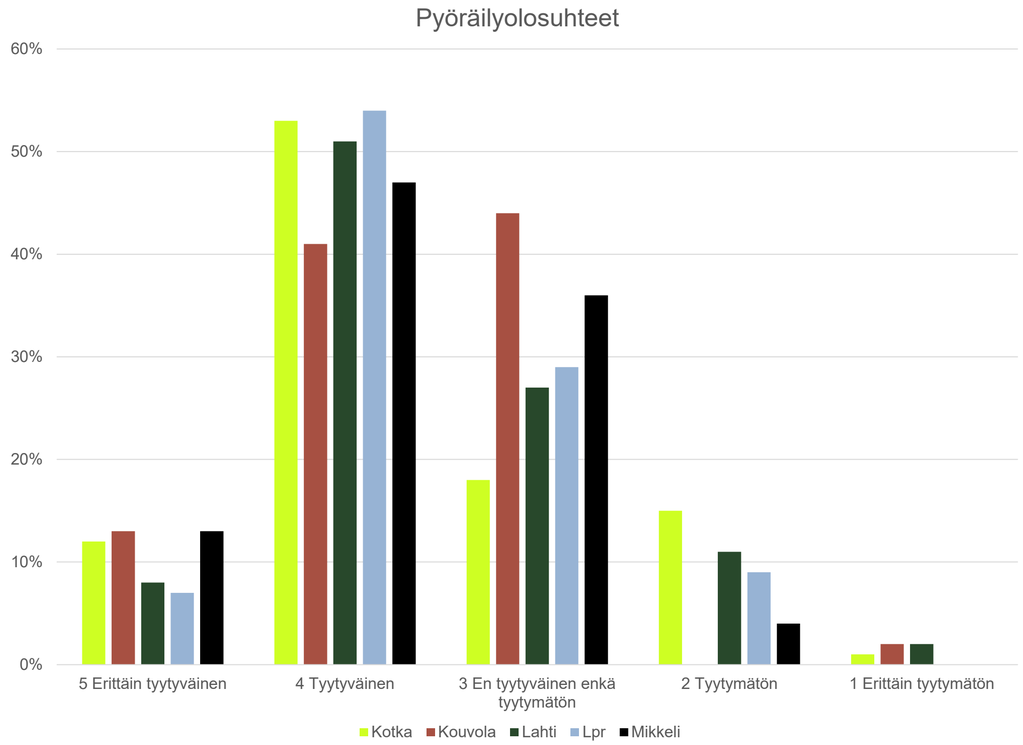

Kouvolassa erittäin tyytyväisiä tai tyytyväisiä kävelyolosuhteisiin muun turvallisuudentunteen näkökulmasta oli 74 % vastaajista ja pyöräilyolosuhteisiin 54 % niistä vastaajista, jotka pyöräilee ainakin joskus. Eniten tyytyväisiä kävelyolosuhteisiin oltiin Mikkelissä (77%) ja pyöräilyolosuhteisiin Kotkassa (65 %).

Lähde: Traficom

Arjen turvallisuus

Johtopäätökset 1/3

Tiivistelmä

Lasten kokema henkinen väkivalta vanhemman tai muun huolta pitävän aikuisen taholta on kasvanut. Niiden oppilaiden osuus, joille vanhempien liiallinen alkoholinkäyttö on aiheuttanut haittaa, on yläkouluikäisillä pienentynyt ja ammattikoululaisilla kasvanut. Osuus opiskelijoista, joille on tapahtunut tapaturma koulussa tai koulumatkalla on yläkoululaisilla kasvanut ja ammattikoululaisilla vähentynyt. Tieliikenteessä tapahtuneet henkilövahinko-onnettomuudet ovat lisääntyneet. Kävelyolosuhteisiin ollaan asuinalueilla tyytyväisempiä kuin pyöräilyolosuhteisiin sekä liikenneturvallisuuden että muun turvallisuuden tunteen näkökulmasta.

Arjen turvallisuus

Johtopäätökset 2/3

Mitä on tehty 2021?

- Valtakunnallinen ennakointiseminaari "Turvallinen tulevaisuus" järjestettiin Kouvolassa 26.-27.8.2021
- Kouvolan oma turvallisuusfoorumi ”Pandemian jälkeinen Suomi” järjestettiin 14.10.2021
- Kävelyn ja pyöräilyn edistämissuunnitelma hyväksyttiin kaupungin valtuustossa 7.6.2021
- Liikenneturvallisuustyöryhmä ja kaupungin sisäinen Tapaturmien ehkäisyn työryhmä kokoontunut säännöllisesti
- Toimintaohje-esite sosiaali- ja terveyspalveluihin sekä kunnan toimijoille
- Lähisuhdeväkivallan ehkäisyyn, tunnistamiseen ja puuttumiseen liittyvät koulutukset ammattilaisille
- Teams-infot lähisuhdeväkivallan palveluista, turvakotipalvelusta sekä Pysäkin toiminnasta
- Tietoiskut sähköisiin infotauluihin
- Marak-menetelmä työkaluna lähisuhdeväkivaltaan puuttumiseksi
- Maakunnallisen Väkivaltatyön mallin valmistelu aloitettu
- Vanhemmuuden tuen illat (webinaarit, tapahtumat)
- Sähköinen tuki: kymenlaaksonperhekeskus.fi, Pyydä apua-palvelu, Eron ensiapu, Facebook-livet erilaisin teemoin

Arjen turvallisuus

Johtopäätökset 3/3

Mitä on tehty 2021?

- Aikuisväestöön kohdennettu ehkäisevä työ
- Tsemppikirjeet koteihin + avun ja tuen tarjoajien listaus
- Kouvolassa käytössä TAPE-seurantaohjelma kouluissa ja koulumatkoilla sattuneiden tapaturmien ehkäisyyn
- Tapaturmien ehkäisyn materiaalipankkia Pedanetissä päivitetty säännöllisesti
- Suojatiepäivystykset koulujen aloituspäivänä kaikilla alakouluilla
- Loistava opiskelija -heijastinkampanja lukioissa ja Ksaon toimipisteissä
- Valtakunnalliset kampanjat ja kilpailut kouluilla

Koronan vaikutukset

- Koronapandemia aiheutti kaupungille lisäkustannuksia ja valtion tukipaketti lisäsi tuloja
- Nuorten liikkuminen, taide- ja kulttuuriharrastukset, yksinäiseksi itsensä tuntevien, koulukiusattujen, ylipainoisten ja ahdistuneisuutta kokevien osuus on kasvanut
- Niiden nuorten osuus, jotka ovat kokeneet vanhempien tai muiden huoltapitävien aikuisten henkistä väkivaltaa vuoden aikana on kasvanut huomattavasti edellisestä mittauskerrasta.
- Lisäksi itsensä tärkeäksi -kokemus luokka- ja kouluyhteisössä on heikentynyt
- Työttömyysaste nousi hetkellisesti pandemian alussa, mutta palautui pandemiaa edeltävälle tasolle.
- Väestön väheneminen hidastui.

2. Johtopäätökset ja toimenpide-ehdotukset

Positiiviset kehityskulut

- Lasten ja nuorten päihteiden käytön väheneminen
- Väestön vähenemisen hidastuminen ja hyvä työllisyyskehitys erityisesti nuorten osalta koronapandemian jatkumisesta huolimatta.

Negatiiviset kehityskulut

- Lähes kaikkien muiden lasten ja nuorten indikaattoreiden huononeminen (harrastaminen, ylipaino, koulukiusaaminen, ahdistuneisuus, yksinäisyys)
- Aikuisten mielenterveysongelmien jatkuva kasvu, erityisesti naisilla

Toimenpiteet; Viime vuonna tehdyissä toimenpiteissä korostuu verkostoyhteistyön merkitys eri toimijoiden välillä. Yksilöidyt toimenpiteet ensi vuodelle on hyvinvointisuunnitelmassa.

Valtuustokäsittely

3. Kertomuksen laatijat
   - Hyvinvointikertomuksen vuosiraportti 2022 on valmisteltu hyvinvoinnin työryhmässä. Hyvinvointipäällikkö Sanna-Riitta Junnonen toimii ryhmässä puheenjohtajana ja sihteerinä toimii hyvinvointikoordinaattori Tarja Alamattilan sijaisena osallisuuskoordinaattori Heli Veripää.
   - Lisätietoja vuosiraportista;
     - Hyvinvointipäällikkö Sanna-Riitta Junnonen, puh. 020 615 7429 , s-posti sanna-riitta.junnonen(at)kouvola.fi
     - Osallisuuskoordinaattori Heli Veripää, puh. 020 615 8577, s-posti heli.veripaa(at)kouvola.fi
     - Kehittämispäällikkö Liisa Kolari, puh. 020 615 8026, s-posti liisa.kolari(at)kouvola.fi

Kertomus on esitelty vanhusneuvostossa 07.04.2022 ja vammaisneuvostossa 12.04.2022.

4. Kertomuksen hyväksyminen
   - Hyvinvointikertomuksen vuosiraportti 2022 on hyväksytty Kouvolan kaupunginvaltuustossa x.x.2022.

Liite
Luottamushenkilöiden kommentteja hyvinvointityöhön
Luottamushenkilöiden hyte-työpaja 2.12.2021, valtuustoryhmien kommentit laajaan hyvinvointikertomukseen ja -suunnitelmaan

- Koronan vaikutuksiin reagointi hyvinvointityössä
- Muuttunut työ ja asuminen, uusia asukkaita Kouvolaan
- Asuinalueiden elinvoimaisuuteen ja yritysten toimintaympäristöön panostus
- Liikenneturvallisuuden parantaminen (esim. Kouvola-Kotka)
- Polarisaatio lisääntyy kaikkien heikommassa asemassa olevien kohdalla, joten vahvistetaan mm. osallisuutta ja tasavertaista osallistumista kulttuuriin
- Matalan kynnyksen mielenterveyspalveluita
- Ehkäisevän päihdetyön toimintamallin käyttöönotto
- Lasten, nuorten ja perheiden tukeminen sekä panostus palveluihin, harrastuksiin ja koulutukseen
- Koulukiusaamiseen puuttuminen
- Elintapoihin: liikuntaan ja ruokavalioon panostus
- Alueellinen hyvinvoinnin yhteistyö ja yhdyspintojen kehittäminen hyvinvointialueen kanssa